

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును
Post Box No. 212. Telephone No. 2544.

Vol. 14 } చెన్న పట్టణము 1926 వ సం॥ అక్టోబరు నెల 9-వ తేది శనివారము } No 161
సంపుటము ౧౪ } శ్రీ అక్షయనామనవత్సర ఆశ్వయుజమాన శుద్ధ తృతీయ. } సంచిక ౧౬౦

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారీచే జేలకుజేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. వంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోనముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
శార్యపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును
ఔషుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.

దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కాఠోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును

విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనండ్లిపో, 6, 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 249 వేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

ఫోర్టు మోటారు బస్సులు

సర్వవిధములైన సాకర్యములకును ఫోర్డుకారువై ఆధారపడియుండవచ్చును.

12 సీటరు బస్సు	ర్పు 2000
16 సీటరు బస్సు	„ 2500
కమ్మర్షియల్ చాసిస్	„ 1475
ఒక టన్ను చాసిస్	„ 1875

మీ ధనమును ఫోర్డుకారు కై వినియోగింపుడు.

తక్షణమే డెలివరీ చేయబడును.

ధరలు యచ్. ఓ. ఆర్. మద్రాసు.

ఏమాదిరిగా నైనను వాడీలు తయారు చేయబడును.

ఓ క్కు అండుకో., (లిమిటెడ్) మద్రాసు.

ప్రాంచి ఆఫీసు:— ట్యూటికారన్.

సుఖరోగనివారిణి!

ప్రమేహ హరి.

అమృత ప్రదాయని!

ఎందుకీరని సమస్త సుఖరోగములను 21 రోజులలో కుదుర్చుచున్నది. 10 సంవత్సరములనుండి గల భగవంతుని, 20 సంవత్సరముల తాగోగమును నిర్మూలము చేసి యోగ్యతాపత్రములు పొందినది. ఖరీదు రూ. 10.

2380

1

శ్రీ కృష్ణ ఆయుర్వేద ఫార్మాసీ, ఏలూరు.

అనేక యోగ్యతాపత్రములను బంగారు పతకములను పొందిన,

ఆయుర్వేదభూషణ, నోరి రామశాస్త్రి ఏ. కె. ఏ. సి. వారి

క్షీర వరని
తల్లులకు స్తన్యమును వృద్ధి
చేయు దివ్యామృతము
పథ్యము లేని
తియ్యని రసాయనము

దీనిని తల్లులు నేవించుటచే పిల్లలకు
తృప్తిగా పాలు లభించుటయే గాక
తల్లుల ఆరోగ్యము నహా వృద్ధి
యగును. దీనిఫలము అత్యద్భుతము.

మెల రు 1-8-0

ఆయుర్వేద నిలయము, బెజవాడ.

ఆంగ్ల ఆశా క లేక ఆంగ్ల బోధిని

ఉపాధ్యాయుడు లేక సులభముగ ఆంగ్ల భాషను గ్రహించుటలో నేర్పుకొనవచ్చును.

తెలుగు అక్షరములను చదివితే ఇంగ్లీషు పదములను తెలుసుకొనవచ్చును. ఇదివరకు ఇటువంటి పుస్తకము బయలుపడలేదు. ఇది క్రొత్తమొదటిగా ఇంగ్లీషు మాట్లాడుటకును, చదువుటకును, వ్రాయుటకును, నేర్చుకొనుటకు సులభ తెలుగులో ప్రచురింపబడినది.

ఆంగ్ల రాజ్యాధిపత్యమునకు లోబడిన మన దేశములో ఇంగ్లీషు భాషయే ముందుకువచ్చి ఒక్కొక్కరి మేలుకును, జీవనోపాయమునకును, నాగరికమునకును కారణముగా ప్రకాశించునది అందరికిని తెలిసినవిషయముగా నుండియు కొన్ని సందర్భముల వల్లను, సౌకర్యము లేనందునను కొందరు ఈ భాషను నేర్చుకొనకుండ విడిచి వెనుక వ్యసనపడుటకు మనము కండ్లార చూచుచున్నాము. ఇందులో భక్త పదమును శబ్దించు విధమును వాటి యొక్క ఇంగ్లీషు అర్థమును, మృగములు, పక్షులు, దినములు, సెలలు, సంవత్సరములు, పుష్పములు, అయ్యుధములు, పెండ్లి, నీమంతనోటినులు మొదలైనవి ఇంగ్లీషులోనూ, తెలుగులోనూ వ్రాయువిధమును, చిన్నకథలను సామెతలను వాటియొక్క ఇంగ్లీషు అర్థమును నిండా సులభమైన శైలిలో చూపించబడియున్నది. సుమారు 600 పేజీలగల పెద్దపుస్తకము. అందమైన బయిండు చేయబడియున్నది. ప్రీటులు, బొలురకు, వ్యాపారకు, పని చేయువారికి ఉపాధ్యాయులకును మిగుల ముఖ్యమైనది. ఆంగ్లము తెలియని చదువరుల కష్టమును తీర్చుటగాను కొన్ని మౌఖిక తంతిసమాచారము ముదిరులును, ఒకరు ప్రాణము విడుచు కాలములో వ్రాయవలసిన ఉయిలు కాపసలును శ్లోకములను తెలుగు నెలవడ్డి వగైరాలు చేర్చబడినవి.

ఈ పుస్తకము 1-కి మెల రు 2 లు. తపాలుచార్జి అకాలు 8.

ఇంగ్లీషు నేర్చుకొనవలయునని విక్రీయి ప్రయత్నముతో ఎదురుచూచుచుండిన, సోదరులారా!

ఎందుకు మీరు వ్యసనపడెదరు.

తక్కువ ధర!

తక్షణమే తమ ఆర్డరును పంపుడు!!

అపారమైన విషయము!!

తమరు ఒక పుస్తకమును తెప్పించి చూచినయెడల తామే తమయొక్క విశ్రుల కందరకు మేము వ్రాయకయే నా పుస్తకమును కొనుగట్టు చేయుదురని నిస్సంశయముగా చెప్పగలము. తాము మాయొక్క లేడి ప్రేమచూర్మను గమనించి పుస్తకములకు ఆర్డరు చేయుడు. మోసపోకుడు.

ముఖ్యగమనింపు:— మోసముభూతుడుటకై మా రిజిస్టర్డ్ వర్కగుర్తు గల పుస్తకమును గమనించి తీయుడు. ఈ ప్రకటనయందు తెలుపబడిన ప్రకారము ఈ పుస్తకముందు లేనిచో పైకము వాపసు పంపబడును.

టి. రాజగోపాలు మొదలియారు, 302 టంకశాలవీధి, మింటుపోస్టు, మదరాసు.

ఎవరు దేశభక్తులు?

స్వదేశవృత్తులను పరదేశీయుల పోటిననుండి రక్షించువారే.

మద్రాసు వెన్నిల్ ప్యాకర్

తపాలావెట్టె ౮౬, మదరాసు.

1964

కనిగిరి

(స్వకీయవిలేఖరి)

పాలేరువంశెన

శింగరాజుకొండనుండి కనిగిరికి వచ్చుమార్గములో పాలేరు అనునది యొకటి గలదు. ఇది ముఖ్యముగా వర్షాకాలములో రాకపోకలకు చాల యిబ్బందిని కలిగించుచుండును. ప్రవాహ వచ్చినప్పుడు 'టపాలు' నైతము రెండురోజులవరకు దాటిపోవుట దుర్లభము. ఇక మోటారులు, నాలుబండ్లవిషయము చెప్పవక్కరలేదు గదా! సుమారు 8 సం॥ క్రిందబు యానదిమీద వారధిని కట్టుటకు జిల్లాబోర్డువారు ప్రయత్నించి యిరుప్రక్కలను కొంతవరకు కట్టి మధ్యభాగము కట్టుటకు సాధ్యము కావని చూపించిరి. ఇటీవల జిల్లాబోర్డువారు ఒక ప్రత్యేక ఓవర్ ఓనుర్ ను నియమించి, మధ్యభాగముతో "రోడ్ డామ్" కట్టుటకు "ఎస్టి మేట్లను" తయారు చేయించుచున్నారు. త్వరలో యీపని పూర్తి అయినచో ప్రయాణికులకును, బండ్లకును చాల ఆనుకూలముగా నుండును.

త్రైయినింగు స్కూలు - ఒక సవరణ

కడవినెల తే 27 దిన యిచ్చట త్రైయినింగు స్కూలు ఆరంభింపబడినది. గతినెలైంబరు తే 17 దిన ప్రకటించబడిన ఆంధ్రపత్రికలో కనిగిరివార్తలలో త్రైయినింగు స్కూలునకు గాను "రెండు పెద్దయిండ్లు బాగుగా రిపేరులపై గైరాలు చేయబడి సిద్ధముగా నుంచబడినవి" పొరపాటున వ్రాయబడినది. పేరు తింకను కొంచెము కొరవయున్నది. అనియన్నియు దనరా సెలవులలో పూర్తి చేయబడునని తెలియుచున్నది.

మార్పు

మా తాలూకా తహశీలుదారు గారైన రాజశ్రీ గ్రంథ గారిని గూడూరునకు బదిలీ చేసినవిషయ, వారికి బదులు యిచ్చటికి రాజశ్రీ యం. రామారావునాయుడుగారు వచ్చెదరనియు తెలియుచున్నది.

లోదుర్గము

కనిగిరికి సుమారు 4 మైళ్లదూరమున కొండలమధ్య 'లోదుర్గము' అని పిలువబడు పురాతనస్థలము గలదు. ఇచ్చట పూర్వము కృష్ణ దేవరాయలవారి మామగారైన గజపతిదేవరాయలు వారు ఏలిన ప్రదేశ మనియు, వారితిరువాత రాజారాయసిరెడ్డి గారు జమీందారుగా ఏలినయు జనులు చెప్పుకొన ముండదు. ఒకానొకప్పుడు ఆ ప్రదేశము రాజకీయస్థానముగా నుండెనని కొన్ని నివర్తనములు నేటికిని గలవు:—కొలయురుశాలు దిగుడుబావులు, ఏనులబావి, చెరువులు, తుపాకీమందు తయారుచేయు మందుకొట్టు సవంబరు, దిసెంబరు సెలలో ఇచ్చట సేసరి రమ్యముగా నుండును. అప్పుడప్పుడు విహారార్థమై పలువురు అచ్చటికిపోయి వనభోజనములను ఆరగించి ఎచ్చుచుండెదరు గత ఆదివారమున యీపురమునగల వ్యాయవాదులును ఉడ్కో గులు లోదుర్గమునకుపోయి అల్పాహారవిందు చేసికొనినవిధి.

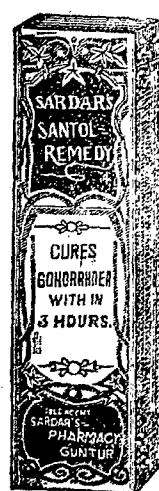
విద్యార్థులు కావలెను

మోటారుకారులను నడపుటకు, ఆందుకు సంబంధించిన మికానిజము పూర్తిగా నేర్చుకొనుటకు విద్యార్థులు కావలెను 882 ప్రాప్తికై తమ ఈదిన విలాసమునకు వచ్చుడు.

Principal
SRI RAM MOTOR SCHOOL
(Recognised by the Govt.)
The Best Equipped Motor School
Walajah Road

Tel. 3444

Madras

సర్దార్స్
"శాంటిల్-రెమెడి"

గ నేరయూకు

ఇది అమోఘముగా పని చేయును ఒక్కపూటలోనే బాధ మాయమగును దీనికి మించిన మందు మరియొకటి లేదు.

మెల రు 2-4-0

సర్దార్స్ ఫార్మాసీ,
8092 నంటూరు.

ఫోటో నెంటుజారి గజెటు

(అక్టోబరు 5 1926)

నావికాదళము

జె. బాకెటగారిని తూర్పుగోదావరిజిల్లా పోలీసు నూ పర్వెంటుగ నియమించిరి.

జె. సి. ఇ. పీసీగారు కృష్ణాజిల్లా నూపర్వెంటుగ నియమించబడిరి.

ఎల్. కెల్లెగారిని గంజాంజిల్లా పోలీసు నూపర్వెంటుగ నియమించిరి.

జె. ఎలియటుగారిని మదరాసు కైరేవాలీనూపర్వెంటుగ నియమించబడిరి.

టి. ఎ. శ్రీనివాస రాఘవయ్యగారిని తాత్కాలికముగ అధికారిగా అసిస్టెంటు సెక్రటరీగా నియమించిరి.

ఈ కిసుకవారిని ప్రత్యేక తెలిపేజిస్ట్రీలుగా నియమించిరి.

రా. సా., మండా వెంకటప్పారావుగారు, బరంపురం పిల్లారిపట్టి లక్ష్మీపతిరావు నాయకుగారు-కాకినాడ, రెవ. పి. తెంజామిను, ద్రోణమురాజు బుచ్చివారాయణ మూర్తిగార్లను-భీమవరం.

రివెన్యూశాఖ

రా. సా., టి. వి. గోపాలరావు నాయకుగారిని కడప ప్రెజిడెన్సీ డిస్ట్రిక్టులకు నియమించిరి.

జి. లారెన్సు డిక్రూజాగారిని గుంటూరు ప్రెజిడెన్సీ డిస్ట్రిక్టులకు నియమించిరి.

అభివృద్ధిశాఖ

కె. వేదావలయ్యగారిని సహకారసంఘముల అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రార్ గా నియమించిరి.

స్థానికస్వపరిపాలనాశాఖ

ఎల్. వెంకటస్వామిచెట్టి విశాఖపట్నం జిల్లా పర్వతని జిల్లా అరోగ్యశాఖలో డిప్యూటీ సూపర్ వైజర్ గా నియమించిరి.

నెల్లూరు పురపాలకసంఘసభ్యునిగ బి. కామయ్యల సోమయ్యగారిని ప్రభుత్వమువారు నియమించిరి.

సి. హెచ్. ప్రకాశగారు మదరాసు వాణిజ్యసంఘము నుండి కార్పొరేషను సభ్యులుగ ఎన్నికైనవారి.

హిందూ ధర్మాదాయముల చట్టము ప్రకారము నెల్లూరు జిల్లాలో దేవాలయముల నిమిత్తము యాదినవ 11 సభ్యుల నుండి సభ్యులుగా ప్రభుత్వమువారు నియమించిరి:— ఎం. నరసింహాచార్యులు, ఎ. గోవిందరెడ్డిగారు, టి. వి. శివరామయ్యగారు, సి. ఆర్. నారాయణస్వామిరెడ్డిగారు, వి. నరసయ్యనాయకుగారు, జె. వెంకటరామరావుగారు, రా. సా., వి. కృష్ణస్వామిరావుగారు, ఎస్. సూర్యప్రకాశరావుగారు, రావి తిరుపతినాయకుగారు, బి. రామచంద్రరెడ్డిగారు.

తూర్పుగోదావరిజిల్లాలో దేవాలయములకుగాను అట్టి ఉపసంఘము నే యాదినవ 12 గురు సభ్యులతో నియమించిరి:— ఎం. రామసుబ్బారావుగారు, సి. గోవిందరావునాయకుగారు, ఎస్. పెద్దయ్యరెడ్డిగారు, టి. నరసింహయ్యగారు, శ్రీరాజానలపరాజు మిర్రాఅయ్యతరామరాజు హద్దూగారు, సి. వి. నరసింహంగారు, కె. కేశవరామయ్యగారు, ఎల్. సుబ్రహ్మణ్యంరెడ్డిగారు, ఆర్. వి. నరసింహారావుగారు, డి. ఉమామహేశ్వరరావుగారు, వి. వెంకటరామయ్యగారు, ఎల్. రెడ్డినాయకుగారు.

బల్లారిజిల్లాలో యాదినవ 10 దేవాలయసంఘములను సవరించు 1వ తేదీనుండి ఎత్తినే ఈదినవ 10 సభ్యులతో జిల్లా అంకితు వేరొక దేవాలయసంఘమును నియమించిరి:— డి. బి. ఎం. గోపాలస్వామి ముదల్యారు, యెల్. నారాయణ రావు పంతులుగారు, కె. బ్రహ్మకృష్ణగారు, టి. శంకరలింగం పిళ్లెగారు, జె. రామచంద్రప్పగారు, పి. నాగప్ప చెట్టిగారు, రా. బి., సి. హనుమంతగౌడుగారు, కె. సంతప్పగారు, బి. తిమ్మరెడ్డిగారు, జి. కాసిపతిరెడ్డిగారు.

గుంటూరుజిల్లా దేవాలయసంఘముగ యాదినవ 12 మంది యెన్నికొనబడిరి:— కె. లక్ష్మయ్యనాయుడు గారు కె. కోటిలింగం పంతులుగారు జి. సుబ్రహ్మణ్యంగారు టి. నాగరత్నంగారు జె. కృష్ణస్వామి చౌదరిగారు, వి. రామయ్యగారు జె. వెంకటరత్నం పంతులుగారు సి. వి. క్రిష్ణమూలనాయకుగారు, కొ. వెంకట కృష్ణరావుగారు రా. సా. రా. సుబ్బారావు పంతులుగారు కె. కేశవరెడ్డిగారు కె. పార్థసారథినాయకుగారు.

హెచ్. శివరావు గారిని అంతర్భురం జిల్లానుండు ఎ. వెంకట సుబ్బారెడ్డిగారిని తాడిపత్రి తాలూకాయందు గౌరవ పంచాయతీ సంద్భావకులుగ నియమించిరి.

ఆదోని తాలూకా బోర్డునుండి బల్లారి జిల్లాబోర్డుసభ్యునిగ పి. హనుమప్పయ్యగారు ఎన్నికొనబడిరి.

కందుకూరు తాలూకా బోర్డు ఉపాధ్యక్షుడుగ కె. వి. నరసింహారాజుగారు ఎన్నికొనబడిరి.

శ్రీకాకుళం పురపాలక సంఘ సభ్యులుగ బి. వైకుంఠం చెట్టిగారు యె. హనుమంతరావుగారు ఎన్నికొనబడిరి.

చీరాల పురపాలక సంఘసభ్యులుగ పు. రామకృష్ణరెడ్డిగారు, గు. శేషయ్యగారు ఎన్నికొనబడిరి.

నెల్లూరు పురపాలకసంఘ సభ్యులుగ యాదినవవారు ఎన్నికొనబడిరి:— ఎల్. నందెయ్యం చెట్టిగారు, బి. శోభరుగారు, బి. అన్నాస్వామి అయ్యరుగారు, మిర్రా డి. సుబ్రహ్మణ్యంగారు, హాజీఅసదుల్లాకిర్యానిగారు, సాదాగరు మహబూబుఖానుసాహెబుగారు, కె. వి. సుబ్బారెడ్డిగారు.

ఒంగోలు పురపాలక సంఘసభ్యులుగ యాదినవవారు ఎన్నికొన బడిరి:— యె. శేషగిరిరావుగారు, సి. సుబ్బారావు శ్రేష్ఠిగారు, మిరుమహమ్మదు మమ్మద్దీను సాహెబుగారు.

పాలకోట పురపాలక సంఘసభ్యులుగ యాదినవవారు ఎన్నికొనబడిరి:— సి. రంగనాయకులు నాయకుగారు, బి. తిరపన్నగారు, నా. సుబ్బారాయుడు పంతులుగారు, ఎస్. మామియ్యగారు.

పల్లకిమిడి పురపాలక సంఘసభ్యునిగ శ్రీమాన్ కాళ్యానుండుర పాడిగారు ఎన్నికొనబడిరి.

ప్రాద్దుటూరు పురపాలక సంఘ సభ్యులుగ పి. పుల్లారెడ్డిగారు, బి. ఇమాలుద్దీను సాహెబుగారు ఎన్నికొనబడిరి.

తాడిపత్రి పురపాలకసంఘ ఉపాధ్యక్షులుగ ఎం. అబ్దులు కాదరు సాహెబుగారు ఎన్నికొనబడిరి.

విద్యాశాఖ

మిను మేరి విల్సనుబారిగారిని తేడీచెల్లింగుడను ప్రెయినింగు కాలేజీ ప్రిన్సిపాలుగ తాత్కాలికముగ నియమించిరి.

సెనేటుసభకు బాను మాతేగారిస్థానే వేరొకసభ్యునియొన్నిక 12వ తేదీన జరుగును. ఈదినవవారు అభ్యర్థులుగ నియమించబడిరి:— సి. యెల్. అనంతరామయ్యరు, యెల్. ఆర్. కేదారిరావుగారు, జి. ఓమెనుపాతనుగారు, యెస్. సుబ్రహ్మణ్యంగారు.

ఆర్థిక కోమిను హాపలు బి. సి. యెస్. గారిని హైకోర్టు రిజిస్ట్రార్ గా నియమించిరి.

ది రన్ న్ క్రా డ్ ఆయిల్ ఎంజిను

ప్రస్తుతము బజారులోనున్న ఆయిల్ ఎంజిను లన్నిటికంటెను మిక్కిలి పోడిమిగలది. తక్షణమే కదులును. హాట్ బల్బు, స్టాప్, మాగ్నెటా, మున్నగునవి లేవు.

పొయ్యికి మిక్కిలి సరసమైన నూనె చాలును. కొద్దినూనెతో పనిచేయును. చతురతవిమియు ఉండ నవసరము లేదు.

నెం ఎ 4512 రు, చిత్రముగల మా క్యాటలాగునకు వాయుడు. (388)
మద్రాసులో సోల్ ఏజెంట్లు:—మాస్కి అండు కో, లిమిటెడ్, ఎంజనీర్లు, తపాల్ పెట్టె నెం 60, మద్రాసు.

కార్తీయాల్ స్పెషియాలిటీలు

1288

అంటి-గోసూరియా	4-8-0
బహుమూల్యముల నివారణ.	
అంటి-మస్కీటోలిని	1-0-0
దోషముల దగ్గర రానియదు, అందుచే మలేరియా రాదు.	
ఆస్తమా రిలీఫ్ పౌడరు	1-12-0
(క్యాంకరాగమును నివర్తికయును)	
బే రమ్ (అమెరికాది)	1-8-0
శిరోజములకు మంచిటానికు.	
బామూల్ విక్	2-4-0 4-0-0
దేహమునకు పుష్టినిచ్చును, బలహీనత, జ్వరమువచ్చి నిలిచిన తరువాత ఇది బాగుగా పనిచేయును.	
బ్రాన్ కోర	2-0-0
దగ్గును నివారించును, గళ్ళను త్రోసివేయును, రా ముక్కు బాధగలిగించునట్టి వ్యాధులను పారద్రోలును	
బరోనా	4-0-0
మూర్ఖులగుమనకు దివ్యమైనది.	
సి. ఏ. క్యూ (మిక్ స్పర్)	1-0-0
జలుబు, శీతలము, ఇన్ ఫ్లుఎంజా మొదలగు వాటికి తగినది	
సి. ఏ. క్యూ (కాప్ సెల్)	0-14-0
సి. ఏ. క్యూ కాప్ సెల్ ఫారము గాగలదు. తీసుకొ నుట సులభము. ప్రయాణమునందు మంచి పని తీసుకొని పోవుట సులభము.	
కాంఫర్ డైస్	0-8-0
గృహమునం దెప్పుడును ఒకబుడ్డి యుండవలెను. విరే చనములు, శూలనోష్టి మొదలగువాటిని కుదుర్చును.	
కన్న బైస్	1-0-0
పాదములమీద నయ్యెడుకాయ, చర్మము మొదలగు బుట మొదలగువాటిని కుదిర్చి, సుఖముగా నడ చుటకు వీలుండును.	
కార్మిలెట్ చెట్టి దగ్గు నివారిణి	1-4-0
రోముపడితమునకు అద్భుత నివారిణి.	
కెమికల్ ఫుడ్	1-0-0
బిడ్డలకు మంచిపుష్టి నిచ్చును.	
క్లోరో డైస్	0-8-0
కలరా డ్రాపులు	2-0-0
మితోడ ఎప్పుడును ఒకబుడ్డిని ఉంచుకొనుడు.	

గుట్టములకు కండిమన్ పౌడరు	2-8-0
మీనులములను అలత్యము చేయును. వాటిని ఆ రోగ్యస్థితియందుంచును.	
చెవలియర్స్ పేర్ రెస్పిరేటర్	2-0-0
వెంట్రుకలకు పుష్టిని కలిగించుటకు, వాటిని పెరుగు నట్లు చేయుటకు తోడ్పడును.	
తోలు కాంపౌండు పరబత్తు	2-0-0
దగ్గులకు రొమ్ముపడితమునకు తగినది.	
డాక్టరు కార్ ల్యుచిలన్సు దగ్గు నివారిణి	1-0-0
బిడ్డదగ్గులకు నిరపాయకమైనట్టియు, గుణమున్నట్టి ఔషధము.	
ప్రిక్టి హీట్ లోషన్	1-8-0
ప్రిక్టి హీట్ పౌడరు	0-14-0, 1-8-0, 2-4-0
క్విన్ వై అండు ఐరన్ టానిక్	1-8-0
రింగువరం ఆయిస్ మెంటు	0-9-0
హిందూ దేశము దున్న వాటి అన్నిటియందును శ్రే ష్టమైనది.	
గోస్ గార్గల్	1-0-0
స్కర్ పైస్	2-4-0
చుంకు నివారిణి.	
డియో డోరై సుడు పెట్రోలియా	1-0-0
శిరోజములకు ఉప యోగించుటకు తగినది. వెంట్రు కలను మంచిస్థితిలో నుంచును.	
డియో డోరై సుడు కోకోనట్ ఆయిల్	1-0-0
శిరోజములకు తగినట్లు ప్ర త్యేకముగా తయారుచేయ బడిన వనోపారమైనది.	
డడ్లెస్ అన్యూ కాన్	1-8-0
ఉబ్బునమునకు దీనినిలోనికి తీసుకొనుటకు తగినదని వైద్యులందరూ శిష్యులచేసి యున్నారు.	
ఈస్ట్ మరబత్తు	0-12-0, 1-8-0
ఈ సుప్రసిద్ధమైన టానిక్ ఎప్పటి కప్పుడు మంచి బలమునిచ్చుటకు మాతముగా తయారు చేయ బడును.	
ఎస్సెన్సు సరసపరిల్లా	2-0-0
అమోఘముగా రక్తమును శుద్ధిపరచును.	
ఎలిక్ట్ గ్లె సరూఫాస్ ఫేట్, పార్శ్వ ట్యుతో సహాగలది	1-8-0

సరములకు పుష్టి కలిగించును.	
ఎడికొలోన్ 2 బౌన్సులు	1-0-0
ఎడికొలోన్ 4 బౌన్సులు	1-12-0
ఎడిక్విన్	1-8-0, 2-8-0
ఎడిలూసు	1-0-0
దోమకాటులచే గలిగిన మంటను పోగొట్టును.	
వెజెలర్ బామ్	0-12-0
నోస్టులు, బాధలు, తిమ్మరు వాయువ మొదలగు వాటికి మంచిగుణమున్నది.	
క్రేసెన్సు లీవర్ టానిక్	1-8-0
సోమరి తనమును పోగొట్టును.	
ఫర్మెల్సు లీవరుమాత్రలు	0-12-0
మలబద్ధమునకు, పి త్తమునకు అమోఘమైనది.	
క్లె ప్లా	2-0-0
శిరోజములకు తగిన టానిక్.	
క్లె మెలెని మాత్ వామ్	2-4-0
నోటికంపుకు, రుచిసరిగా తెలియనప్పుడు ఇది బాగుగా పనిచేయును.	
లెమ్మలండు గ్లె సరెస్	1-0-0
శిరోజములకు అద్భుతమైనది.	
టమమ్ బిళ్ళలు	1-0-0
శూలనోష్టి, స్థూలత్వము, పులితేవులకు తగినది.	
టమమ్ వాటరు బుడ్డికి	0-10-0
పింకలా మెక్	1-8-0
మొటిమెలకు లోషన్.	
వైరో సైక్	2-12-0
డైరొ యా వ్యాధికి తగినది.	
సె మె	0-12-0
చాకలికడలచే గలగు తీటకు దివ్యమైనది.	
పండ్లనోష్టికి ఎస్సెన్సు	1-0-0
ఇంగ్లరజులమునల పనిచేయును.	
కార్తీయాల్ దంతచూర్ణము	0-10-0, 1-4-0
దంతముల కమోఘమైనది.	
ఎక్ మా	0-15-0
ఎక్ మా, తత్సంబంధమైన చర్మవ్యాధులకు మంచి గుణ మిచ్చును.	

వర్తకులకు ప్రత్యేక ధరలు గలవు. Spencer & Co., Ltd. (W. E. SMITH & Co., Department) MADRAS

పంజాబు శాసనసభ ఆంధ్ర సమావేశము

ప్రథమదినమున చర్చించబడనున్న కార్యక్రమాంశములు

శ్రీలు శాసనసభ సభ్యురాలుగ నుండుటకు గల అనర్హత తొలగింప లాలా మోహన లాలుగారి తీర్మానము

లాహోరు, అక్టోబరు 31-పంజాబు శాసనసభ ఆంధ్ర సమావేశముయొక్క ప్రారంభదినమున చర్చించబడునట్టి కార్యక్రమాంశము 10 వ తేదీ కొన్ని ముఖ్య విషయములు గలవు. అనధికార సభ్యులు ప్రాముఖ్యముగా కొన్ని తీర్మానములు-క్రతిపాదించెదరు. లాలా మోహన రాయగారు మొదటి తీర్మానమును ప్రతిపాదించెదరు. శాసన సభయందు సభ్యురాలుగ నెన్నుకొనబడుటకు గాని లేక ప్రభుత్వముచే సభ్యురాలుగ నియమింపబడుటకు గాని శ్రీలక్ష్మి గల అనర్హతను తొలగింపవలసినదని లాలా మోహనలాల్ గారు తీర్మానమును ప్రతిపాదించెదరు. శాసనమును తయారుజేసి దాని మూలమున మీదవారలు యాచింపకుండజేసి, వికలాంగులు, పని జేయుటకు తగినని శ్రద్ధను గలవారలను పోషించుటకు కర్మా గారమును స్థాపించవలయునని చౌధురి ఆఫ్ జల్ పాక్ గారిక తీర్మానమును ప్రతిపాదించునన్నారు. నేత పరిశ్రమయొక్క ప్రకృతిపరిస్థితుల కనుగుణముగా కొనసాగించుట కొరకొక విచారణాధ్యక్షమును నియమింపవలసినదని సర్దారు తొడగింగారు ఒక తీర్మానమును ఉపపాదించెదరు. మంచి పద్ధతులపై శ్రీ విద్య రాష్ట్రమున దర్శివృద్ధిలోనికి కొనివచ్చుటకొరకు విచారణ సంఘపనినందని రుచిరాము సాహ్ని గారుగూడ తీర్మానమును ప్రతిపాదించెదరు. (ఆ.ప్రె.)

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమును గురించిన అభిప్రాయమును పత్రికలయందు గురించి పండ్లముంగ ప్రచురింప బడుచున్న వి. ఉ. పా. ద్వారా లిఉప న్యాసము చాలవిధములగ ప్రశంసనీయును గనున్నను ఆయాఅధికారిలు యందు విద్యావంతుల శిక్షణనుబదిమయము మిక్కిలి తీవ్రము గలిగింప బడుచున్నది. ఆంధ్రదేశముందుగల సుప్రసిద్ధపండితులను పండిత సామరపండితులను శ్రీనోటి సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి, కాశీ కృష్ణాచార్యులు, వెంకటరాయశాస్త్రి, గిడుగురామమూర్తి గార్లునున్న సెద్దలను ఉపేక్షించి ఎవరునో దూరదేశములనున్న యితరరాష్ట్రపుపండితులను సభ్యులుగ నేర్పరచిన శ్రీ రెడ్డిగారి చర్య మిక్కిలి హాస్యాస్పదము. సభ్యులందరూ, దిగ్గజులకు శ్రీఆచార్యులువారివంటి సర్వసత్కర్తలును పండితులను ఎన్నుకొను భాగ్యము శ్రీ ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమునకు కల్పింపజేసి వీరేశమునో నున్న పండితులను పిలిపించుట, ఆంధ్రదేశమునకు తిరస్కార మని, ఆంధ్రదేశప్రియులగు రెడ్డిగారి వంటిగారే గమనింపవలయుట, మిక్కిలి విచారణీయము. ఇట్టిపని పాశ్చాత్యవిద్యాధికారివర్గములు చేసినప్పుడు, మనమెట్లునిచారితమోదానిని ప్రస్తుతము మనవారేచేయుటకు బట్టి, మారుతెట్లు మనయాంధ్రజాతిని చింఠించుచున్నదని, చెప్ప బనిలేదు. ప్రస్తుత మేవిగమగనున్నను, సర్వసమర్థులు సమదర్శు లను విద్యావంతులగుటకును శ్రీరెడ్డిగారు, జగద్విఖ్యాతప్రతిభాపాండితీవిరాజితులు జగద్వంధ్యులుగను శ్రీ ఆచార్యులు గారు, సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు, వెంకటరాయశాస్త్రిగారు, మొదలగుపండితులను సభ్యులుగా నేర్పరచి, పత్రికాముఖమున విద్యాభిమానులచే చేయబడుచున్న ఘోషన గాంచి, ఆంధ్ర విద్యావిభానములను, కాపాడుదురని వేడుచున్నాము. వి. కోటిరెడ్డి, వి. ఏ.

ది హిమాలయా భీమా కంపెనీ లిమిటెడ్ జనసమ్మతమైన

భీమా కంపెనీ హెడ్ ఆఫీసు 8, డల్ హౌస్ స్క్వేర్, కలకత్తా. సరసమైన ప్రీమియములు యింత శ్రద్ధగాను చురుకుగాను ఏ యితర భీమాకంపెనీలలో తీర్పు పరిష్కారములులేవని యిది డియూ యంతట మెప్పువడసినది. మూలధనము చెక్కుచెదరని గవర్న మెంటు హామీ బాండులలో నున్నది. ధారాశ్రమైన కమిషన్ ఏజంట్లుకావలెను. వలయువారు యీక్రింది చిరునామాకు వ్రాయ వలెను. ఆరాధ్యుల మూటయ్య ఏజంట్లు, సామగ్గికోట తూర్పు గోదావరిజిల్లా. 8091

మ క ర ధ్వ జ రసాయనము

2460 దీనిని నేవించినచో మూత్రముతో కలిసిపోయేది కుక్క మును నిలుపును. పలుచబడిన పిర్మమును గట్టిపరచి రతిలో అతి శీఘ్రరేఖలను ముపుటను మాన్పును. రక్తమును శుద్ధిపరచి దేహ పుష్టి, పిర్మవృద్ధి, కాంతి, బలము, రతిదార్ఢ్యము, ఇంద్రియ పుష్టి, మొదలగునవి బలము కలుగును. నెలదినములకు పరపడు మందుతెపాలా ప్యాకింగు ఖర్చులతో రు 3-7-0. పి.ఆర్. మెడికల్ హాల్, రామచంద్రపురం(గోదావరి)

కావలెను

కృష్ణాజిల్లా గుడివాడతాలూకా యలకుర్రు గ్రామములో నుండు శ్యామలా ధర్మ పాఠశాలకు ప్రధానోపాధ్యాయుని స్థానమునకు సెకండరీ ప్రైనింగువారు కావలయును. దరఖాస్తును శ్యామలా ధర్మపాఠశాలా మేనేజరు, యలకుర్రు, నిడుమోలు పోస్టు, కృష్ణాజిల్లాకు పంపవలయును.

ఆయుర్వేదాచార్య యా. మాధవమేనన్ ఎ. ఎం. ఏ. సి. గారిచే సాపింపబడిన

తంజివిలాసం-
"హల్దోం"

మలబార్ ఆయుర్వేదిక్ హోమ్స్

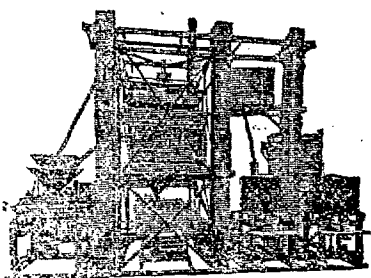
107 బ్రాడ్వే,
మదరాస్.

ఇంద్రియ నష్టము

అను మహాపిశాచికి భయపడవద్దు. మా యొక్క ఆమోఘమైన ఔషధరాజమును వాటికరలేహ్యము(రిజిస్టర్డ్) ను వాడి చూడుడు. ధర 1 పవును డబ్బి రూ. 5. పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ఎఫ్. హెచ్. శూచ్యల్, జి. ఎం. బి. హెచ్.

వియ్యపుమిల్లు ఎంజినీరులు, హంబర్గు

నెలెక్ట్రో-ప్రెస్ యంత్రము, పప్పుమిల్లులయందు స్పెషల్ లిప్టులు గంటకు 1 1/2 నంచిమొదలు 1500 సంయల వియ్యమునిచ్చు మిల్లులను సరైనయెడలము. వియ్యపుమిల్లులు పూర్తి ఇన్వెస్ట్ మెంట్ సహా గలదు. గట్టిగా తయారుచేయబడినది. ముఖ్యముగా స్థాపించవచ్చును. డ్రైవింగువలకు కొంచము, ఎక్కువ లాభకరము, ఫలితము ఆమోఘము. అద్భుతముగా పనిచేయును. మెల్లకరలు కోసీలు, ప్యాడీ సెపరేటరులు, ఎంజిను బాయిలరు ఉంచుచే నుండ బడు కొలిమితో సహా గలదు. ప్రదర్శింపబడిన జాగాలన్నిటిలోను గొప్పబహుమానము లివ్వబడినవి.

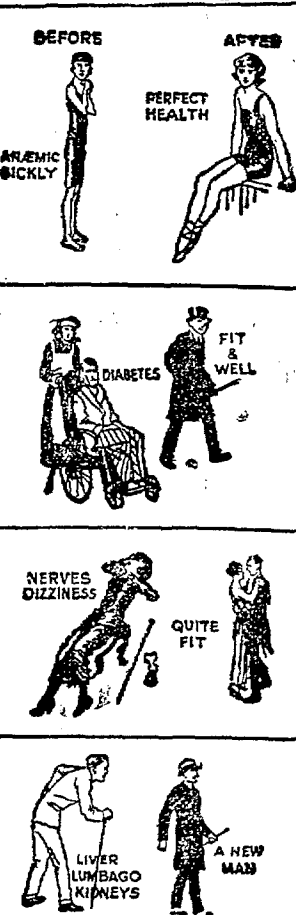
సోల్ ఏజెంట్లు:-

వి. వెంకటాచలం బ్రదర్స్,

2861

17, లింగి శెట్టిబీధి, మద్రాసు. లేక 9, పాతసావర్లైన్, బెంగుళూరు.

ఈ నేపాణము ఇర్వింగ్స్ ఈస్ట్-వైట్ బిళ్ళలు

వైట్ నింగ్ పిక్-ఎ-అప్: ఇందు హానికరమగు ఓషధులు చేరుటలేదు. పరిశుభ్రమైన ఔషధసంబంధమైన యొడ్డు, విటమిన్లు, ఇతర విలువగల వస్తువులు మొదలగునవి గొప్ప వైద్యప్రవీణులచే తెలుపబడినప్రకారము చేర్చి తయారుచేయబడినది. యొడ్డునందు పొంపు పుంపు ఉదరమునందున్న జకరాగ్నిసంబంధమైన రసములతో చేరి మంచి చురుకుత్వమును, పుష్టిని గలిగించును. కొంచెము ఆస్వాదకముగా నున్నప్పుడు లేక బలహీనముగానున్నప్పుడు 1 లేక 2, ఈస్ట్ వైట్ బిళ్ళలను నేవించిన కొన్ని నిమిషములలో నేమిట ఆరోగ్యము, ఉత్సాహము గలుగును. ఇర్వింగ్స్ ఈస్ట్-వైట్ బిళ్ళలు ఈ దిగువ తెలుపబడిన ప్రకారము వ్యాధులు తలనొప్పి, నాడినొప్పి మొదలగునవి 5 నిమిషములలో మరుగున వ్రినర్తించును. అతీర్ణము, కడుపుబ్బరము 5-10 నిమిషములలో మరుగున. పిత్తము, మైకము, బలహీనత 10-15 నిమిషములలో మరుగున. ఉదరమునకు, కారజమునకు సంబంధించిన వ్యాధులు 10-15 నిమిషాలలో మరుగున. ఇన్ ఫ్ల్యుయెంజా, జలుబులు, జ్వరము మొదలగునవి 24 బహుమాత్రము, పాండురోగము, నరముల బలహీనత, చర్మమునకు సంబంధించిన చుచ్చులు, జులబుద్ధకము, జలుబు, నిద్రలేమి, తిమరువాయువు, నొప్పులు మొదలగువాటికి చికిత్సపొందగోరువారు ఒక కాడ్డును వ్రాయుడు. మీకెన్నివార్లున్నాండి రూ. 1-4-0 ధరగల బుడి నోకటిని కొనుడు. ఈ దిగువ తెలుపబడిన యొగ్యతాపత్రకల సారాంశము నిజమైనది కాదని రూపించువారికి 100 పానులు యినాముగా యివ్వబడును. వీటిని ఉపయోగించి రైల్వే చెందినవారివద్దనుండి నుమారు 30,000 యొగ్యతాపత్రకలు వచ్చియున్నవి. వాటిని యెవరైనను పరిశీలించవచ్చును. నెం 24872-ఈస్ట్-వైట్ బిళ్ళలు చేపునిచే పంపబడినవి. ఒకవారమునుండి దుర్బరమైన బాధ ననుభవించుచుంటిని. అయితే ఒకమోతాదు నాశాధను నిలిపినది. నేనిప్పుడు మరల ఆరోగ్యముగా నున్నాను." నెం 24118, డాక్టరు టి. వి. ఎస్. "ఈస్ట్-వైట్ చే ఆమోఘమైన గుణముకలగినదని నేను తెలిపినప్పుడు అందులో నేమౌతమును అతిశయము లేదు. కఠినమైన అస్త్రీనియా, దుర్బలత్వము మొదలగువాటికి అద్భుతముగా పనిచేసినది. ఇందులో తెలుపబడిన నాలుగు ఆస్పత్రులకు పంపుడు. నెం 18224-ఈబిళ్ళలు ఆమోఘమైన టానిక్ ని దృఢముగా తెలుపుచున్నాను. ఇంకను పంపిన నాన్నే హితులకు కూడ వాడెదను." శానిటరీ మెషిన్లచే తయారుచేయబడి, ప్యాకుచేయబడు చున్నదనియు, చేతితో తాకబడుట లేదనియు పూచియివ్వగలము.

Sole Wholesale Agents, Martin & Harris Ltd.,
No. 20, Sunkurama Chetty Street, MADRAS.

IRVINGS YEAST-VITE LABORATORIES CECIL HOUSE, Holborn Viaduct, London E. C.

కాంగ్రెసు ఎన్నికల ప్రచారము

పెద్దమొట్టవద్ద బహిరంగసభ

నవంబరు మాసము ఎన్నికలలో అభ్యర్థులను బలపరచుటకుగాను నిన్నటి సాయంత్రము పెద్దమొట్ట వెంకటాచలం సోదా ఫ్యాక్టరీ ఆవరణమందు వోటగలసభ జరుపబడినది. సభ్యులు కడవరకు అమితోత్సాహముతో నాయకుల ఉపన్యాసము లాలకించిరి. శ్రీయుతులు డా. బి. యస్. మల్లయ్య పి. భక్తవత్సలునాయుడు డి. కొలంబై, యమ్. యస్. కుబ్జాస్వామయ్యరు మోహనుమూర్తుగారలు సభ కరుణించిన ప్రముఖులలో గలరు. మోహనుమూర్తుగారు రధ్యతతో వహించిరి. మోహనుమూర్తుగారు:- మాట్లాడుచు కార్పొరేషనులో జస్టిసు పక్షసభ్యులు గావించిన ప్రజావిరుద్ధ కార్యముల నొక్కొక్కటిగ వివరించునపుడు ప్రజలు అత్యుత్సాహమున వల్లడించిరి. ఎన్నికలు సమీపించుట వలన జస్టిసుపక్షసభ్యుల నేకవేదముల దాల్చుచు కల్లబాల్లి మాటలను జెప్పుచు బూటక ప్రచారమును గావించుచున్నారనియు అట్టి కపట వాక్యములను నమ్మి మోహితుడని ప్రజల హెచ్చరించిరి. ప్రపంచమువెల్లరచే పగులూర్చుకొని అంగీకరింపబడిన గాంధీమహాత్ముని ప్రతిమను కార్పొరేషను భవనమును ప్రకెష్టించుటకు జస్టిసు పక్షమువారును ప్రధానమూర్తుడును రాజ్యములేని రాజును ప్రభుత్వమువారిచే సృజింపబడిన రాజు బిరుదుములు గల పానుగల్లు రామారాయణింగారును ఆతీర్మానము నాచరణయందు బెట్టుట కసంభవముగ గావించిరనియు కార్పొరేషను కమిషనరు గావించు "నిరంకుశ" వర్తలను న్యాయమూర్తి వి. వి. శ్రీనివాసయ్యంగారు తమ తీర్పునందు వివరించియే యున్నారనియు బల్కి ఇట్టి అధికార దుర్వినియోగమును తుదముట్టింపవలెనని బల్కిరి. జస్టిసు పక్షమునందుండెడి రానునాధను మొదలగు మరికొందరు సభ్యులు స్వరాజ్యవాదులవై గావించు అక్రమ ప్రచారమునకు వారాడెడి దుర్బాషలకును ప్రజలు తగిన సమాధానము జెప్పవలెననిరి. వోటరులు సత్వసత్వములను న్యాయాన్వయములను, దేశభక్తిని దేశద్రోహమును పరిశీలించి ధర్మతత్త్వమును దేశసేవానిమిత్తులునగు కాంగ్రెసువారికే వోటుజేయుదని బల్కిరి. నవంబరు 8 వ తేదీ చన్నరాష్ట్రపాఠల కెల్లరకు పరీక్ష దినమునియు ఆనాడుదేశీయులెల్లరునుస్వరాజ్యము నాశించుటకో లేక పరాధీనతయందు బడియుండుటకో నిర్ణయించుకొనవలెననియు, కాంగ్రెసు అభ్యర్థులను బలపరచిన అచిరకాలములో స్వరాజ్యపతాకము భారత సర్వమునందు ప్రతిష్ఠింపబడగలదనియు బల్కిరి. ఉపన్యాసములు మాట్లాడుచుచున్న వివరించుచు ఇట్టి అమానుష కృత్యములకు కారకులైన అధికారవర్గమును వారిజోహుమందాదులగు జస్టిసు పక్షమును ఆదరింతురాయని ప్రశ్నించిరి. మోహా అల్లరుల నణించి ప్రజలలో కాంతి నెలకొల్పుటకు ప్రచారము జేయ గోతి వెళ్ళదలచిన మాలానా యామావో మాస్సేనుగారిని మలబారు వెళ్ళిన జస్టిసుపక్షమువారు వారి కనుమతి నిరాకరించినని బల్కిరి. మోహా వైదీకుటుంబములను మానవనివాసయోగ్యములు గాని అండుమాను దీవుల కంపి శ్రీశివులను భూలోక నరకమునకు అండుమానుల పాట్లెసిననియు, ఎన్నిమారులు మొరటెల్లుకొనినను ప్రజలమొర లాలింపని కఠిన హృదయులకెట్లు వోటుజేయగలరని బల్కిరి. కాంగ్రెసు జయము దేశజయమనియు, స్వరాజ్య సంపాదన దేశీయులు కాంగ్రెసు కొనర్చు తోడ్పాటువై నాధారపడియుండగలదనియు బల్కిరి.

డి. కొలంబైగారు మాట్లాడుచు కాంగ్రెసు భారత వర్షమునందు 40 సం॥లనుండియు 88 కోట్ల భారతీయులకు ప్రతినిధి సంస్థయై పరాధీనులగు భారతీయులకు దాస్యత్వముల విదల్చి స్వాతంత్ర్యమును చేకూర్చు ప్రయత్నించుచున్నదనియు కాంగ్రెసును స్థాపించి నేవించిన నాకోడి తిలకు గోఖలే మున్నగు మహాపురుషులు దేశమునకై అనల్పత్యాగమును గావించిననియు, కాంగ్రెసు బలపడుట గాంచిననే విదేశీయాధికార వర్గము భీతికెందుననియు అట్టి మహాసంస్థపేరిట అభ్యర్థులుగ నిలచి ప్రజల వోట్ల నాశించినవారిని, దేశీయులై కంకణముతో తమ ప్రతినిధులుగ అంగీకరింపవలెనని బల్కిరి. కాంగ్రెసువారు కాసనసభల బహిష్కరించినపుడు అసభ్యులను దేశాపకారులు నగు వారు కాసనసంస్థలలో ప్రవేశించి అధికార వర్గమును బలపరచినదియు అందుచేతనే భూలోక హరిశ్చంద్రుడగు దేశబంధు చిత్రరంజనుడు కాంగ్రెసువారు కాసనసభలను వకమొనర్చుకొనవలయునని యోచించి కాంగ్రెసు విధానములో మార్పు గావించెననియు అందుచే కాంగ్రెసువారు కాసనసభలలోను బ్రవేశించి ప్రజాస్వాతంత్ర్యమునకై ప్రభుత్వముతో పోరుపెట్టుటకు సంసిద్ధులుగ నున్నారని బల్కిరి. కావున కాంగ్రెసుపక్షమునకే వోట్ల నొసంగి స్వరాజ్యమును చేరువకు దోహదనకగ గోరిరి.

అంతట సభ ముగింపబడినది.

రేపల్లెతాలూకా కళావంతుల సంఘసంస్కరణసభ - రేపల్లె

ఈసభ ఈనెల 8 వ తేదీ ఆదివారము రేపల్లె గ్రామమున మ. రా. శ్రీ రామారావు జమీందారుగారి కోటలో మ. రా. శ్రీ ఆశ్వధాటి వెంకటనరసయ్యగారి యాధిపత్యముక్రింద జరుపబడినది. ఆహ్వానసంఘమువారు భోజనసదుపాయములు గావించిరి. వీరి ప్రయత్నముననే ఈతాలూకాలోని చుట్టుపట్ల గ్రామములు పెదపులివట్టు, నల్లూరు, ఉల్లిపాలెము, చందవోలు, కారుమూరు, చోడాయిపాలెము, నంగిగడ్డ మొదలగు గ్రామములనుండి 300 లకు పైగా నీసాంఘికతే సభకు విచ్చేసిరి. కులశ్రీలే 50 మందికి పైగా నుండిరి. మ.రా. శ్రీ గుడిసేప నుబ్బయ్య, మద్దలముక్కంటి, జనంగు రాజగోపాలం, పినపాల అంకాదాను, భాస్కర్ల ఈశ్వరుడు, పినపాల నాగభూషణం, గంపల రామమూర్తిగారు గుడివాడ, గుంటూరు, నర్సాపురం, బందరు, బెజవాడ మొదలగు పట్టణములనుండియు విచ్చేసిరి.

ఉదయము మ.రా.శ్రీ గుడిసేప నుబ్బయ్యగారి దైవ ప్రార్థనతో సభ ప్రారంభింపబడినది. అధ్యక్షత ప్రారంభోపన్యాసానంతరము ఈసాంఘికప్రముఖులు పలువురు ముచ్చటించిరి. ఉదయకాలమంతయు ప్రత్యేకము ఈసాంఘికతే సభ ఏర్పాటు చేయబడినది. మధ్యాహ్నము తిరుగ 2 1/2 గంటలకు సభ ప్రారంభమయినది. ఈసభకు ఇతర సాంఘిక తాలూకా ప్రముఖులు పలువురు వచ్చిరి. సభ 300 కు పైగా ప్రేక్షకులచే క్రిక్కిరిసిపోయెను. ఇందు ఈతాలూకా తహశీల్దారుగారు మ.రా.శ్రీ పాన్నాడ రామకోటిగారును, పోలీసు, స్టాపు, ఇన్స్పెక్టరుగారును, మ.రా.శ్రీ కె. వి సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి బి. ఎ. బి. యల్., భట్టిప్రోలు వెంకటకృష్ణ నారాయణశాస్త్రిగారు మొదలగు నుపసద్ధ స్థాయవాదులును, హైస్కూలు ప్రధానోపాధ్యాయులు మ.రా.శ్రీ సి. పి. సోమయాజులు గారు మొదలగు ఉపాధ్యాయులును, మ.రా.శ్రీ రావు నూరయ్యగారు, గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రిగారు, కంభంపాటి సాంబయ్యగారు మొదలగు తాలూకా ప్రముఖులు పలువురు గలరు.

ఈ సాంఘికతే సరఫరా మ.రా.శ్రీ గుడిసేప నుబ్బయ్య నాయుడుగారు ఇతర సాంఘికతను సానుభూతి గోరుదు హిం మా సంఘములవారు ద్వీవిధపాపము లానరించుచున్నారని చెప్పిరి. అందు మనతల్లిసోదరిమణులవలె మైల మొదలగునవి ఎత్తివేసి మన కెంతయో ఉపకారమొనరించుచున్న పంచములు పాకీ వారు మొదలగువారైన అంటరానివారుగా నుంచియు, అట్లు ఉపకారము చేయకపోగా భారత జాతికంతకు కళంకము దెచ్చిపెట్టు నీజాతిని స్పృశ్యులుగా నుంచి నుత్సాహపరచుటయు నగు రెండువిధముల పాపమొనరించుచున్నారని చెప్పిరి. పిమ్మట నుపసద్ధ దేశనాయకులు మ.రా.శ్రీ గొల్లపూడి సీతారామ శాస్త్రిగారు ఈకళావంతుల సంఘసంస్కరణ నూతనోద్యమమునెడ సానుభూతి దెలుపుచు సంఘము త్వరలో సంస్కరింపబడు తేలికమార్గముల దెలిపి యితరసంఘములవారు ఈ సంఘమునెడ జాపవలసిన ధర్మముల ముచ్చటించుచు నొక గంటకు పైగా గంభీరోపన్యాసము నిచ్చిరి. తదితర తాలూకా ప్రముఖులు తమ సానుభూతి దెలుపుచు తమ క్రికొలది సంస్కరణోద్యమమునకు సాయమొనర్చెదమనియు వాగ్దానములజేసిరి. ఇంతమంది ప్రముఖులు తమ సానుభూతుల దెలియజెప్పుచు ఉపన్యాసముల నిచ్చిన పిమ్మట ఈ సమీక్షయలలో నింతకు సంస్కరణమునకు వెనుకబడియున్న శ్రీలలోను పురుషులలోను మనములు కరగకపోలేదు. అప్పుడు శ్రీమతి మద్దల పెదనర సమ్మగారు సభికులమనములు విచార ముప్పొంగునటులు తనజీవితమును తెలియజెప్పుచు తాను సానిచ్చితిలో నుండి గడించిన దేమియు లేదనియు, ముందు గడింపబోవునదియు లేదనియు, ఒకవేళ ఈసీచపుపడుపువ్వుతీచే కష్టములకు గడంగి అగౌరవములపాలగుచు సంపాదించినను అట్టి పాపభూయిష్టమైన సంపాదన నిలువదనియు చెప్పిరి. నల్లూరువాస్తవ్యులు మ.రా.శ్రీ సిద్ధాబత్తుని రాఘవయ్య సోదరులును, చోడాయిపాలెము కాపురం ను మద్దల అంజనేయులు, వెంకటాద్రిగారు మొదలగు ప్రముఖులు ఈనాందారై యుండినప్పటికి తమమూర్తిల వివాహావాములు చేసెదమని వాగ్దానములు చేసిరి. పిమ్మట తాలూకా సంఘ సంస్కరణ విషయముల కనుగుణముగ కొన్ని తీర్మానములు గావించిరి. ఈసభ జయప్రదముగ జరుప గలిగిన అధ్యక్షులకు, సభ సేర్పాటుచేసికొన ఎక్కుడుగ నీసంఘియులకు

దోడ్పడిన మ.రా.శ్రీ రావు నూరయ్యగారు, వేంకట్రాయణం గార్లకును, సభ గావించుకొనుటకు కోట దయతో నిచ్చిన శ్రీ రామారావు జమీందారు వారికిని, సభికులకును నందనములతో సభ ముగింపబడినది. సభాప్రయత్నములకు పూర్వమే ఆహ్వాన సంఘమువారు మ.రా.శ్రీ ఉల్లిపాలెము జమీందారువారిని కలసికొన్నప్పుడు వారు తమ ఈనాముల నాఖిల విషయముతో ఈ కులశ్రీలు వచ్చి దేవాయముల నాట్యమాడ ననసరము లేదనియు, వారు వివాహములు చేసికొని కులశ్రీగౌరవమును, దేశక్షేమము కాపాడుట మంచినదియు చెప్పి వాగ్దాన మొనరించినందుల కెంతయు ఈసంఘమువారుకృతజ్ఞతాపూర్వక నందనము లర్పించు చున్నారు. శ్రీవారివలె ఇతర సమీక్షియులును, జమీందార్లును ధర్మకర్తలు నుదారభావులై ఈసంఘసంస్కరణోద్యమమునకు దోడ్పడి ఈశ్వరుని ప్రార్థించుచున్నాము.

ఈ సభయందు గావించబడిన తీర్మానములు

1. ఆంధ్రదేశకళావంతుల సంస్కరణ భ సకనుబంధముగ రేపల్లె తాలూకా సంస్కరణసంఘము వాసిండుబడు తీర్మానించడమైనది.
2. ఈ సంఘమునకు ఆశ్వధాటి వెంకటనరసయ్యగారు అధ్యక్షులు గను, చెదలవాడ చక్రపాణిరావు నాయుడుగా రుపాధ్యక్షులుగాను, మ.రా.శ్రీ సిద్ధాబత్తుని పెదరాఘవయ్యగారు, గుంటూరు నాగభూషణంగారు సంయుక్త కార్యదర్శులుగా నుండుటకు తీర్మానించడమైనది.
- ఈ క్రింద నుదాహరింపబడినవారిని కార్యనిర్వాహకవర్గముగ సేర్పాటుచేయడమైనది.
1. మ. రా. సిద్ధా బత్తుని విష్ణుచిత్త రామానుజదాసుగారు. [గారు } నల్లూరు
2. ,, సిద్ధాబత్తుని చినవీరరాఘవయ్య } నల్లూరు
3. ,, మద్దల కేశవయ్యగారు. కారుమూరు
4. ,, ఈ పూర్ణమ్మగారు. రేపల్లె
5. ,, ఈ సీతయ్యగారు. చోడాయిపాలెం
6. ,, ఈ పెదనరసమ్మగారు. ,,
7. ,, ఈ వెంకటప్పయ్యగారు. ,,
8. ,, అంబుల దాశరథిగారు. ,,
9. ,, ఈ శ్రీరాములుగారు. } నంగిగడ్డ
10. ,, ఈ వెంకటస్వామిగారు. }
11. ,, ఈ కాంత కృష్ణయ్యగారు }
12. ,, నట్లవ లక్ష్మయ్యగారు. చందవోలు ధూళిపూడి
13. ,, గుంటూరు వెంకటస్వామిగారు. } పెదపులివట్టు
14. ,, సిద్ధాబత్తుని నరసయ్యగారు. }

3. కళావంతులవిద్యకై ప్రతిసంవత్సరము 500 రూపాయలకు తక్కువగానుండ సహాయముచేయుటకు తీర్మానించుకొని ఈసంవత్సరమే ఆచరణకు పెట్టుచున్న మ. రా. శ్రీ పినపాల వెంకటదాసుగారి యుదారభావమునకు సభవారు అభినందనములు దెల్పుచున్నారు.

4. రాష్ట్రీయ మహాసభయందు తీర్మానములన్ని తాలూకా సాంఘికముల ఆచరణలో పెట్టుటకు ఈసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

అధ్యక్షక ప్రారంభోపన్యాసము.

సోదరిమణులారా! సోదరులారా! ఆర్యులారా!

ఇట్టి నీ సభకు నేడు నన్నధ్యక్షునిగ నెన్నుకొనుట నాయందు మీకుగల ప్రేమగాని వేరుకాదు. అందులకు మీకెంతయు నందనమియ్యడను. నేడు మన మందరము సమావేశమైన విషయము కడు భారమని మీకందరకు తెలిసినవిషయమే. ఇట్టిభారమును వహించుటలో మీమీ సలహాల నిచ్చి సభను జయప్రదముగ నడిపెదరు నా కోరిక.

ఆంధ్రదేశ కళావంతుల సంఘసంస్కరణ సభవారు గుడివాడయందలి విత్సరము కొన్ని తీర్మానముల గావించిరి. ప్రస్తుత స్థితిని బట్టిచూడ మన పంఘము త్వరలో సంస్కరింపబడవలెనన్న సాంఘికతలో ప్రచారము అత్యవసరము. అట్టి ప్రచారమును నడిపించుటకు రాష్ట్ర ములోను జిల్లాయందును, ప్రతి తాలూకాలోను, ప్రతిగ్రామములలోను సభల గావించి సంఘముల సేర్పరచి ప్రచారము చేయునటుల రాష్ట్రీయ సభవారు తీర్మానించిరి. అందులకే మనమందర వివట సమావేశమైతిమి. ఈ సభను తాలూకాసాధారణ సభకంటె కార్య నిర్వాహకసభ యని పిలుచుట మంచిది. అట్టి కార్యనిర్వాహకత్వము మీ యందరి యుత్సాహమును బట్టి యుండునని వేరుగ చెప్పవలయునా? ఎంత ముందంజమిచ్చు వైతుకో మీరంతత్వరలోగమ్య సానము చేరగలరని నమ్ముడు.

ఈ కార్య నిర్వాహకత్వమును గూర్చి ముచ్చటించుటకు సంఘ సంస్కరణావశ్యకములైన కొన్ని సంగతుల మాట్లాడ దలచి యుంటిని. ఏ కారణములచేనైన నేమి కాలానుగుణముగ భారతజాతిలో ప్రత్యేక కులము పేరిట కేవలము పడుపు వృత్తికొరకై నిట్టి కడుపేయపు జాతి సేర్పరచుట భారతజాతి కంతకు కళంకదాయకమని వేరుగ చెప్పవలయునా? శరీరావయవములలో నేదేని యొక యంగమునకు "పుండుపుట్టిన శరీరమున కేమైన నుఖముండునా? అదె చూడుడు. భారతమాత తన అంగదౌర్బల్యత్వమునకు విలపించు చున్నది. ఏక్షణమున భారతభూమి ఇట్టి సంఘమునుండి విముక్తి పొందునో. అపుడే ముక్తియు నంది లేదా స్వారాజ్యమునండి పొందగలను. ఈశ్వర దృష్టిలో అందరు సోదరులు సోదరిమణులై యుండ హిందూ జాతిలో నిట్టి ప్రత్యేకజాతిని తదితరసంఘమువారు ఏర్పరచుట ఈశ్వరునియెడ గొప్ప పాప మొనరించుచున్నారని చెప్పక తప్పదు. అట్టి పాపి తిరుగ నీశ్వరునియెడ భక్తి జూపుచు పాప నివారణ జేసికొన్నపుడే ముక్తి పొందగలడు. అట్టి భక్తియే ప్రస్తుతము మనభారతభూమియందు అవసరము అదియే ప్రేమ.

ఈసంఘము త్వరలో సంస్కరింపబడవలెనన్న తదితర సంఘములవారు తనవిషయములతోద్వేది ఉద్ధరించుట అవసరము. వారు ఈ సంఘమువారిని సంస్కరించుచున్నారన్న తమ్ముతాము సంస్కరింపబడు చున్నట్లే ఎంచవలయును. ఇట్టి తోడ్పాటులలో ముఖ్యముగ ఈ సంఘములోని బాలికల వృద్ధిచారవృత్తికి దింప బూను కన్నెరికములకు ఉత్సాహపరుచుండుట. వీరిని వివాహాది కుభకార్యములందు మేళతాళములకు పిలువకుండుట దేవాలయములలో నృత్యగానముల మాన్పించి రాష్ట్రీయ తీర్మానము ప్రకారము మగవారిచేతనే భజనపూర్వకమైన నేవచేయించుకొనుట ఈ మొదలగునవి అవసరము. అదియుగాక మేళతాళములకు తయారుచేయుటలో నీ ప్రాంతముల కూచిపూడి భాగవతులు అను మన అయ్యవార్లు తమ అగ్రజన్మమును మరచి నీచ మనుకొనక నీ వృద్ధిచారుల వెనుక దిరుగుచు నిట్టి ఘోర పాపమునకు ఒడిగట్టుకొనుట కడు శోచనీయును. ఇకముందైనను కూచిపూడి అయ్యవార్లు ఈ కులసోదరిమణులును తమ బిడ్డలే యని తలచి నీచవృత్తి మాని మనతోపాటు వారును సంస్కరింపబడ కుతూహలులై యుందురని నా నమ్మకగాన నిట్టి తోడ్పాటు నితర సంఘములవారు జూపగలందులకు ఈ సంఘమువారు ప్రార్థింపవలసియున్నది.

ఇక స్వసంఘావశ్యకములైన సంస్కరణవిషయము లేవియో మీకెల్లరకు తెలిసియే యున్నది. ఈ సాంఘిక సోదర సోదరి మణులు పేరు చెప్పకొని తలలెత్తుకొని తిరుగుటకై నను ప్రాప్తిలేకుండ గలిగినంత దుష్స్థితి నేటికి సంప్రాప్తించినందుల కెంతయు చింతింపవలసినది. అట్టి దుష్స్థితికి తీసికొని వచ్చినను వెంటనే జ్ఞానజ్యోతి యనవగు సంస్కరణాభిలాష ఈసంఘమువారి కిచ్చుచు, సంస్కరణాభిలాషులనదగు మీబోటి ప్రముఖులు కల్పించినందులకు మనమందరము ఈశ్వరునియెడ కృతజ్ఞత జూపవలసినది అదియే మనమాయనయెడ జూపవలసిన నేవ. అపుడే మనము ముక్తి పొందగలము.

ఈ సాంఘిక సంస్కరణ విషయములలో మన భావి సంతతిని పడుపువృత్తిలోనికి దించక వివాహముచేయుట, మేళతాళములు మానుట, పెంపుడు మానుట, మనబిడ్డలకు విద్య నేర్పించుట అత్యవసరము.

ఎంతకాలమువరకు మీరు మీబిడ్డల వివాహము చేయకుండురో అంతకాలము మీసంతతి అగౌరవములపాలగుటయే గాక తలయెత్తుకొని తిరుగుటకై నను తావుండదని మమ్మాటికిని నమ్ముడు. ఈసంఘములో ప్రస్తుతము ఈకులవృత్తికి దూరులై ఏమాత్రము స్వతంత్రముగా బ్రతుకుచు గౌరవము నిలుపుకొను ప్రముఖులు "మీ మీ వృత్తిలోనే యుండుడు" అని ఇంకను పలుకు ఈసాంఘికసోదరసోదరిమణుల పలుకులకు వినుగుజెంది ఇట్టివారిని దూరముగనుంచి విడిపోవలయునని చెప్పబలలో సత్యము లేకపోలేదు. కులనామము మార్చుడని చెప్పబడుచున్న అధర్మ మేమియులేదు. ఐనను అట్టిప్రముఖులు ఎన్నియోతరములనుండి నాటుకొనియున్నట్టి ఈపడుపువృత్తియే జీవనమున కొను నీచభావమును ప్రేమపూర్వక మగుబోధచే వారికి జ్ఞానజ్యోతి కల్పించి తమతోబాటు వారినికూడ నుద్ధరించునటుల ప్రార్థించుచున్నాను. ఏక్షణమున ఒకబిడ్డను పడుపువృత్తికై దింపు "కన్నెరిక" మొనరింతురో అక్షణమునుండియు "పాపి" చిరాయుఁ, అన్నట్లు అప్పటినుండియు ఆవయవము 12, 18 బత్సరములుపోను 88 సంవత్సరములవరకు ఈకళంకము మనకే గాక మన భారతసంతతికంతకు తప్పదని నమ్ముడు. ఇట్టి నీచపు పనిని ఈసాంఘిక సోదరిమణు లెరింగెదరుగాక. ఎంతత్వరలో

మీసంపాదనముల వివాహమునందును ఆపుడే ఈ కుటుంబమునకు సంతానమును గాన; మనవిడ్డలనందరను వివాహమునందును ప్రథమకర్తవ్యమును ఎంచువలయును. అదియేనే హంసపాదనము నూతన సంస్కరణ ప్రయత్నములలో వివాహపు బాధ్యత తెలిసికొనక కొందరు తమభార్యల విడనాడియు సరిగజాడకయు, కష్టపెట్టియు సంఘములో గొంత అసహ్యము కలిగించుచున్నవారు. భార్యయన ఆరాంగియనియు, తనశరీరములో నర్థభాగమునకు కష్టమిచ్చిన తనకు నుభములేదనినమ్మి వివాహపుబంధన సరిగా తెలిసికొని సంఘములలో నిట్టి అసహ్యము కలిగించుకుండనుండవలయును. ఈసమయములోనే అన్యకులజాలయందు వ్యాపించుచున్న నర శుల్కమునెడి ఘోరపరిణామము మనవారును అవలంబించుటచే సంస్కరణమునకు అడ్డుకలుగుచున్నది. ఎచ్చటనైన ననుచుచిని గ్రహించవలయును గాని గౌరవనీయులగు ఉన్నతజాతులవారలంబించినమాత్రమున ఈయరాచారమునకు ఈసంఘమువారు చోటివ్యజనరు గాన యువకు లీవిషయము గ్రహించి తమ సాంఘిక నేప కట్టుములేకుండ వివాహములాడుట అత్యయని తలంచు వివాహములాడుట వసరము ఇట్టి యుద్దేశ్యము ఇచ్చిపుచ్చుకొనువా రుభయలయెడ నుండవలయును. ఇంటబుట్టిన బాలికలనే గాక అన్యజాతిబాలికలను గొని వచ్చి పడుపువృత్తికి పాల్పడజేయుటలో ద్వైవిధపాపము లానందించార లగుచున్నారు. గౌరవనీయులగు బ్రతుకుచున్న ఇతరకులజాలను కులపేరుచేతనే అగౌరవముగ చూడబడు ఈకులమునందు చేరుట మొదటిదియు, పతివ్రతగ కాలముగడుప గలిగిన వారిని పడుపువృత్తిపాల్పేసి ఘోరపాపములకు గడం నునటులచేయుట దెండవదియు నై యున్నది.

మేళములు:—పడుపువృత్తియే ముఖ్యధారముగ జేసికొని హేయమనక స్త్రీలకుండవలసిన లజ్జావిషయములమాని పిల్లలచెందరుగుచు నాట్యమాడుట ఎంతవీనమో మనసంఘము లింకను తెలిసికొనకుండుట కడుశోచనీయము. మేళములు మానివేయుడన “ఈనామ” లనిచెప్పమ అడుమాటాడెదరు. ఇపుడెట్టి అడ్డుమాటలకు తావు లేకుండ దేశకాలపరిస్థితులన్నియు మన కనుకూలముగ వచ్చు నూచనలు కాన్పించుచున్నవి.

ఈనామలవిషయములో కాన్పిలువారేమి, శ్రీ జమిందారులేమి, ధర్మకర్తలేమి అందరు ఉదారభావులై ఈసంఘ సంస్కరణ తమ హిందూజాతికళంకము తొలగించుటయని నమ్మి అట్టి పదుపాదుముల నాలోచించి తోడ్పడకమానరు. అట్టి సహాయము మనకుకలిగినపుడు మనసంఘమువారింకను వెనుకబడి యుండుట పాడిగాదు. గాన మేళముల మాని స్త్రీలకుండవలసిన లజ్జాగౌరవముల గాపాడుట మననిధియై యున్నది. మనసో దరీదులులలో నొకరికుమారుడు స్వతంత్రగౌరవజీవనము గడుపుచుండ తనతల్లియు, తనబంధువులు, తనసంఘము ఇట్టి నీచపు వృత్తిలో నున్నారని చెప్పకొనుటయు, తాను నల్వరిలో తిరుగుటయు ఎంతలజ్ఞానకరమో మీరే యాలోచింపుడు. అతియు గాక మేళములు మానుడని మాన్యములులేనివారినడుగ మాకు జీవనాధారముండదని చెప్పెదరు. అదివట్టికల్ల. అప్రయోజకుడు చెప్పవలసినమాట. మనలోనిపుడు సంస్కరణాభిలాషులై బీద వారుగనున్న మనవారు ఈ యానామలవల్ల గాని, ఈమేళముల వల్ల గాని జీవించుచున్నారనియే తలంపా! కాదు. ఏమాత్రము ఆత్మగౌరవమున్న మనవు డిట్టి నీచపుత్తికి పాల్పడదు. స్వతంత్రముగ మరియే యితరపుత్తివలన జీవించదలచినను ఈవృత్తి యవసరములేదు. ఈవృత్తియందే నుండదలచువారు వారికి అక్షానముచే నీవృత్తియందుగల అభిలాష తప్ప వేరుగాదు. ఇపుడెందరు సంస్కరణాభిలాషులు ఇతర వృత్తులవలన జీవించుచుండుటలేదు. మనసంఘములోని మేళతాళము లింకను చేయు వాచనందరను స్వతంత్రజీవన మధారముజేసికొని ఈ నీచపు వృత్తులనుండి తొలగ గోరుచున్నారు.

విద్య:—అన్నిటికన్నను విద్య సంస్కరణమునకు మొదటిమెట్టని చెప్పవచ్చును. విద్యయన ఇపుడు మనముకొను ఇంగ్లీషు చదువులనియేకాదు. స్వతంత్రముగ గౌరవజీవనము చేయగల విద్య విషయమునైనను గావచ్చును. ఒకటిమాడుడు ఒక వ్యక్తివాడు తాను 4-వ గ్రేడు చదివినను, లేక తానువియతర గౌరవపుత్తి యవలంబించినను తానిక నిట్టి నీచపువృత్తి సంఘమునకు చెందియుండుట తప్పని భావించుచుండును. అట్టితరీ సమయమువచ్చిన ఈనీచపువృత్తియందున్న తనతల్లిదండ్రులనెమ్మి, బంధువులనెమ్మి, ప్రాణిమిత్రులనెమ్మి విడనాడ సాహసించును. ఇదియే ప్రస్తుతము మనబాలబాలికలకు నిచ్చు విద్యావిషయకమైన ఉపయోగము. ఇదియే విద్యయందు మనకుగల రహస్యము. ఈమాత్రము విద్యాప్రవేశమునకే మనసంతరితా నిట్టిమాధు

గనుపించుచుండ విద్యావంతుడై నల్వరిలో తిరుగనేర్చినపుడెంతమాద్యుగలుగునో యూహింపుడు. ఈవిషయములో బీదబాలరయెడ ద్రవ్యమవసరము. అట్టికొరతతీర్చుటకు ప్రత్యేకశరణాలయ మేర్పరచి సాంఘిక నేపనీయును బాలికల రక్షించుచున్న శ్రీమతి యాదినీపూర్ణతిలకమ్మగారిని, విద్యాసంఘమువారిని ఈసంఘాధ్యక్షులుగుడివాడనాస్తవ్యులు మరాఠీగుడినేప నుబ్బయ్యగారిని సాంఘిక నేపకేగాక విద్యాసంఘవిషయమున తమ శక్తినంతట ధారవోయుచున్నందుల కెంతయు మనసంఘమువారు కృతజ్ఞతతో నుండవలయును. ఈవిషయమై మన సాంఘికు లెల్లరు తోడ్పడవలసియుండురు. మనసాంఘికప్రముఖులలో నొకరును, అంగువలన తాలూకానాస్తవ్యులు ఈ రేపల్లెపురవాసులు ప్రస్తుతము బందరుకాపురస్తులు మరాఠీ పినపాల వెంకటదాసుగారు విద్యావిషయమై ప్రతిసంవత్సరము 500 లకు తక్కువకాని మొత్తమును వినియోగించుచున్నారని వినుటకెంతయు గర్వింపవలసినది. శ్రీ దాసుగారివలె మన సాంఘికులెల్లరు ఉదారభావులై వారి నాదర్శకులుగా పెట్టుకొని తమకే క్రింది విద్యాసంఘమునకు విరాళముల నొసంగెదరని నమ్ముచున్నాను. సంస్కరణోద్యమప్రారంభదశలోనే ఇట్టితోడ్పాటు అవసరము.

కార్యనిర్వహణము:—ప్రస్తుత సంస్కరణోద్యమము జూచుచున్న ఉపన్యాసములకాలము వెల్లిపోయి కార్యాచరణమునకేకాలము సమీపించినది. ఒకకార్యము నెరవేర్చవలయు

జనరలు కొండలసుగారు మాతన గ్రీసు ప్రధానమంత్రి

నన్న నేపకు లవసరము. అట్టి నేపములు దొరకినప్పుడే మనము మన యుద్యమములో జయముపొందగలము. ఈజయమునకు కొన్ని రహస్యములు గలవు. ప్రతివ్యక్తియు తాను సంస్కరణసభిషయములో నొక నేపకుడనని తలంచవలయును. ఒకవిచారకరమైన సంగతి మన సాంఘికవిద్యాధికప్రముఖులైనకొండరు ఉద్యమములో పాల్గొనుటలేదు. తాము సంస్కరింపబడితిమని తలంచి దూరముగ తొలంగిపోక వెనుకబడినవారినగూడ తమతో పాటు ఉద్ధరించుట తమధర్మమని నమ్మి వారికి తోడ్పడినగాని తనకును, తనసంఘమునకును నుభము ఉండదని తెలిసికొనవలయును. మనమందరము ఏకగ్రీవముగ పాటుబడినచో త్వరలోనే సంస్కరింపబడగలము. మనవిద్యాధికులగు కొందరికి “అయ్యో! ఇట్టికులమునందు జనింపగలిగితేమే యను విచారము తొలంగిపోవును. వారును ఈసంఘమునుండి తొలంగిపోవుట కను అవసరమేర్పడదు. గాన ప్రతివ్యక్తియు సాంఘిక నేపయే ప్రాధాన్యముని తలంచి తాను ముక్తిపొందుట అవసరము. సాంఘిక నేపలో దీక్షవహించుటయే ప్రాధాన్యము. ఏకధారగా ప్రవహించు ప్రవాహము కల్పకరాహిత్యముగను. నిలుకడ నీరన్న నో కల్పకముతో గూడియుండి పనికిరానిదై యుండును. మనస్ఫూర్తిగ దీక్షతో పనిబూనిన జయముపొందగలము.

రెండవది స్వార్థత్యాగము:—స్వార్థత్యాగినిదే తానితరులకు మార్గదర్శకుడు గానేరదు. ఒకవత్తనము తాను కల్పకరువు గావలయునన్న తాను ముందుగ నాశనమొందును. ఒకదీపము తనజ్యోతిని ప్రజ్వలింప జేయవలయునన్న తనవత్తియు నూనెయు అయిపోవుననికలంచిన తనకాంతి నీయగలదా! ఆలా

గుననే నేపకుడు తాను స్వార్థత్యాగియైనగాని జయము పొందనేరదు.

మరియొకభిషయము:—నేపకుడు తన్ను తాను మరనవలయును. ఎప్పటికప్పుడు తానింతచేసితినిని గర్వపడినప్రయోజనములేదు. తాను తన్ను మరచి పనియందు లీనమైయుండిన జయము తప్పక సిద్ధించును.

ఈసాధనలో ప్రేమ అత్యవసరము. ప్రేమయే ఎప్పుటి వారిని జయించునది. తాను ప్రేమించినప్పుడే ఎదుటివాడు తన్ను ప్రేమించును. ఈప్రేమ మనయుద్యమాభివృద్ధికి మతీయవసరము. ఐకమత్యమునైన ప్రేమాస్వరూపమని వేరుగచెప్ప వసరములేదు. తనహృదయమునుండి ప్రేమాతరంగముల బ్రవహింపజేసినప్పుడే తాను జయము పొందగలడు.

ఇందు సంతోషమును అవుసరమే. ఎప్పుడును తా నొనరించిననేపకు భేరితిమునకై అనవసరాందోళన పెట్టుకొనగూడదు. జయాపజయములు ఈశ్వరునికే వదలివేయవలెను. భూతిభవిష్యత్తులగూర్చి యాలోచింపక ఏకానందముతో తాను పనిజేసి, తాను సిద్ధిపొందకమానదు. పెజెప్పినటుల విత్తనమును తాను కల్పకరువగుటకు తాను భూమిలోనుండి స్వార్థత్యాగమును పూనుకొన్నప్పుడు చుట్టుపట్ల పంచభూతములెల్ల సాయపడునో ఏకాగ్రతతో నేపకుడు పనిబూనిన వానికి సృష్టివహాయము చేయకమానదు. అనగా మనకు తదితర సాంఘికములతోడ్పడకమానరు. జయము మనహస్తగతమై యున్నది. అది తప్పక సిద్ధించును.

ఇంకను నిర్భయము, ఆత్మవిశ్వాసము, నిర్మలత్వములును అవసరములు.

భయముచే నేకార్యమునేని సాధింపలేము. వణకునట్టి చేయి ఏమాత్రము పనిచేయజాలదు. నిర్భయముగ సింహమునైనను వశపరచుకొనవచ్చునుగాని భయకంపితుడైనవానిని పిల్చియైనను చీల్చివేయకలదు.

ఆత్మవిశ్వాసమున్న తా నేకార్యమునందైనను జయము పొందగలుగును. ఆత్మయే ఈశ్వరునిస్వరూప మని పెద్దలు చెప్పుదురు. ఆత్మవిశ్వాసముగలవానికి ఈశ్వరుడు సహాయము చేయకమానదు. ఏదియు తనకు సాధ్యము గాకపోదు. ఇకను జయమునకు కట్టకడపటిదియు, ముఖ్యమైనదియు నైనవిషయము నిర్మలత్వము. తాను నిర్మల మనముగడైనగాని ఆదర్శకుడు గానేరదు. తాను నిర్మలవర్తనతో తన్ను దాను సంస్కరించుకొని పనిబూనిన ఆదర్శ పాయుడై సంఘమునకు మహోపకారము చేసినవాడగును.

ఇపుడు మనమందరము మహాయజ్ఞము పూనియుంటిమి. ఇన్ని ఆత్మలకలసిన నీమహాయజ్ఞఫలమున ఏకదీక్షతో ఆత్మల నన్నిటిని ఏకాగ్రతతో సంస్కరణయను నీనిషయముల జపించి సిద్ధిపొందజాలకపోము.

గాన ఓసోదర, సోదరీమణులారా! మీరందరు ఇమ్మహాయజ్ఞమున సభాస్థలమును నీవేదికపై దౌర్బల్యయుతమైన మీ చెడులంపులన్నియు ఆహుతిజేయుడు. ప్రేమనేసింపుడు ఐకమత్యముచే దీక్షబూని ఈ నీచపుత్తినుండి ఈసంఘము త్వరలో తప్పించునుపాయము లాలోచించెదరని నాప్రార్థన. ఈప్రయత్నములన్నియు మీహస్తగతమై యున్నవి. అందు మనతాలూకాయితర తాలూకావారలతోపాటు ముందంజ వెచ్చుచు త్వరలో ముందుకు తీసికొనివచ్చుమార్గము లాలోచించి సంస్కరణకు తోడ్పడెదరని నమ్ముచున్నాను. అట్టి సంస్కరణప్రయత్నములకు వలయు దీక్షయు, స్వార్థత్యాగమును, సోదరప్రేమయు, దైర్యమును, ఆత్మవిశ్వాసమును, పవిత్రతయు మనకందరకు ఈశ్వరుడు ప్రసాదించుగాక!

ఓం శాంతి శాంతి శాంతి:

దక్షిణాఫ్రికా రాయబారులు

లాహోరు గమనము

లాహోరు, అక్టో 8:—దక్షిణాఫ్రికా రాయబారుము యొక్కడికి రేపునయము 6-15 గంటలకువచ్చి రోజంతయు తిరిగి ఆరాత్రియే ఢిల్లీకిబోయెదరు. వారురాగానే పశ్చిమోత్తర రైలువేళ కర్మాగారమును జూచెదరు. అంతట ప్రభుత్వమంధిరమున ప్రాణికాలభోజనము జేసెదరు. సాయంత్రము మెడికలువెరిటినరీ కాలేజీలను చూచెదరు. లాహోరు పోరులు వారి గౌరవార్థమై విందుజేసెదరు. చివరకు ప్రభుత్వమంధిరమున పేందారగించి ఆరాత్రియే 11గంటలకు బయలుదేరి ఢిల్లీకిబోయెదరు. (అ. (నె.)

పండిత మోతీలాలుకు పండిత మాళవ్యా పోటీ

రంగయ్యగారి ఖండితాభిప్రాయము

అక్టోబరు 8:— పండిత మోతీలాలు గ్రహా
ను పోటీగా 7 పట్టముల నియోజకస్థానములకు పండిత మాళ
వ్యాగారు నిలుచుచున్నారని ప్రకటించిన విషయమై అసోసి
యేటెడ్ ప్రెస్ ప్రతినిధి రంగయ్యగారిని కోపింపకండులో
ఒక పక్షము ప్రచారముజేసి జచ్చినపక్షపాదిగా నిలుచు
చెప్పిరి:-

పండిత మాళవ్యాగారితో సభిప్రాయభేదము లున్నను
వారు ఎంతకాలమునుండియో చేసిన దేశసేవను గమనించి ఉదా
రతతో వారి అలహాబాదు బాస్టి డివిజనుకు కాంగ్రెసు స్వరా
జ్యపక్షముపోటీగ నెవరిని పెట్టుకుంటుంటు నిర్ణయించెను. వార్త
లు నమ్మబడినయెడల పండిత మాళవ్యాగారికి యాదార్యము
పట్టలేదు. ప్రాచ్యదేశాచారములందు మున్నులైన వారే యిటుల
మిత్రత్వమునకు బదులు ద్వేషముబూనుట చిత్రముగనున్నది.
కాని వారే పోటీకిదిగనెడల స్వరాజ్యపక్షమును కాంగ్రెసు
ను ఏమాత్రము వెనుదీయవు. కాంగ్రెసు యెప్పుడును తన్ను
దాను రక్షించుకొనను. తనధర్మము నుండియేమాత్రమును వెనుదీ
యదు. పండిత మాళవ్యాగారు పోటీకి దిగమట నిజమైనయె
డల మాప్రచారకుల కుత్సేహముగలుగు. ఈ వార్తను పండి
తుడు ప్రచురపపలెను లేదా లేదనవలెను. లాయడబాద్లి ఆ
స్పిత్తునుగాని, బాద్లిను మాక్షణముగాని పోటీజేయవలసి
యిందునని కలనైన దలంపలేదు. కాని పండిత మాళవ్యాగారు
కథ నడుపుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

రైల్వే కాన్ఫరెన్సు

నర్ కెమెంటు హింద్ గారి ప్రసంగము

నీల్గా, అక్టోబరు 8:— నర్ కెమెంటు హింద్ గారు రైల్వే
కాన్ఫరెన్సులో మాట్లాడుచు భారతదేశమున రైల్వేలుపనిజేయు
టలో మార్పులు జరుగుటకు రైల్వేమేజిస్ట్రేటులను కైల్వే పని
వారణాసిదను లైటునుండి ఒత్తికి గల్గుటవలన నను భావమును
పోట్లాటగోరిరి. ఇండియన్ రైల్వేలయందు 80 యేండ్ల అనుభవ
ముతో వారు మాట్లాడుచు రైల్వే పనివారలును, రైల్వేమానే
జర్లను యెప్పుడును విజ్ఞానమున గాని సాహసమునందుగాని,
తీసిపోలేదని చెప్పిరి. మార్పు ప్రభుత్వమునందును, కాసనసభ
లందును, భారతదేశ ప్రజాభిప్రాయమునందును గలెను. ఆ
మార్పు గల్గునరకును వారు తమ కైత్తిని విజ్ఞానమును జూపి తగి
న ఫలితముల గలుగజేయు జాలకపోయిరి. చాల సంవత్సరములు
వారు ఒక విషయము గవ్వపడి ఇన్వేలు పిల్లలవలె లైటు బడిరి.
ఇప్పుడు స్వత్రాత్రముగ కైత్తిగల్గి వ్యాపారము జేయుటకు దగిన
స్థితిలోనికి వచ్చు మార్పును నున్నారు. కాని యింకను రైల్వే
వ్యాపారమునందు పరిష్కారము గావలసిన సమస్యలు గలవు.
ఇప్పుడిప్పుడే కష్టములు తెలియవచ్చుచున్నవి. ఇప్పుడు నిర్మిం
చిన సంస్థసహాయముతో బాగుగా పోట్లాడ వలయును. ప్రస్తు
తము దివాళాస్థితియొ క్రొత్తమూలకముచేరుటవలన ఇల్లు
చక్క జేసికొని లోకమునకు జేయగల సహాయమును జూపవల
యును. (అ. ప్రె.)

బాలెంతరాలు శిశుసంరక్షణసంఘము- వెనుకొండ

పెనుకొండలో స్థాపించబడిన యీ సంఘమునకు పెక్కు
తావులనుండి చందాలు వసూలయినవి. పెనుకొండయూనియను
బోర్డువారు రూ 120, అనంతపురం జిల్లాబోర్డువారు రూ 100,
పెనుకొండ తాలూకాబోర్డువారు రూ 20, మదరాసు శిశు సం
రక్షణాలయము వారు రూ 25 సాలీన యిచ్చుటకంగీకరించిరి.
తిప్పయ్యగారు గృహనిర్మాణము నిమిత్తము రూ 800 యిచ్చిరి.
ఇంక కొందరు చీరలు, గొనులు వస్త్రములునున్ననవియొసం
గిరి. చుదాలవలన రూ 127 నవూలయ్యెను.

ఈసంస్థ నెవ్వరు 20 తేదీన స్థాపించబడినది. ఈమధ్య
దినమునకు 24 రు చిత్రితబోందుచున్నారు. అచ్చటకు వచ్చినది
లకు పాలు మున్నగు తినుబడి వదార్చును లిచ్చుచున్నారు. ఈ
విషయమున పెక్కువ ప్రశ్న వహించుచున్న చాలా ముఖ్యులు
గారు వారిని, తిప్పయ్యగారు బృందావనముగాను మున్నగు
స్త్రీలు ప్రశంసార్థులు. ఈ సెలలో మదరాసునుండి నిపులు
రాలగు ఒక నర్సును పిలిపించి యీ సంస్థయందు నియమింప
నున్నారు. ప్రస్తుతము ఖర్చులచాల తక్కువగ చేయుచున్నారు.
ఇంక పెక్కువ భవము కావలసియున్నది అభిమానములందరువిరా
ళములంప వ్రాధితులు.

(ఒక విలేఖరి)

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయపు ప్రతినిధి ఎన్నికలు

(ఇండియన్ డెయిలీ మెయిలు)

స్వరాజ్యపక్షపు సాయకులలో నొకరగు సభ్యుమూర్తి
గారు పోటీలేక మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయపు ప్రతినిధిగా కాస
నసభకు ఎన్నుకోబడినందులకు చెన్నపురి బ్రాహ్మణేతరమంత్ర
వర్గపు జస్టిసుపత్రిక సమాధాన మొకటి వ్రాసెను. విశ్వవిద్యాల
యపు నియోజకవర్గమున 9000 మంది బ్రాహ్మణ వోటర్లు
న్నారనియు బ్రాహ్మణేతర వోటర్లసంఖ్య 2500 మాత్రమే
యిందుంటుందే చేతికందని ఫలమునకై ప్రాకులాడుట పృథాక్ర
యాసయని బ్రాహ్మణేతరులు తలచి, సభ్యుమూర్తిగారికి పోటీగ
జేరు అభ్యర్థిని నిలుపలేదని జస్టిసుపత్రిక వ్రాయుచున్నది.
సభ్యుమూర్తిగారికి పూర్వము మంత్రవర్గమునకు చేరిన సి. ఆర్.
రెడ్డిగారు విశ్వవిద్యాలయపు ప్రతినిధిగా ఎన్నుకోబడిన విషయ
మును జస్టిసు పత్రిక మరచివేటున్నది. మరికొన్ని నియోజక
వర్గములందు కూడ స్వరాజ్యపక్షపు అభ్యర్థులు పోటీలేక గెలు
పొందిరి. ఇందులకు జస్టిసు పత్రిక ఏమి సమాధానము చెప్పనో
తెలియకున్నది. గెలుపగులమున ధైర్యము లేని నియోజకవర్గము
లందు బ్రాహ్మణేతర పక్షమువారు అభ్యర్థులు నిలుపకుండుట
వారియొక్క దౌర్బల్యమునకు నిదర్శనని చెప్పవచ్చును. మితవా
దులు విశ్వవిద్యాలయ స్థానమునకు పోటీ చేయుచుండుట ఆశ్చ
ర్యము కలుగజేయుచున్నది. సర్ శివస్వామి అయ్యగారు పండి
వారు అభ్యర్థిగనన్న చక్కని పోటీ జరిగియుండెడిది. సభ్య
మూర్తికి పోటీగ మితవాదులు మరి మొక అభ్యర్థిని నిలుపనందున
పలాపురు వట్టభద్రులు తమ వోటింగు ఆధికారమును
తృప్తికరముగ ఉపయోగించుటకు మీరే తేజోమయి.
సర్ శివస్వామి అయ్యగారు అభ్యర్థిగ నిలుపనన్న పట్టభద్రు
లు మరెవరినైనను అభ్యర్థిగ నిలిపియుండవలెను. ప్రత్యేకభ్యర్థి
యొన్న ప్రతిభుటన వాదియగు స్వరాజ్యపక్షపు అభ్యర్థిని పట్ట
భద్రులు బలపరచి యుండరు. సభ్యుమూర్తిగారికి సంపూర్ణ
బ్రాహ్మణ పట్టభద్రుల ఒలుండెని జస్టిసుపక్షము వారు
తలచుట అవిశేషము.

స్వరాజ్యయుల విజయము

ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగారికి పోటీలేదు.

లంబాపూరు తిరుచనాపల్లి భారత కాసనసభ నియో
జకవర్గమునందు అభ్యర్థులుగ నియమింపబడిన ముగ్గురిలో యిరు
వురు నడలుకొనిరి. కావున ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగారుమాడ
వవారు భారతకాసన సభ్యునిగ యెన్నుకొనబడినట్లు ప్రకటిం
చబడును. అ. ప్రె.

సి. వొరస్వామి అయ్యంగారికి చిత్తూరునందు యెవ్వ
రను పోటీ నిలుపలేదని తెలుపుచున్నారు.

తిరుచినాపల్లిలో యెం. ఆర్. నేతురత్నంగారు మద
రాసు కాసన సభకు పోటీ లేకుండ యెన్నుకొనబడినట్లు కాం
గ్రెసు కార్యదర్శి రంగస్వామి అయ్యంగారు తెలుపుచున్నారు.

ఇండియన్ సివిలు సర్వీసుపోటీ

భారతీయుల కెక్కువ స్థానము లిచ్చుటనుమానిరా?

(స్వకీయవిలేఖరి)

నీల్గా, అక్టోబరు 8:— ఈ మధ్యలండనులో జరిగిన ఇం
డియన్ సివిలు సర్వీసు పరీక్షలందు భారతీయులకున్న యూ
రోపియను తెక్కువ మంది జయముగాంచుటవలన భారత ప్ర
భుత్వమువారు యీ సర్వీసునందు భారతీయుల నెక్కువ జేసెన
మని ప్రకటించినటులనడుచుకొనుటలేదని నొన్ని చోట్లనుకొను
చున్నారు. ఈ విషయముజేయుటకు అసలు స్థితి ధైర్యపోవు
టవలననని చెప్పవలయును. లండను పరీక్షలవలన కావలసినవరకు
యూరోపియనులు రావచ్చును. అలహాబాదు పరీక్షలవలన కా
వలసినవరకు భారతీయులు వచ్చెదరు. తీ కమిషను నిశ్చయించి
దు నిర్ణయించిన ప్రకారము భారతీయులకు జేర్చుకొను విషయ
మున వెనుదీయు నుద్దేశ్యమేమియులేదు. యూరోపియనులను
భారతీయులను సమానముగనే నీసికొనెదరు. లండను పరీక్షలో
యీ సంవత్సరము చాల మంది యూరోపియనులు కృతార్థులగు
నెడల రానున్న అలహాబాదు పరీక్షలలో భారతీయుల నెక్కు
వమందిని చేర్చుకొనెదరు. ఈ మహాదనకాళమునందు యీ దేశ
మున సివిలు సర్వీసులో జేరదలంపుకొనిన భారతీయులకు సాం
చి లాభము గలుగగలదు. (లంబాపూరు.)

విజయం కావలెను

అన్ని పట్టణములందును మైక్ యంత్రము విక్రయించుటకు
యేజంట్లు కావలెను. మంచికవిమృశ్ యంత్రమును.

మైక్ యంత్రము నాల్గు సంవత్సరములనుంచి వాడుకలో
నున్నది. మైక్ యంత్రము ఫౌంటెన్కాపెనాతో చక్కగా ప్రతి
హించుటయేగాక మంచి కాండిని రికార్డుల నుపయోగింపదగు
యోగ్యతను కల్గియున్నది. వివరములకు నేడే వ్రాయుదు.

Apply to:—

SHINE INK WORKS LTD.,
2473 BEZWADA

మూత్ర సంబంధవ్యాధిచే కలిగిన నరముల బలహీనతకు అమోఘమైన నివారిణి

నేను అతినరముల బలహీనత, కలదిమ్మ, కండ్లనుంబు,
చదువుటకు అయిద్యముగా నుండుట మున్నగువాటిచే బాధపడు
చుంటిని. నేను అనేకవైద్యులయొద్ద చికిత్స చేసికొనియు
నూరు మగవడలేదు. అన్యవ్యవేశమున వైద్యులవారు, నెవ్వరోము
నందు లోకవేరారియూ వీధిలో ఆల్బుర్టులాస్టియం దున్న పండిత
స్వామి శ్రీనివాస అయ్యంగారివద్ద చికిత్స ప్రారంభించిన, 10
దినములలోనే మంచిగుము గలిగిడి. నేను గడచిన 30 దినము
లనుండి చారినదృశ్యము నేనించుచున్నాను. నేనున్నచో చాల
ఆరోగ్యస్థితిలో నున్నాను.

డి. కోదండరామ రెడ్డి, డి. కోదండరామ రెడ్డి.

కోపూరు నెల్లూరుజిల్లా, 11-3-1925. ఎంజీసిరియ
కళాశాల, గిండి.

మహానూతికాభరణము

శ్రీ ముక్త్యాల సంస్థానమున తయారైనది. అడివిసంధి,
మొసలి, పులి, మొదలైనవాటి పిత్తములన్నియు చేరినవి. వా
నింతలకు పరమావధము. వెల రు 1 కి రు 80/- కేటానునవి
తము. వివరములకొరకు వ్రాయుదు.

2126 ఆర్. రసాయనశాల ముక్త్యాల; కృష్ణా.

జీవింతుకు

ఆయువును, ఆరోగ్యమును, విశ్వరూపును, పొందవలె
నన్న 150 పుటలు గల మా

కామశాస్త్రమును

చదువవలెను. మీరు ఉత్తరమువ్రాసిన, దానిని మీకు
ఉచితముగా పంపబడును.

ఆతంకనిగ్రహశాస్త్రసి, సి, బ్రాహ్మ, మద్రాసు.
బ్రాంచి:— మెయిన్ రోడ్డు, కాకినాడ

ఆర్యవైశ్య డైరెక్టర్

వైశ్యసోదరుల కెల్లర మహాయోగకరమైన గ్రంథము. చిత్ర
పటములతో 500 పుటలుగలది. రెండుభాగములుచేరి క్రయము
రు. 2-0-0.

సంపాదకులు;

43, ప్లాటా ముత్యా మొదలివిధి, మద్రాసు.

‘సంజీవి’ రక్షితాయతు Mesmerised Talisman.

దీని గరించిన వైరు, కలరా, స్ఫోటకము వ్యాధులు, ఆ
పదలు, గంభీరము లొలగును. విశ్వరూపు, ఆరోగ్యము, బల
ము, బుద్ధివశలత, తెలివి, అందము నిచ్చును. పరీక్షలో ను
ను కలుగును. గొప్పవారితయ లభించును. అన్ని పనులు చేసా
రును. వ్యాపారమున లాభముచచ్చును. అనేకచుండి మెచ్చునాం
నినది. 1 కి రూ 1-8, 2 కి రూ 2-12, 3 కి రూ 3-12, 6 కి
రూ 6, 12 కి రూ 9, పోస్టాజునాం.

రతిరాజ వీర్యవృద్ధి మూర్తము:— ఇంద్రియ
మును గట్టిపరచును. స్వప్నములందును, మూత్రములలోను వీర్యము
నవ్వచుచున్న నిలుపును. ముదిరి; నవ్వునవ్వమును పో
గొట్టి యావనమొనరును. ఎంతజుహితకరమున నరములకు
బలమునిచ్చి ఎక్కువ సంసారభయమును ఆర్యవైశ్యవైద్యులు

డబ్బు 1 కి రూ 2- పోస్టాజు లేదు.
సి. ఆర్. జనార్దనం నాయుడు, బంగ్లూ, (నంటూరు జిల్లా)

సనాతనమైన-సార్వజనీనమైన-విజ్ఞానలబ్ధియే దేశోన్నతియను దానియొక్క ప్రధానమైన లక్ష్యము యున్నచో-దాని సార్జించుటయే నేటి మనవారి ముఖ్యాశయమై యున్నచో-లోకమువారును వారి నాయకులను పండితుల నాదరింపకయును వారితోద్వాటు గొనకయును ఉండుటకు బాతుగా పిలులేదు. ఇప్పటికిని-అనగా పండితుల జీవితవిధానము కుమ్మరికాదుముక్తింద పరిణమించిన ఈకాలమునందుగూడ అజ్ఞాతవృత్తముతో పండితుల ప్రాబల్యము కన్నట్లుచునే యున్నది. సంఘముల నిత్యజీవిత విధానమునందు ప్రతిక్షణమునను భర్తాని ర్వచనము రూపుననో-లేక పౌరాణిక రూపముననో పురోహిత రూపముననో పాతప్రచనముల జేయు ప్రాజ్ఞుల రూపముననో, నైమిత్తిక కార్య నిర్వహణ రూపముననో-అతని సహకారము సర్వదా యాకాంక్షితమగుచునేయున్నది. నేటికిని సంఘమునందలి సామాన్య

ప్రజల కందటికిని ఆతడన్న జీవగట్టయే. నాయకులగు వారు వా యోధులును సాహసర్యమును త్రోసిపుచ్చినను, ధనికులగువారు వారిని తృణీకరించినను, నాగరకులగువారు వారిని అనాగరకులని ననుసంస్కర్తలు వారిని మూఢాగ్రేసరులనినను, జనసామాన్య మున కింకను వారియొడగల్గి శిశ్మభిమానములుతగ్గలేదు. మఱియును ఈవిధముగానే రాజకీయములలో వారికి జోటులేకున్నను, ప్ర భుత్వదృష్టి వారిని చిన్నచూపుచూచుచున్నను, ఇంతటనైనను వారు తన రీతిని సంఘములుగా నేర్పడి పనిజేయుట కారం భించెదరేని సర్వలోక శుభావహము వారిస్థానమును వారు మఱువ నధిష్ఠింప గల్గుదురు. ఇయ్యది ముమ్మాటికిని నిక్కము. వారికిందులకై కావలసినది రెండేరెండు వస్తువులు. అందు మొ దటిది స్వావలంబనముతో గూడిన ధైర్యము. లేక పట్టుదల. రెం డవది పరార్థపరత్వము. ఇవిరెం డలవడనజాలును.

అయిన నీరెండును చిరకాల మయోమయావస్థలోబడి కృతించిన సంఘముగలవారికి వెన్నెంటునే చేతురుట కష్టసాధ్య మైనపని. కనుకనే ప్రాథమిక స్థితిలో నతడు లోకమువారి యాదరణమును చాలినంత సంపాదించుకొన వలసియున్నది. కా ని లోకాదరణ మతడు స్వావలంబనము నవలంబించి పరార్థప రులు కాజాలినగాని లభింపదనుటయును నిజమే. ఇచ్చట నన్యో నాశ్రయత పట్టినది. అయినను ప్రబోధమును గాంచి పనిచేయు మొదలుపెట్టవలసియున్నది. దానిలోడనే సర్వవిధములగు నం తరాయములను ప్రశమిల్లి గమ్యస్థానమునకు మార్గమేర్పడగల దు. ఇదితోలుదొల్ల పండితు లాచరింప బూనుకొన వలసిన ప్రధాన కార్యము. లోకమువారును వారి నాయకులను తమ తమ శక్తికొలది వారికి తోడ్పడి మార్గదర్శకులగుట ముఖ్యమగుధ ర్యము. కొలదిపాటి చేయూతనొసగినచో లేచి పనిచేయగల్గిన పనిచేయు నలయుననెడి యుత్సాహముతోనున్న - సంఘమువారి కి అవలంబనమిచ్చి- తద్వారా వారి సహకారము నార్జించి- తామును వారును కలిసి దేశోద్ధరణమునకును సంఘోద్ధరణము నకును పనిచేయుట యుత్కృష్ట ధర్మమౌ, లేక నిర్విఘ్నములగు సాధనములతో ఇనుకపాతరను తోడునటులు పాటుపడుటయే యుత్కృష్టధర్మమౌ అను నీ విషయమును నాయకులు యో జించుకొన వలసియున్నది. ప్రస్తుతము మనజేతమునఁ బ్రచార మును సల్పుచున్న నాయకులు- ఈమాత్రమైనను యోజింపజాల నట్టివారుకారు. వారు విచక్షణగల బుద్ధిమంతులనియును, కార్యసమర్థులగు ఘనలనియును పేరు గాంచుచున్నారు. వారు త్రికరణశుద్ధితో చర్చించిన నీసమస్య చాల నుభయముగా తేల గలదు. వారికిని లోకమునకును దీనివలన కుస్థితి చేహర గలదు.

ప్రకృతము మనదేశ నాయకులు చేపట్టినట్టి యుద్ధము ములకు ఆనగా గ్రామోద్ధరణము సంఘోద్ధరణము విద్యావ్యా ప్తి నాగరకతా ప్రచారము- విజ్ఞాన దానము గ్రంథప్రచార ము గ్రంథాలయ ప్రచారము సారస్వతాభివృద్ధి- దేశభాషా ప్రబోధము మొదలగు నట్టివి-అన్నింటికిని ధనబలము కంటెను మనవ్యబలము ఎక్కువగా గావలసియున్నది. అందునను అతి ప్రాచీనములగు సాంఘిక సారస్వతాది పరిస్థితులు సక్రమవ్యా ప్తి నెఱింగి- యద్దానిని మఱువ నెలకొల్పఁజాలినట్టి సమర్థులగు మనుష్యుల బలము అపారముగా కావలసియున్నది. దారితన్న తెలియని ధర్మభారము గ్రామ్యయేట్లు తమకార్యములందు ప్ర చారక నర్తకగా వరింపుటకంటెను సర్వవిధముల సామర్థ్యము ను జనసామాన్యపు ప్రేమాదరములను చూరకొనియుండి- కాల కర్మకమున దీనిని నచ్చిట్టి పండిత సంఘమును వారు కార్యకాలములందు పరిచెదరేని, ఎన్నియొరెట్లుగా వారి యు ద్యమములు అతిశ్రుకాలముననే ఫలప్రసూతము రాఁగలవు. నాయకులను వారిననుసరించువారును ఈవిషయములను త్రోసి పుచ్చక మననము చేయగోరుచున్నాను.

ఇటువైసి, పండితలోకమునకు మనవిచేయవలసియున్నది. పండితు లింతట నైనను తమ మాం ద్య స్థితి ని విడవ నీ యు న్నది. ఎన్నో శతాబ్దుల నుండి అలసత్వమునకు పాల్పడిన తమ జీవితవిధానములలో గల లోప మును వారు సంస్కరించుకొనుటకై యత్నింపవలయును. నేటిలోకము తమనునెరించి ఏమనుకొనుచున్నదో వినుటకు వారు సిద్ధపడవలయును. ఏకారణము చేతనైననేమి పండిత కోటి లో సంఘభావము నూన్మయైనది. ఒకరిని చూచిన లోకరికి ద్వేషము ముదిరిపోవుచున్నది. నిజమును విచారించినచో ప్రస్తుతాం ద్రదేశములో సరిగా పదివ్రాటల కైనను చాలిన స్థిరజీవిత విధానము గలవారు అరుదుగా నున్నారు. ఎంతసేపటికిని ఏపూ ట కాపూటను వెదకుకొనవలసినట్టి స్థితిగతులు వారిని నగించినవి. ఇట్టిస్థితిలో తమ సంఘమునంగల వారిలో దామే నైషమ్యము లను ఏల పెంచుకొనవలసి వచ్చుచున్నదో గదా! ఇది బ్రహ్మమున కెఱుక. నిరర్థకమైన అహమన్వియును ఎదిరి తారతమ్య స్థితిని- యెఱుంగజాలని నిర్మత్త్యమును, మనవారియందు ప్రకృతము విండియున్నది. తనన్ని బలవత్తర కారణములన్నచో ఇట్టిభా

వమున్నను అంతగా నష్టము రాజాలదు. కాని ప్రపంచమున శేనిధమైన యుపయోగమును జేయజాలని ప్రవర్తనమున కల వాటు పడిన సంఘము, లోకమునకు భారమనిపించక తప్పదు. కాలప్రవాహమునకు గుటికాగా ఏకొద్దిగానో తేషించినవారికే జీవితమును గడద్రోయుట దుర్భరముగా నున్నప్పుడు- అట్టివా రిహిఁ బనియే లేదని లోకము త్రోసిరాజను చున్నప్పుడు- ఏమధరాగు ప్రభుత్వమువారి యూనిటర్నిటీనామక టంకకాల నుండిగాని, లేదా యితరములగు యూనిటర్నిటీ బ్యాంకులనుండి గాని లేదా ఏకోసనీను ఉర్లాము విజయనగరము కోహూరు లేనాలి మున్నగు ప్రదేశముల నుండిగాని మఱిగొన్ని పులిశేష ములను తయారుచేసి దేశమున నెట్టినచో రాగల లాభమేమియో పండితులును పండితులుగా తయారుకాగోరువారును చర్చించి తేల్చువలసి యున్నది. కాలకర్మ పరిస్థితులు మారి దేశకుస్థితి చెడి తద్వారా అజ్ఞాతదశతో తమను ప్రవాహ మధ్యమునకు నెట్టుకొని పోవుచున్న ప్రస్తుత సంరంభమును వారింకటనైనను గుర్తించనిచో సమూలముగ నశించుట తప్పని సరియే కదా. కావున పండితకోటి యింకనైనను ఈసంరంభమును గుర్తించి పరస్పర విభేదములను మూలకు త్రోసి స్థిత్యవస్థలై లోకముతో చేతులు కలిపి కొని తామును వారును కృతార్థులగుటకై చేయవలసిన పనులను వెన్నెంటునే చేయబూనవలసి యున్నది. దీనివలన రాగల పరోపకారము మాట నట్లుంచినను స్వాస్థ్యమున కైనను గాని వారి కార్యమును ఆలస్యము నొనర్చక వెనువెంట నే చక్క జేయవలసియున్నది. ఇయ్యది వారికి ఆవశ్యముగా ప్రప్రథమమున నెరవేర్చవలసినట్టి కర్తవ్యాంశమని మనవి జేసెదను.

“గచ్ఛతః స్థలసంక్యాపి” అన్నట్లులుగా నడచెడి వానికే ఎప్పుడైనను నట్లుకొనుట గల్గునే కాని స్థానికపువలె కదలిక మెదలిక లేకయుండువానికి గాదు గదా? కాబట్టి పండిత సంఘ ము ఇప్పటి స్థితిలో నీయాందోళనను నారంభించినచో పతన ము గల్గునేమో యని భయపడవలసినట్టి ఆవసరములేదు. వారు ప్రవర్తించు మార్గము లోకకుస్థితి నొనర్చ జాలినదైనచో వారు కోరకయే కాకతాళియముగ వారికి సహాయ సంపద యలవడగలదు. కావున వారు ధైర్యమువలంబించి తమ జాతికిని సంఘమునకును కుస్థితి చేహరపుటకు తనట్టి ప్రజాభివృద్ధి దాని నేర్పూలుచేసి దానిని తమలో బ్రతిపాదము ఆచరణలో దెట్టి లోకమును తమకు కృతార్థత నెయ్యునట్లుచు యత్నించుటకై పండితులను మిక్కిలిగా ప్రార్థించుచు వారికి వలసిన సాయము చేసి మార్గదర్శకులు కావలయునని ప్రజలను నాయకులను కూడ జేచుచున్నాను.

పండితులు సాధారణముగా జాతీయ విద్యాసాంఘికాభివృద్ధులకు అడ్డుకలుచు వచ్చినది మనవారిలో అనేకుల యభిప్రాయము. ఇయ్యది వెనుక ముందు లఱయక ఈకాలపు ఏడవిమండినో మనస్సునకు తెచ్చుకొనుచు చెప్పేమిటాయే గాని మఱిొక్కటిగాదు. ప్రాచీన పండితులు చేసిన విద్యాపరిశ్రమలను గాని సాంఘిక పరిశ్రమలను గాని మనకు కొంచెమంత యోచికతో పరికించినచో నిజము తెలియగలదు. వాదము నకై మనవారు చెప్పినట్లు విజ్ఞానధనమును సంస్కృత భాష యను పేటికలో భద్రపరచి పూర్తి లోకుల కొసంగక లబ్ధులై యున్నచుంటే నిజమై యున్నచో నేటి మనస్థితి మఱొక విధముగా నుండెడిది. లోకజ్ఞేయమును గోరి విజ్ఞానధనము ను అందునను వేలకొలది యొడ్డుతుండి ప్రచారములోనన్న యమూల్యమును సంస్కృత నిధానమును లోకమున కంతటికిని జాలితర వివక్ష లేకుండ పంచిపెట్టగోరయే మనప్రార్థన పండితు లు ఆంధ్రమున నిఘంటువులు వ్రాసినారు. వ్యాకరణముల నేర్ప జచినారు. ప్రతాపరుద్రయాదులను నాలంకారిక ప్రకరణముల ను (తెలుగున కుపయోగించునని తాము నమ్మినంతవరకును) తెలుగున వ్రాసినారు. ఇదిగాక ఎన్నెన్నియో టీకలు టిప్పణములు వ్యాఖ్యలు వివరణములు తెలివిగ్గు తత్వబోధలు వృత్తులు వా క్యాంశములు మున్నగువానిని ఆయా యధికారుల తారతమ్యము లను బట్టి వారు వేలకొలదిగా వ్రాసినారు. ఇందులో కొన్ని లోపించినవియనను ఇప్పటికిని ఓరియంటల్ లైబ్రరీ మున్నగు ప్రాతగోడలలో వేలపరిమితిముగా మనకు తేషించినవి గోచ రింపగలవు. కాని ఈమధ్య కాలమున మాత్రము వారు పరాన లంబనమునకును తద్వారా అధః పతన ము నకు గు టి యగుట సంభవించినది. ఈమధ్యకాలములో మన ఇప్పటి ఆం ద్ర సాహిత్య పరిషత్తు లాంటి సాదేటిక్ పండితసర్వము మొత్త మన పండితసర్వమున కంతకును తమనే ప్రతినిధులుగా చెప్పుకొనుచు చాలి చాలని విజ్ఞాన పరికరములతో ఒకకన్నుమూసి కొని రెండోకన్నును అరఘాసికొని ఏదో గొప్ప పరిశుద్ధతను ధృవము చేయుచున్నామనకొనెడి యహంభావముతో అనేక

ములగు అపవిత్రములను దిద్దుబాటులను వింతవింత యభినయ ములను చేసి ఊబు ఉమ్ములకు దెచ్చిపెట్టినది. ఇది విచారించినచో బుద్ధిమంతులకు పాదగట్టుకపోదు. ఇట్టి అవకతవకకారణ మును పురస్కరించుకొని నహోదారబుద్ధితో జాతీయభావనల ను జాతీయవిద్యను, జాతీయప్రాధికరణమును పెంపొందించిన ప్రా చీన పండిత జాతి సంతానమును మనము త్రోసి రాజునుట న్యాయ్యమా? అలోచింపుడు. బాబులారా! అయినా వాదమునకై మనవారిమాట నిజమేయనుకొందమని యనుకొనును. అట్లయినచో మొన్న మొన్నటి బ్రాహ్మదూర కాలమున ఎన్నెన్ని గ్రామ సంఘముల చరిత్రములో, ఎన్నెన్ని జాతుల చరిత్రములో ఎన్నెన్ని స్థల విశేషముల కథలో కైఫీయతులో మున్నగునన్నియు నేకరించుటకై పనిచేసినదెవ్వరో గమనించిమాడరా? వారెవరై యుందురు. మన పండితులే. మనము నేడు ఆంధ్రయోజకులని త్రోసిపుచ్చిన పండితులే. ఒక విదేశీయునకు భాషయొక్క ము క్కు మొగము తెలియని స్థితిలో పాలనమునకువచ్చినవానికి భాషాభిమానమును గల్గించి ఆతని నండగా గొని యపారమైన నేన చేసినట్టివారు పండితులే కాదా. కనుక పండితులు భాషను శృంఖలములతో గట్టివై చినారనుటకానీ లేక వారు అనుదార భావనతో దేశభాషలలోనికి విజ్ఞానమును రానీయకుండ నడ్డుకొన్నారని కానీ చెప్పవలయు అనిచారితములును సత్యేతరములని మనవిచేయుచున్నాను.

కాబట్టి దేశనాయకులారా! జాతీయ శీవితమునకును జాతీయ విద్యాప్రచారమునకును మూలకందములైన పండితబృం దములను చిన్నచూపు చూడకుండని జేచుచున్నాడను. మీరు మీ శక్తియుక్తులకొలది హృదయాదార్యమును భావోదార్యమును ప్రదర్శించి పండితజాతికి సాహసవలంబన మొసంగుడు. వాదము మీరునగలసి జాతీయసౌభాగ్యమునకై నిరంతరమును కృషిసల్పుడు. ఇటులైనచో మీయుద్ద్యమములు సత్వరముగా నభివృద్ధికి రాగల్గి తద్వారా జాతీయ దేశమునకును భాషకును మహోన్నతమున స్థానము లభింపజేసి ధన్యత్వము నొందగల్గుదురు కాదా?

ఇక పండితులకును ఇవియేచేహొచ్చులు ఆర్యులారా ప్రాచీనమై ఆర్యనర్తనముచే నలరారిన మీపూర్వుల జీవచరితములను భాషాపరిశ్రమలను మనము చేసికొనుడు. ఇప్పటికే పాడువారియున్న మీజీవితనిధులను ఇంకను పాడుపాడుకుండు. పాడవనైనను ప్రబోధమును గాంచుడు. సంఘములుగా నేర్పడుడు. మీస్థానమును గుర్తింపుడు. అయినచేహొచ్చునది. పోయినచేహొ పోయినది. ఇంకలైనను లోకముతో చేతులు గట్టిపింపగా విగిరినవివివిజ్ఞానధనమును దేశసేవకును జాతీయాభివృద్ధికిని భాషాసేవకును వినియోగింపబూనుడు. ఇటులై నచో మీజీవితములు ధన్యములు కాఁగలవు. మీకునికి కొక యానికి ఏర్పంగలదు. మిమ్ము లోకము గావించి సర్వదా తలపైకై డెట్టుకొని తరతరమును స్మరింపగలదు. ఇంతయే! పండితులన్నమాటను సార్థవర్తులకై సర్వదా సర్వధా వర్తింపుడు. దేశ్యగఁదు మీకు చచ్చుద్ధి ప్రసాదించి యుగగ్రహింపుగాక. ఇది నేనువివరించి రాబోవువ్యాపకంలో మీజడేశభాషారాధక కార్యము ప్రోదసేసి యత్నించి ధన్యము కావలసిట్టి సేవాంజుల ను వేర్కొంగురు. నాయాచనవిలోగల పారుష్యులగు వాచా దోషములను తామును లోకమును నాయకులను మన్నించి గణములన్న చేకొనుటకై పడేపడే వేడుకొనుచున్నాను.

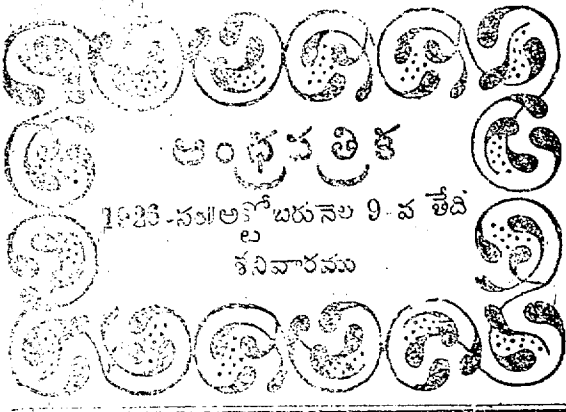
ఓంకాంతిశ్యాంతిః శాంతిః

గొల్లపల్లిజమిందారుగారి అభ్యుత్థిత్వము

2 వ స్కంధము ధూన్యముల స్థానమునకు అభ్యుత్థిగ నిలిచిన గొల్లపల్లి జమిందారు శ్రీరాజా శ్రీహర్ష నారాయణ ప్సానాపు జమిందారుగారి అభ్యుత్థిత్వమును గన్నవరం జమిందాధిపతిగారు. మీర్జాపురం జమిందారుగారు, తిరువూరుజమిందారులు, రాజాపేట వుయ్యూరు, జమిందారులు, శ్రీరాజా శోరి నాద్రి అప్పారావు బహదూరు, ఎలమర్రు జమిందారుగారు, మైలవరంజమిందారుగారు, చీమలపాడు జమిందారుగారు, శ్రీరాజాబ్రహ్మ వెంకటరెనిపరావుగారు, జిల్లెల రామోజేశ్వరగారు, కల్లపూట జమిందారుగారు, మల్లాజు లక్ష్మీవెంకాయమ్మ జమిందారిగారు మున్నగు వారలు 48 గురు బుధులమన్నట్లు మెమోరాండం ప్రకటించిరి.

సిద్ధా, అక్టోబరు 8:— పునహాసగరము బోవుటకు యోగమును సాధింపబడినది సిద్ధాలో 17-వ తేదీన బతులుదేరి యెరి. పునహాలో ఒకదినమాసి బొంబాయిమీదుగా 28-వ తేదీకిరిగి వచ్చెదరు. (ఆ.వై.)

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1926-వ సం. అక్టోబరునెల 9-వ తేదీ
శనివారము

కాంగ్రెసుపక్షము: శాసనసభలు *

XXVI

భారతశాసనసభ: స్వపరిపాలనము

రంగారావులుగారి రాయల్ కమిషను తీర్మానమునకు, పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారి క్రింది సవరణను ప్రతిపాదించిరి. “సంపూర్ణ బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమును స్థాపించు నిమిత్తము సంస్కరణ శాసనమును మార్పుటకు చర్యదీసికొనవలయునని, భారత శాసనసభవారు ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి సిఫార్సు జేయుచున్నారు. చంద్రమౌ

(1) ప్రజాప్రతినిధులుగల రాండుటేబిలు సమావేశమును పిలువవలయును. ముఖ్యమగు స్వల్పసంఖ్యకసంఘముల హక్కులకును జేమలాభములకును భంగము కలుగనిరీతిని, హిందూదేశ పరిపాలనావిధానమును నిరూపించుట, యీసమావేశమువారి కర్తవ్యము.

(2) భారతశాసనసభను రద్దుజేసి నూతనముగ నెన్నుకొనబడిన శాసనసభవారి అంగీకారమునకు వైవిధ్యానమును దేవలయును. చట్టములలో దీనిని పొందుపరచు నిమిత్తము బ్రిటిషు పార్లమెంటుకు పంపవలయును.”

నెహ్రూగారి సవరణ అతిసులభమై, క్లిష్టరహితమై, భారతీయుల వాంఛలను అతిసంగ్రహముగ విశదపరచెను. రంగారావులుగారి తీర్మానము రాయల్ కమిషను నియామకమును గోరెను. దీనివలన ప్రయోజనముండదని, పాఠకులకు ప్రత్యేకముగ చెలువబనిలేదు. రాయల్ కమిషను సూచనయందు పరీక్ష ఇమిడియున్నది. పరీక్షజేసి, బ్రిటిషువారు భారతీయుల స్వపరిపాలనపు హక్కులను సఫలపరచుట యసంధనము. ఇట్టి పరీక్షలను ఏదేశమునందును నెలకొల్పి యుండలేదు. ఇటీవల స్వాతంత్ర్యముపడసిన ఐర్లెండుకుగూడ నిట్టి పరీక్షల జేసియుండలేదు. ఇతరకాలనీలకు పరీక్షల గావించి యుండలేదు. ఈజుపు కయినను పరీక్షలను జేయలేదు. హిందూదేశమును మాత్రము పరీక్షించుటే? పరీక్ష జరుగవలసిన దెవ్వడు? స్వపరిపాలన ప్రదానానంతరముగాని, అంతకు పూర్వముగాదు. ఇప్పుడు ప్రసాదించిన ద్వంద్వ ప్రభుత్వము నిస్సారమగుటచే, దీనిని బట్టి ప్రజల స్వపరిపాలనార్హతను లెక్కించుట, వ్యర్థ ప్రయత్నము. కొయ్యగుట్టముపై స్వాజీయేదని నిందించు వారుందురా? ఇక పరీక్షకు లెవరు? పాలకులే పరీక్షకులుగ నుడుచో, వారెన్నటి కయినను పాతీతుల సామర్థ్యమును అంగీకరింతురా? ఇది మానవ స్వభావమునకు విరు

XXV వ వ్యాసము 7 వ తేదీ: ప్రతినిధులపట్టిక.

ద్ధము. అందుచే నిష్పక్షపాతులగు మూడవవారు పరీక్షింపవలయును. అట్టివారు దొరకుట దుర్లభము. ఒకవేళ దొరికినను, పాలకులు మధ్యవర్తుల విచక్షణ నంగీకరింతురని దోచదు. స్వపరిపాలనము ప్రజల జన్మ స్వాతంత్ర్యముని లోకమాన్య తిలకు చాటియుండెను. అయ్యది యొకరు ప్రసాదించునది గాదు. ఒకరు దీసివేయునదియు గాదు. ప్రతిజాతికిని స్వపరిపాలనపు హక్కు గలదు. స్వపరిపాలనరూపములు వేర్వేరు దేశములలో మారవచ్చును గాని, హక్కు మారజాలదు. అందుచే భారతీయుల స్వపరిపాలనపు హక్కును సఫలపరచుట ప్రభుత్వమువారి విధ్యుక్తధర్మము. దానిని నిరోధించుట, అన్యభావికము. ఇంతియగాక, అన్యపరిపాలనము దేశమున కెట్టి సంతృప్తిగొలుపలేదు. ప్రజల సత్వ రాభివృద్ధికి తోడ్పడలేదు. అట్టితరీ, స్వపరిపాలనమున కది చోటిచ్చుట న్యాయము. అందుచే రాయల్ కమిషను తీర్మానము, మూలసిద్ధాంతమునకే విరోధము. విచారణసంఘమువారి కిష్టమున్నచో, సంస్కరణములను మార్పుటయు, లేకున్నచో కదల్చుకుండుటగాని వెనుకకుబోవుటగాని జరుగుటయు, ఇట్టిచర్యలు ఏ సూత్రముబట్టి జూచినను స్వాతంత్ర్యభంగకరము లనుటకు సందియములేదు.

పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారి రందుచే, విచారణసంఘమును కోరక, స్వయం నిర్ణయ స్వాతంత్ర్యమును కోరిరి. ప్రజాప్రతినిధులుగల రాండుటేబిలు సమావేశమువారు, స్వపరిపాలనా విధానమును తయారుజేసెదరు. దీనిని నూతన భారతశాసనసభవారు రంగీకరింపవలయును. ఆపిమ్మట పార్లమెంటు సభవారు దానిని శాసనముగావించుట దప్ప వారికి వేరు అధికారములేదు. పార్లమెంటుసభ తనయిచ్చవచ్చిన శాసనమును గావించి, దాని సంగీకరింపవలయునని ప్రజలను వెనుకటివలె బలవంతపెట్టుటకు వీలుండదు. ప్రజలకుగావలసిన స్వపరిపాలనవిధానమే లభించును. నెహ్రూగారు తమ సవరణ నుపపాదించుచు గంభీరోపన్యాసముజేసిరి. స్వరాజ్యవాంఛ ప్రతిభారతీయుని హృదయమునందును తాండవమాడుచున్నదని వీరు చాటిరి. స్వపరిపాలనమున కదియొక్కటే చాలునని నెహ్రూగారి తలంపు. ఇంతియగాక అన్ని పక్షములవారు స్వపరిపాలనమును బహిరంగముగ గోరుచున్నారు. రంగారావులుగారిజోలు మితవాదులు గూడ సంస్కరణ యంత్రము భగ్నమయ్యెననియు, అంతరంగిక స్వపరిపాలనమును వెంటనే ప్రసాదించుట యవసరమనియు చాటుచుండ, తదితరుల భావము లెటులుండునో యూహింపవచ్చును. కాంగ్రెసు సభవారు సంపూర్ణ స్వపరిపాలనము గావలయునని చాలకాలమునుండి గోరియుండిరి. రాండుటేబిలు సమావేశసూచన సయితము ప్రజల వాంఛలకు కొరవడుచున్నదనియే, నెహ్రూగారు భావించుచున్నారు. అయినను, అందరును కలిసి సంప్రతించుటకు నెహ్రూగారు రవకాశమిచ్చిరి. సంస్కరణ శాసనము ప్రకారము బాహ్యధికారు లెవరో నిర్ణయకర్తలు. నెహ్రూగారు ప్రజేచ్ఛనే ప్రధానముగ భావింపవలయునని గోరిరి. నెహ్రూగారి సవరణను బలపరచుచు పండిత మదనమోహన మాళవ్యాగారు కొన్ని ముఖ్యవిషయములను సూచించిరి. ప్రస్తుత పరిపాలన విధానము, లాఆర్డరు రక్షణ

కవనరమని, కొందరివాదము. కాని, “లాఆర్డరు లవిషయమై మాకు గలిగిన యనుభవము బట్టి జూడ, బాధ్యత వహింపని ప్రభుత్వమునకు దీనిని వప్పించుట పాడిగాదని విదితమయి”నటుల మాళవ్యాగారు స్పష్టపరచిరి. సంస్కరణ శాసనమును ప్రజాభివృద్ధి కనుకూలముగ నుపయోగింప లేదనియు, పన్నులను తగ్గించుట కెట్టి ప్రయత్నములను నలువలేదనియు, విద్యను ఆరోగ్యమును బలపరుప లేదనియు, అభివృద్ధి అరికట్టబడెననియు” మాళవ్యాగారు సూచించిరి.

“మంత్రులకు వేర్వేరుశాఖల నిచ్చిరి. కాని అక్కడ వారు దిగులుపడి తమకాలమునువ్యర్థపరచుచున్నారు. కారణమేమన, సంస్కరణముల నభివృద్ధిపరచుటకు తగిన ద్రవ్యము వారికి లభింపలేదు. దేశము వెనుకకు బోయినదిగాని, ముందుకు బోలే”దని మాళవ్యాగారు పుడు ఘోషించిరి. ఇట్టి సంస్కరణములనే చేపట్టి వారిపుడు ముందుకు బోదలచుట కడుచోద్యముగ గనుపింపక మానదు. రాయల్ కమిషనుకన్నను, రాండుటేబిలు సమావేశమే మేలని, మాళవ్యాగారు సహేతుకముగ నిరూపించిరి. “ఈతీర్మానము సంగీకరించుచో, దేశమునందు శాంతియు సద్భావమును ప్రబలును. హోంమెంబరుగారు ముచ్చటించిన విధమున బ్రవర్తించుచో, అనుకూలఫలము గలుగజాలదు. కొత్తప్రభుత్వము అధికారమునకు వచ్చియున్నది. ఐర్లెండు స్వాతంత్ర్యము బడసెను. ఈజుపు బడసెను. ప్రపంచమునందలి ఇతరజాతుల వారు స్వేచ్ఛనుబడసి, సాభాగ్యము ననుభవించుచున్నారు. హిందూదేశ మింకను ఎంతకాలమని స్వేచ్ఛారహితముగ నుండవలయును? హిందూదేశము స్వేచ్ఛ నాశించుచున్నది. స్వేచ్ఛ లభించువరకు హిందూదేశము సంతృప్తి జెందజాలదు, హిందూదేశము సుఖపడజాల”దని మాళవ్యాగారు జెప్పిరి. ఎంతకాల మింకను దేశము స్వాతంత్ర్యవిహీనయై యుండవలయు నను ధ్వనియే, ఆ సేతు హిమాచల పర్యంతము మారుమోగుచున్నది. అన్ని దేశములకును స్వేచ్ఛయుండగ, హిందూదేశము నకు మాత్రమే స్వేచ్ఛ యుండగూడదా? ఈ సంగతి నిగుర్తించు వారు సత్వరస్వరాజ్య సిద్ధికి పాటుపడకయుండజాలరు. నిస్సారమగు సంస్కరణములతో ప్రొద్దుబుచ్చజాలదు. కాంగ్రెసుపక్షము ఇతర లాభములను పాటింపక, సత్వరస్వరాజ్యసంపాదనముపై ననే తన దృష్టినితనను నిలిపియున్నది. అందు నిమిత్తము భారతీయులనైకమత్యము నాశించుచున్నది. ఇట్టిపక్షమువారిని శాసనసభలకు ప్రతినిధులుగ బంపుటవలన, ప్రజలు తమ గాఢ స్వరాజ్యాభిలాషను ప్రపంచమునకు చెలువగల్గుదురు. భారతశాసనసభ్యులగు చమన్లాల్ గారు లేబరు సమావేశమునకు ప్రతినిధిగాబోయి, ఇంగ్లండునుండి నిన్ననే తిరిగివచ్చిరి. ఇంగ్లండున, అధికారులందరును రాజోవు ఎన్నికలఫల మేమగునో యని ఎదురుజూచుచున్నారని చమన్లాల్ గారు బలికిరి. ప్రజాశయ ప్రతిపక్షులు సమాకారవాదుల వీపులచరచి, వారిని ప్రోత్సహింపచుచున్నారు. స్వరాజ్యపక్షముపైకి వీరెల్లరను పురికొల్పుచున్నారు. కారణమేమి? చమన్లాల్ గారు సూచించిన

టుల, తగిన కట్టదిట్టములతో బనిచేయువత్. మిది యొక్కటియే. కాంగ్రెసుపక్షమును ధ్వంసమొనర్చుచో అధికారపక్షమునకు దిగులుతీరును. ఈకారణముచే కాంగ్రెసుపక్షమును బలపరుపవలసిన యవసరమేతేని గలదు. ఏదియో యొకపేరుబెట్టి కాంగ్రెసుపక్షమునువీడి ప్రత్యేకపక్షముల నేర్పరచు పద్ధతిని, చమన్లాలగారు నిరసించుచున్నారు. 1924 సంవత్సరమున నెహ్రూగారు తమ స్వపరిపాలన తీర్మానమును ప్రతిపాదించిన నాటికిని, ఇప్పటికిని పరిస్థితులు మార్పుకొనలేదు. రానురాను ప్రజాశయములను తృణీకరించు వైఖరి యతిశయించినది. అందుచే సంపూర్ణ స్వపరిపాలన సంపాదనము నిమిత్తమై కృషిసలుపు వారికింకను ఎక్కుడుగ తోడ్పడవలసిన యవసరము గలదు. దేశ చారిత్రమునందు ప్రస్తుత సమయము కడు సందిగ్ధ సమయము. ప్రజలు గోరునది స్వరాజ్యమా, పరాధీనత యా యను ప్రశ్నకు రాబోవు ఎన్నికలలో జవాబు ఘేలువడవలయును. వోటరులు స్వరాజ్యమే తమకు ముఖ్యమని ప్రపంచమునకు సువ్యక్త పరచెదరు గాకయని కోరెదము.

సర్ పానగల్ రాజాగారి నిరాశ

అసోసియేటెడ్ ప్రెస్సు ప్రతినిధికి సర్ పానగల్ రాజాగారు తెలిపిన యభిప్రాయములు, పైకి ఆశను గనుపఱచుచున్నను లోలోపల నిరాశను సూచించుచున్నవి. ఆడలేక మద్దెలయోడనునటుల, బ్రాహ్మణులందరూ తమపై నేకమయిరని వీరు చెలుపుచున్నారు. బ్రాహ్మణబహిష్కారముదప్ప జస్టిసు పక్షమువారికి వేరొక ఆశయము లేనపుడు, ఇట్టిఫలితము గలిగినను వింతయొండదు. కాని రాబోవు ఎన్నికలలో బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర విభేదము ప్రధానస్థానము నాక్రమింపజాలదు. చెన్నరాజధాని వోటరులు నిజసమస్యను గ్రహింపలేనంతటి బుద్ధిహీనులని జెప్పట కాధారము గనుపించదు. బ్రాహ్మణులుగాని, బ్రాహ్మణేతరులుగాని, హిందువులు మహమ్మదీయులు, క్రైస్తవులు, సిక్కులు మున్నగువారు గాని, విదేశీపరిపాలనము క్రింద సమానస్థానము నాక్రమించి యున్నారు. ప్రాజ్ఞులెవరయినను, అందరకును బని కివచ్చు స్వరాజ్యము నాశించెదరా, లేక మత సాంఘికాధిభేదములకొరకు తగుపులాడుచుండరా? సాంఘిక మతభేదములు ఏదియో యొక రూపమున ఎల్లకాల ముండనేయుండును. ఒకరకపు భేదములు తొలగిన, వేరొకరకపు భేదములుదయించుట సహజము. స్వపరిపాలనము లభించుచో, యావిభేదములు రాజకీయ జీవితము నంటక వెనుకబడును. సత్వరస్వరాజ్యమందుచే ముఖ్యము. చెన్నరాజధాని ప్రజలీ సంగతిని గుర్తించజాలక బోదు. బ్రాహ్మణులయినను బ్రాహ్మణేతరులయినను, స్వరాజ్యముకొరకు బనిచేయ కంకణము గట్టుకొనిన కాంగ్రెసు అభ్యర్థులనే ప్రతినిధులుగ నెన్నుకొనుట వోటరుల కర్తవ్యము. జాతిమతభేదముల నేమాత్రము పాటించజనదు. జస్టిసుపక్షము స్వాతంత్ర్యసిద్ధి కడ్డుదగులుచు, వర్ణమైత్యమును బెంచుటచే త్యాజ్యమగుచున్నది. మద్రాసు రాజధాని వోటరు లీమారు మోసబోరని నమ్మెదము.

జస్టిసుపక్షమునకు చాల ఆటంకములు గలవని సర్ పానగల్ రాజాగారు చెలుపుచున్నారు. జస్టిసు పక్షకార్యక్రమ మొక్కటియే ఆటంకముగాని వేరు ఆటంకమేదీయులేదు. ఏమనగా, వీరు అధికారమునందున్నారు. స్థానికస్వపరిపాలనసంఘములు వీరివశమై యున్నవి. తమ యధికారము మూలమున గలిగిన పలుకుబడిని వీరు ఉపయోగించగలరు. అటు ఉపయోగించుటకు వీరికెట్టి జంకు లేదు. ప్రజలెట్టి యధికార దుర్వినియోగమునకు వెలవక, స్వాతంత్ర్యేచ్ఛను గనుపఱచుట యవసరము. ప్రజలలో స్వాతంత్ర్య ప్రబోధము గలుగుట చేతనే, వర్ణమైత్యసంబంధ మగు విరుద్ధాంధోళనము సాగజేమోనని, సర్ పానగల్ రాజాగారు భయపడుచున్నారు. ప్రజలు గోరునది స్వపరిపాలనముగాని, తెల్ల ఆధికారులనుండి నల్ల అధికారులకు నిరంకుశాధికారము నొకమించుట గాదు. దానివలన గలిగిన చెడుగులు జస్టిసు పరిపాలనమునందు స్పష్టముగ కనుపించుచునే యున్నవి. ఇంకను మిగిలిన స్వల్ప వ్యవధిలో కాంగ్రెసు సందేశమును నలుదిక్కుల వ్యాపింప జేయునెడల, మద్రాసు రాజధాని ప్రజలు జస్టిసుపక్షము వారికింకెట్టితో స్వస్తిజెప్పి, స్వరాజ్యమే పరమ లక్ష్యమని భావించెదరని నమ్మనచ్చును.

ఏలూరు మ్యూనిసిపలు వ్యవహారములు

ఏలూరు మ్యూనిసిపలు వ్యవహారములు శృతిమించి రాగమున బడినవి. వదియవ వార్డు ఎన్నికలు నిన్నటిదినము జరుగవలసి యుండెను. కార్మికుల పక్షమునకును, జస్టిసుపక్షమునకును తీవ్రమగు పోటీ జరుగునని పౌరులు ఎదురు జూచుచుండిరి. కాని, వైర్యులుగారు ఎన్నికల నాపివైచిరి. వోటరులకు కలిగిన ఆశాభంగమునకు మితిమీరినది. ఎన్నికలు జరిగియున్నచో, కార్మిక ప్రతినిధికి తప్పక జయముచేకూరెడిది. ఇట్టిస్థితిలో వైర్యులుగారు ఎన్నికల నాపుటచే, వోటరుల హక్కులకు తీరని భంగము వాటిల్లెను. వోటరుల స్వేచ్ఛ నీ తీరిని అరికట్టుటవలన, ఎన్నికలు బూటకముక్రింద పరిణమించుచున్నవి. చదువుగాని వోటర్లు వోటరులనుమాడ్కి చేయనపుడు, అభ్యర్థులుగాని వారి ఏజెంట్లుగాని హాజరుగావచ్చు నను నియమమును తొలగించుటచే, మ్యూనిసిపలు ఎన్నికల విలువ తొలగినది. వోట్ల తిన్నగ రికార్డుజేయబడెనా లేదా యని కనుగొనుట కాధారము గనుపించదు. ఇందుకుదోడుగ జరుగవలసిన ఎన్నికలనుకూడ ఆపివైచుటవలన, స్థానిక స్వపరిపాలనమున కెట్టి దురవస్థ జనించెనో చెలువ నక్కరలేదు. ఏలూరుమ్యూనిసిపాలిటీలో వదియవవార్డు చారిత్రము ప్రసిద్ధి నహించినది. వైర్యులుగారు, యీవార్డుకు ప్రతినిధులుగనుండిరి. తమ నామినేషనును తామే స్వీకరించుటచే, వైర్యులుగారి చర్య అక్రమమని ప్రభుత్వము వారు నిర్ణయించిరి. కాని, స్థానికస్వపరిపాలన మంత్రిగారు వైర్యులుగారి కెట్టి నష్టము గలుగకుండుటకు వారిని సభ్యునిగ నామినేటు జేసిరి. ఈ నామినేషను ఏమాత్రముల సనుసరించి కావించబడెనో ధర్మాహించుటకు సాధ్యపడదులేదు. ఎన్నికల ద్వారా గెలుపొందజాలని సంఘములకు ప్రాతినిధ్య మిచ్చుట కటుల గావించబడెనని చెబుటకు, ఏలులేదు. వైర్యులుగారు చాలకాలమునుండియు ప్రజాప్రతినిధిగనుండి, వైర్యులు పడవని నిర్వహించుచున్నారు, నిమ్మ జాళులు మున్నగువారి కిట్టి నామినేషను నిచ్చినచో, అర్థముండును. కేవల స్వపక్షాభిమానముచే, నిట్టివరములు నిచ్చుటవలన, రామస్వామి మొదలియ్యారుగాని జెప్పినసూక్తి నిశ్చయమని తేలుచున్నది. జస్టిసుపక్షమువారి పోషణ నిమిత్త మిట్టి నామినేషనులు గావించుట ధర్మమని, రామస్వామి మొదలియ్యారుగాని సమర్థించుట వింతగాదు. జరుగుచున్న పనియిదియే. నామినేషనుకుపిమ్మట, సరియగు ఎన్నికలు జరుగునని ఎల్లరాసించుచుండ, వైర్యులుగారు వానిని హతాత్తుగ నాపివైచుటచే, మరింతవిషమస్థితి జనించినది. జస్టిసుపక్షచర్యలను ప్రజలు గ్రహించుట కిట్టి నిదర్శనము లక్కరకు వచ్చును. ఇకనయినను ప్రజలు మేల్కొని, జస్టిసుపక్షమువారిని తమ ప్రతినిధులుగ బంపకుండుటకు కృతనిశ్చయము లగుట వివేకము. ఏలూరిపౌరు లిట్టి స్వాతంత్ర్యభంగము నకు తగినజవాబిచ్చుట యవసరము.

నేమను నిచ్చినచో, అర్థముండును. కేవల స్వపక్షాభిమానముచే, నిట్టివరములు నిచ్చుటవలన, రామస్వామి మొదలియ్యారుగాని జెప్పినసూక్తి నిశ్చయమని తేలుచున్నది. జస్టిసుపక్షమువారి పోషణ నిమిత్త మిట్టి నామినేషనులు గావించుట ధర్మమని, రామస్వామి మొదలియ్యారుగాని సమర్థించుట వింతగాదు. జరుగుచున్న పనియిదియే. నామినేషనుకుపిమ్మట, సరియగు ఎన్నికలు జరుగునని ఎల్లరాసించుచుండ, వైర్యులుగారు వానిని హతాత్తుగ నాపివైచుటచే, మరింతవిషమస్థితి జనించినది. జస్టిసుపక్షచర్యలను ప్రజలు గ్రహించుట కిట్టి నిదర్శనము లక్కరకు వచ్చును. ఇకనయినను ప్రజలు మేల్కొని, జస్టిసుపక్షమువారిని తమ ప్రతినిధులుగ బంపకుండుటకు కృతనిశ్చయము లగుట వివేకము. ఏలూరిపౌరు లిట్టి స్వాతంత్ర్యభంగము నకు తగినజవాబిచ్చుట యవసరము.

అండమాను దీవులు: మోసభా ఖయిదీలు

అండమాను దీవులను విడనాడ వలయునని జయిలు కమిటీవారు కోరియుండిరి. భారత శాసన సభవారును కోరియుండిరి. ఇండియా ప్రభుత్వము వారుగూడ అండమాను దీవుల ప్రవాసము నాపివైచెదమని ఐలిపియుండిరి. కాని, నేటి వార్తల ప్రకారముమోసభా ఖయిదీలు అండమాను దీవులలో నివసించుట కేర్పాటు లికముందును కొనసాగునని గ్రహింపవచ్చును. ఈ ఏర్పాటు విచిత్రమని, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు సూచించిరి గాని, ఖయిదీల విషయమున విచిత్రమును నిర్బంధమును విడదీయుటకు ఏలుండదు. అండమాను దీవుల ప్రవాసము శాశ్వతమని ఎంచవచ్చును. ప్రభుత్వపు వాగ్దానములు ఏదియో నొక పేరుతో నెటుల భగ్న మగుచున్నవో కనుగొనుటకీ నిదర్శనము చాలును. సరకకూషములనియు, మానవనివాస యోగ్యములుగావనియు జయిలు కమిటీవారిచే వర్ణింపబడిన అండమాను దీవులు నేడు స్వర్గతుల్యములయ్యెనా ఏమి? ప్రభుత్వమువారు నియమించిన విచారణసంఘమువారు అండమాను దీవులస్థితి దుర్భరమని నివేదించిరి. మెజారిటీరిపోర్టుఅండమాను నివాసమును విడనాడవలయునని కోరియుండ, మైనారిటీ రిపోర్టుమాత్రము భిన్నాభిప్రాయము చెలిపియుండెను. సామాన్యముగ మెజారిటీ రిపోర్టు నంగీకరించు ప్రభుత్వమువారు, అండమాను దీవుల విషయమున దానినంగీకరింపక మైనారిటీ రిపోర్టు నామోదించుట కడువిచిత్రము. అండమాను దీవులలో వర్తకమునకు బనికవచ్చుపంట యేదియు బండదనియు, గ్రామము లనదగినవి అక్కడ గనుపింపవనియు, స్త్రీలు మోసబోయి అక్కడకు జనిరనియు, ఆరోగ్యపు ఏర్పాటులుగాని, వైద్యపు ఏర్పాటు గాని తిన్నగలేవనియు, మోసభాలు వాసయోగ్యములుగాని కుటీరములలో నివసించుచున్నారనియు, వారు చిక్కి శల్యములై యున్నారనియు, వారు చెల్లించవలసిన పన్నులు అధికమనియు, నైతికపరిస్థితులు అనుకూలముగ లేవనియు, మోసభాలు స్వదేశమునకు రావలయునని కుతూహలము జూపుచున్నారనియు, విచారణసంఘమువారు తెలిపిరి. కాని యీసంగతులు అతిశయోక్తులనిసూచించి, ప్రభుత్వమువారు వానినిన్నిటిని నిరాకరించిరి. ఖయిదీల సౌఖ్యము కొరకే, అండమానునివాస మవసరమని, ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి దోచెనట. ప్రభుత్వ తీర్మానమును, భారతీయు లెంతమాత్ర మోమోదించజాలరనుట నిశ్చయము. అండమానులు అసతిశాస్త్రములో స్వర్గతుల్యములుగ మారెనని నమ్మజాలదు.

గనులపనివాండ్ర తీర్మానము

ప్రభుత్వవిధానమును నిరాకరించుట

తీర్మాన సంఖ్య

రుగ్గీ, అక్టోబరు 7:—గనుల పనివాండ్ర సంఘముల వారందరూ ప్రభుత్వవిధానమును నిరాకరించిరి.

లంకాపైను చెయ్యరులో 46800 వుండి ఓటులనిచ్చిరి. ఓటునిచ్చుటకు పిలువనివారిసంఖ్య 110,000. ఓటు జేసిన 46800 వుండిలో 4000 వుండి మాత్రమే అంగీకరించవలెననిరి.

ప్రభుత్వమువారు ఇక సెలెక్షన్లను వేచియుండవలసియు త్వరలో తమ నిశ్చయమెట్టియో తెలుపవలెనని గనుల పనివాండ్ర కార్యనిర్వాహకసంఘమునకు ప్రధానామాత్యుడు కలు రంపెను.

ప్రభుత్వవిధానమును నిరాకరించుటపై గనుల పని వాండ్రు మరల పనిలో జేరకుండ గనులపనివాండ్రసంఘమువారిక ఏర్పాటును జేయజేయవలెను.

స్థానికసంఘములకు తృప్తికరముగ ఒకబడికలు గన్నించిన ఆ ప్రదేశములందు పనివాండ్రు పనిలో ప్రవేశించుటకు ప్రతినిధిసభవారు ఆలోచించవచ్చునని వారాప్రతికలు జెల్పుచున్నవి.

రైల్వేకు భంగములేదు

బొగ్గు చాలదని రైల్వే బోర్డు సమయమును మార్చుట. కొన్ని సెలెక్షన్లకు ముందుగానే కంపెనీలు విదేశబొగ్గుకు కంట్రాక్టు జేసికొనుటయే ఇందుకు కారణము. మరొకటి ఇంజనులు చమురు కలపనే యుపయోగించుట ఇంకొక కారణము. లండను మిడ్లెండు స్కా-వి పద్ధతిలో 200 ఇంజనులు చమురునే కలపగ వాడుచున్నవి. లండన్ ఈకాన్వల్యభాగమున 50 నుండి 100 ఇంజనులు ఇటులనే వాడుచున్నవి. దక్షిణాఫ్రికాదారిమార్గమున వాడుచున్నారని కొంతవరకు బ్రిటిషు బొగ్గుకంటే చమురు, విదేశ బొగ్గును ఎక్కువ భాగము, అమెరికా త్వరితగతినీ గలగజేయవలెను. చాలమచ్చునెరియున్నది. కాని ప్రస్తుతము రైల్వేయి సాగుచున్నది.

ప్రతినిధిసభవారి తీర్మానము

ప్రభుత్వవిధానమును నిరాకరించి సంరంభమును తీర్మానముగా సాగించవలెననిరి. ఇంకొక 4800 గనులపనివాండ్రు గనులలో పనిజేయుటనుజెప్పిరి. మొత్తము 197000 పనివాండ్రున్నారు.

మరల జిల్లాలకు దెలుపుట

లండన్, అక్టోబరు 8:—బొగ్గు సంరంభమును తీర్మానముగా సాగించవలెనని ప్రతినిధిసభవారి తీర్మానమును మునుపకు సంబంధములకు కలుగజేసినట్లయినది. తక్షణమే సేప్టిమరు నెలములను తొలగించవలెనని యుక్తరపుజేసిన ఆట్లు జేసెదరో లేదో నందించుట. గనులపనివాండ్ర సంఘము స్వాధీనములో నున్న సేప్టి పనివాండ్రు చాల తక్కువ. మిగిలినవారూ మాత్రమే 60 వుండి పనిలో నిలిచియుండెదమనుచున్నారు. విదేశబొగ్గును నిషేధించుటకు పట్టప్రయత్నించి వచ్చుతెరి. ఇతర శ్రేణి యానియలపై పన్నును విధించుట సాగదని శ్రేణి యానియను కారాగ్రహము తీర్మానించిరి.

దక్షిణాఫ్రికా తీర్మానమునుగూర్చి తక్షణము చర్యను దీసికొనక జిల్లాల ధ్యక్షులకును సమిత్తము బుపిరి.

నాటింగుహం నాయకుడు

పనిలోనుండి తొక్కిరించుకొనుకొని తొలగించుటకు తీర్మానించిరి. ఆతరువాత జి. ఏ. స్పెన్సరు. ఇతడు పార్లమెంటు సభ్యుడు.

ఆఫినివేళపు ప్రధానామాత్యుడు

లండన్, అక్టోబరు 7:—అధివేతప్రధానామాత్యులకు ప్రతినిధులకు జేర్పగల సంఖ్య విందుగూర్చుచున్నది 22 వ తేదీని గిల్లు భవనమున.

కేపు ప్రభుత్వ అధ్యక్షులకు వహించెదరు. మంత్రివర్గ సభ్యులు హాజరునగునగున వచ్చెదరు.

ఇండియాలో బ్రాడ్ కాస్టింగు

లండన్, అక్టోబరు 7:—డిరెక్టరులో ఇండియానుదస్త్రముగాను బయలుజేరుచున్నారు. బ్రిటిషు బ్రాడ్ కాస్టింగు కంపెనీ యుద్ధోగితదు. బొంబాయి, కలకత్తాలో మార్చి 1 వ తేదీని బ్రాడ్ కాస్టింగు ప్రచారమును సెలకొల్పుటకు ప్రారంభించెదరు.

ఇంగ్లండులో బ్రాడ్ కాస్టింగు పూర్తిగ ఏర్పడినదట. వర్తకయాపమును మార్చిరి. జాతీయప్రచారముగ మారినది. ఇండియాలోగూడ బ్రాడ్ కాస్టింగును జేయవలెనను తలంపుగలదు. ఇంగ్లండులో బ్రాడ్ కాస్టింగు అనుభవము ఇండియాలో ఇతని కెంతవరకు లభించునో జేప్పవలెను. కాని అప్రవేశమందున్నవారి సహకారము, సహాయము, సలహాయున్నచో, భారతదేశ పరిస్థితుల సరిగినవారి సహాయముతో తన విజ్ఞానమునంతయు నూతన పరిస్థితులకు వర్తింపజేయవలెను. ఇండియా విస్తృతములకు సంబంధించిన వార్తలు, విద్యకు అవకాశము వీయవలెను. కాని కష్టములు పెద్దవున్నవి. చాలమందికి ఇంజనీరింగులోనున్న సాంకేతిక చిహ్నులు తెలియవు. దీనితోబాటు భాషకు సంబంధించిన చిహ్నులున్నవి. కిగినంత సామగ్రిని కార్యక్రమము నేర్పాటు జేయుట కష్టము. కాని సంపూర్ణవిజ్ఞానముతో పనిని ప్రారంభించుట. ఎంతయై దేశమంతయును లాభకరముగ నుండునటుల ఇండియాలో బ్రాడ్ కాస్టింగు నేర్పాటుజేసి తీరవలెను.

కెన్యాలో వైమానికప్రచారము

నెయిరోబీ, అక్టోబరు 7:—కెన్యాలో 140 మైళ్ల దూరము విమానముమీద జాకా కార్పొరేటరు నియోనుండి రిఫ్టులోయగుండా నెయిరోబీకి విమానముమీద పయనముజేసిరి నేడు. నేటియుదయము నెయిరోబీ జేరిరి. పయనమంతయు ఒక గంట 55 నిమిషములపట్టెను. ప్రజలలో ఇతడొక్కడే మొదట స్వంతముగ విమానములో ప్రయాణమునర్చినది.

అశాస్త్రీయమగు సమ్మెలు

లండన్, అక్టోబరు 7:—కన్సర్వేటివులకు సభకు అక్విరాల్టీ ఫస్టు లాడ్ల సతి కావాలెను బ్రిటిషు అధ్యక్షురాలుగ నియమించబడెను. స్కార్బరోలో సభ గూడును. ఉపన్యాసములు అనుకొన్న కాలమును అతిక్రమించిన గంటకొట్టితీరునలుచెనుదీయడట. 1 నెంతు ప్రతిభులలో స్త్రీలే యున్నారు. ఆయా శ్రేణి యూనియను సభ్యులతో ఆలోచించుండ జేయసమ్మెలన్నిటిని అక్రమమున ఎంచవలెనను తీర్మానమును ఏకగ్రీవముగ గావించిరి.

రాజకీయ పక్షమున భిన్నాభిప్రాయముతో నుండి పని చేయువారలకు ప్రమాదము, భయములేకుండ ప్రభుత్వమువారు అభయ మియవలెనని ఇంకొక తీర్మానమును గావించిరి.

జనసామాన్యము పిత్తుజేయుట, కాపురముందు ప్రయత్నము భవనములలో పిత్తు జేయుట అక్రమమని తీర్మానించవలెననిరి. ఈ తీర్మానము నుపపాదించిన వ్యక్తి జేతగాండ్ర శ్రేణి యూనియను యువసంఘమువారి నిషేధకమలకు ఈ తీర్మానము వచ్చెనుగాన ఇది శ్రేణి యూనియను తీర్మానముగ నెంచవలెనట.

ప్రధానామాత్యుని యభయము

శ్రేణి యూనియను సమ్మెలను గూర్చి ప్రభువారు గావించిన తీర్మానమును గూర్చి తక్షణము చర్యను దీసికొనవలెనని బాబ్స్వినుగా రభయమునగిరి. అపు డొక బిల్లును తయారుజేసి పార్లమెంటులో ప్రవేశపెట్టెదరనిరి.

రహస్య-బ్రిటిషు ఒడంబడిక అంతరించుట

లండన్, అక్టోబరు 8:—బ్రిటనులో సోవియటు ఏకంబు అభయములకు విరూధముగ ప్రగర్తించుట బ్రిటిషు ప్రజల జేయుము వారని తక్షణము రహస్య-బ్రిటిషు ఒడంబడికను రద్దజేయవలెనని కన్సర్వేటివు సభలో తీర్మానించిరి. గ్రేటుబ్రిటను సోవియటు ఏకీకృతము అన్నిటిని తీసివేయుటకు తక్షణము చర్యను దీసికొనవలెనట.

రివిస్వారు అధ్యక్షుని రాజీనామా

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

పార్లమెంట్ అక్టోబరు 8:—జాకా నేకలుగారును పిసి యూజేయ మంత్రియు రాజీనామా నిచ్చిరియు, పైకి అనారోగ్యమును కారణమును జెప్పిరి. కాని జర్మను జాతీయవాదుల ప్రచారమునుగూర్చి నిజము తెల్పినందులకు రాజీనామా నీయవలెననిచ్చెననియు ఇదయే నిజమును కారణ మనియు జెల్పుచున్నారు.

సామాజ్యసభ

బ్రిటిషు వర్తకసంఘమువారి యభిప్రాయము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, అక్టోబరు 8:—సామాజ్యసభ సందర్భమున బ్రిటిషు వర్తకసంఘమువారు వర్తకసంఘాధ్యక్షులను ఇల్లు చేలియజేసిరి. ఓవర్సీస్ సెటిల్మెంటు ఆస్తును విస్తరింపజేయవలెను. బ్రిటను, డొమినియనులకు బయలుదేరు వర్తకము, సుంకముల భగవులను పరిష్కరించుటకు కాళ్ళతో స్థాయిసంఘమును లండనులో సెలకొల్పవలెను. సామాజ్యసభకును సెన్సి ప్టివేజేనే ప్రవేశపెట్టవలెను. (అనాబిల్లలను ఉత్తరముల కంటింపునలుల చేయుట) రెట్టింపు ఆచారపుపన్నును రద్దజేయవలెను. వర్తక అధికవిషయములను విజ్ఞానదాయకముగ జెల్పు సంఘమును ఏర్పాటుజేయవలెను. కాపురమున్న ఏజంటులద్వారా వ్యాపారము జేయుచు కాపురముండని ఘరములకు పన్నులను వేయరాదు. ఇది పరస్పరము జరుగవలెను.

లండను ఫెయిసులు రాజు

రుగ్గీ, అక్టోబరు 7:—ఇదికా సాదుకొడుకు పెయిసులుగారు అరగంట నిన్న మధ్యాహ్నము లండనులో విమానము మీద తిరిగెను. సర్ పెప్టా బ్ర్యాంకరుగారు, ఆతని పరివారమువెంట జనిరి.

అలహాబాదు రామలీలోత్సవము

మానివేయుట

16-వ తేదీన హరితాళము జరుప నిశ్చయింపబడెను కలకత్తా, అక్టోబరు 8:—పడవ తేది ఉదయమున బ్రిటనుప్రభుత్వ కలకత్తా జేరుచున్నాడు. ఆదినముననే లెంగా లగవర్షుడు జడవి పరిపాలనాభారము ఆయనకు వచ్చుగింది సర్. హ్యూస్టీ ఫెను ఇంగ్లాండు బోర్డునున్నాడు. (ఆ. (తె.))

అలహాబాదు, అక్టోబరు 8:—అధికారులు విధించిన మరతులు రామలీలోత్సవ కమిటీ లంగీకరింపనందుక దసరా ఉత్సవములు మానివేయుటకు నిశ్చయింపబడెను. 16-వ తేదీన హిందువులు హరితాళముచేసెదరు. వారి ఆగ్రహమును విచారమును తనూలమున హిందువులు సుఖ్యక్తము గానింప నలంచిరి. ప్రభుత్వమున పంపిన తంతికి. సమాధానముగ దొరతనమిచ్చిన రిలీఫ్ నియంత్రములకు సమాధానమిచ్చుచు పండితమునమోహన చూలవ్యగారు గవర్నరుకు తెలిగ్రాము నిచ్చెదరు. (ఆ. (తె.))

త్వరలో వచ్చుచున్నది!!!

వెంబీరోడియోలో కలిసి కింగుకార్న

వార్త వచ్చుచున్నది

పార్లామెంటులోనున్న వాటిలో గొప్ప ప్రతిభవలెననిది ప్రారంభ దినమును గమనింపుడు

భీమవరము డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. P. 30/26

పిటిషన్లు:—కోర్టుపై క్యాబులరావుగారి కుమారుడు శేషగిరిరావు సా॥ ప్రభుత్వం తొల్పు.

కన్ఫుంటరు పిటిషన్లు:—కోర్టుపై బాపిరాజుగారు సా॥ అకునీడు.

పిటిషన్లు తండ్రి లేటు క్యాబులరావుగారికి పిటిషన్లు కన్సర్వే వారకు కుమారుడు అయినట్లున్నాడు. పిటిషన్లు తండ్రి లేటు క్యాబులరావుగారు కలకత్తాలో శేక్స్ (The India Equitable Insurance Co., Ltd) లో యిస్తురు. పదు సొమ్ము రాబట్టుకొనుటకుగాను వారసత్వపు సర్టిఫికెటు ఇచ్చించేసిమిల్లం భీమవరము డి॥ ము॥ కోర్టులో పిటిషన్ బాఖరుచేసివారు. సదరు పిటిషన్ గల ఆక్షేపణలు కన్ఫుంటరు పిటిషన్లు తెలియబరుచుటకు ది 5-10-26 దీని వాయిదా అయి యున్నది. అందుకు యెవరికి అయ్యి యేనునా ఆక్షేపణలు వున్నయడల సదరు వాయిదా అయ్యి ది 5-10-26 దీని పగులు 10 గంటలకు స్వయముగాగారి పక్షములముగాగాని భీమవరం డి॥ ము॥ కోర్టువారి యెదురుటకు హాజరయి తెలియపరచుకోవలెననిది.

భీమవరం } 7-9-26

జి. వెంకటచలమి } పిటిషన్లు, తరపు స్నేహు.

నేతపరిశ్రమ విచారణసంఘము

శిల్పీ సామ్యవిచారణ

శిల్పీ, అక్టోబరు 8:— నేతపరిశ్రమ విచారణ సంఘము ఏర్పడినది. దీని ప్రధాన ఉద్దేశ్యము ఏమిటో? శిల్పి బట్టల బజారులను ప్రతినిధి, శంకరలాల్, బిర్లామిల్స్ ప్రతినిధి సిప్రా రామ్, శిల్పి యిండ్రప్రియలు సర్వేయరుల ముగ్గురు సభ్యులు ఏర్పాటు చేసినది. సామ్యత్వమున సంఘసభ్యులు శిల్పి బట్టలబజారును సందర్శించిరి. నేతపరిశ్రమయందు ప్రకృతపు మాంద్యపరిస్థితులు ఒక్క బొంబాయి నందు మాత్రమే గలవని తలపరాదనియు, నాటుప్రాంతముందుగూడ మాంద్యపరిస్థితులు గలవనియు విల్లుప్రతినిధులు చెప్పిరి. ఒక కేంద్రస్థానముందు గల విల్లులయెడ ఈ అనుకూలపరిస్థితు లొక విధముననే వర్తించుచున్నవనియు, ఆర్థిక దిశలోను దిశచూపుచున్నవనియు సాక్షులు చెప్పిరి. శిల్పి బట్టలయంత్రములు బాగానే పనిపాటుల సాగించుచున్నవనియు, తరుగుదలకు కొంతసామ్య ప్రత్యేకింపబడినపిదప నూటికి మూడురూపాయల లాభమును చిరాయంత్రములు వాటాదారులకు బంచిపెట్టుచున్నవనియు తెలియచున్నది. స్వల్పముగ తమ యంత్రములు సరకు తయారుజేయుచున్నవనియు, చేయచున్నదానికంటె అధికముగ సరకు తయారుజేయక పోవుచు ప్రకృతమందు బాగుగానున్నదనియు సిప్రా రామ్ గారిని చెప్పిరి. మారకపురము 18 మిల్లియన్ల జేయుటచే రయతులు కొనుక్కొని నూటికి 12½ వంతు తగ్గిపోయినదియు, తమ్యాలమున తయారుచేసిన సరకు మూలమున్నదనియు ఆ మేగాను నడిచిరి. జపాను పోటీపలన బ్రిటిషుసరకు వ్యయమునుటలేదనియు, భారతదేశమందు తయారగు బట్టలకంటె బ్రిటిషుసరకునకే అధికముగ నష్టము జపాను పోటీపలన నష్టము గల్గుచున్నదనియు సాక్షి వచించెను. ఈ త్రువహిందూస్తానములో నున్నవారు జపానుసరకుకంటె బొంబాయి సరకుపలన పోటీకి తాళజాలకున్నారు. ఈ ప్రాంతముందు ముతుకబట్టలు తయారుజేయుటకు మంచిపరిస్థితులు గలవు అట్టితరీ బొంబాయి విల్లులు ముతుకబట్టల విస్తారముగ తయారుజేయుచున్నవి.

బొంబాయి నూలువ్యాపారము - చీనాదేశముతో తగ్గిపోవుట

చీనా దేశముతో గల బొంబాయి నూలు వర్తకము ఊహించుటచే నూలు వ్యయమునుటగాను నేత విస్తరింప జేసి ముతుక బట్టల నూలు బజారులందు బొంబాయి వర్తకులు ముంచివేయుచున్నారు. బొంబాయి విల్లులకు లేని సౌకర్యములు ఆనగా వాకగ బొంబాయి లభించుట కొన్నియున్నను పట్టుకలకు కూలీ అధికముగ యవ్వనలసి యున్నదని నుత్తరావుగారు జేసిన ప్రశ్నకు సాక్షి ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను. అప్పుడు బట్టలకుగల సౌకర్యములగురించి చాలనేపు చర్చింపబడెను.

శంకరలాలుగారి సామ్యము

దీర్ఘ కాలము విల్లులకు వర్తకులకు అప్పు యిచ్చుటకు యిండియన్ బాంకులకు, తగిన సౌకర్యములు లేవనియు మారకపు బాంకులు అప్పు యివ్వనీయు శంకరలాలుగారు చెప్పిరి. బాంకులేకునకు తగిన విల్లులకు యిం పీ రి య లు బాంకి అడ్వాన్సు యివ్వవలయునని సాక్షి గో ర న. టూ రి ఫు బోర్డు అట్లు సిఫార్సుచేయవలయును. బిర్లామిల్లులకు తప్ప శిల్పిలో మరి యే విల్లులకు యింపీరీయు బాంకి సౌకర్యముల జూపుట లేదు. ఇట్టి భేదము జూపుటకు గారణము గన్వింపదు.

రైలు మోతకూలి

ముడిపదార్థముల దిగుమతి జేసికొనుటకు తయారైన సరకును మితిజేయుటకు కనీసపుకేపు రైలు కంపెనీలు ఎన్నాలవోయియునని ఈ విషయము విచారించుటకు రైల్వేరైలు విచారణ సభ్యులను సిఫార్సుజేయుటకు అధ్యక్షుడు వాగ్దానము జేసెను. దిగుమతియైన బట్టలసరకు వైనను 40 నెంబరులోపు నూలు వైనను 14 నెంబరులకు సుంకము విధింపవలయుననియు సాక్షి గోరెను. బట్టలవల మోపునని అంగీకరించెను కాని భారత దేశముందు తయారగు బట్టలవిలువ వంతగా మోపుననియు, స్వల్పముగ మోపుటచే నిల్వయున్న సరకు విడుదలగుననియు, ముందు ముందు సరకు నిల్వయుండవనియు సాక్షి వచించెను.

అధ్యక్షుడు:—రైతులు సరకు కొనుక్కొని తగ్గిపోయినదని మీరు చెప్పి పన్నువిధించి సరకువల యేల మోపు చేయవలయునని కోరెదరు?

సాక్షి:—భారతదేశపరిశ్రమరక్షణార్థము అటుల జేయవలయును. రైతు అందులకు విచారించడు.

ప్రతినిధుల ప్రతిపై నూటికి రూ 5 లు పన్ను విధింపవలయుననియు విదేశములకు ఎగుమతి చేయబడు నూలుబట్టలపై కొంత యివ్వవలయునని సాక్షి వచించెను. ఎగుమతి చేయబడు సరకుపై వాటి యిప్పించినయెడ తమకు బొంబాయి విల్లుల పోటీ తప్పనిని సాక్షి వల్లెను.

మరణాపివాదము

ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారికివిందు:— కాంగ్రెసు అధ్యక్షునిగ ఎన్నుకొనబడిన ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారికి వావిళ్ల వెంకటేశ్వర శాస్త్రిలుగారు రేపుమధ్యాహ్నము పెరియను రెండురెండునందు విందుసంగదరు.

కల్యాణానినిసభ:—ఈసభవారు 1926 సం॥ అక్టోబరు నెల 10-వ తేదీ ఆదివారం సాయంత్ర 5-30 గంటలకు సాందర్భ మహాబలో లవ-మక అను నాటకమును ఆంగ్లమున ప్రదర్శింతురు.

జగన్నాథ భక్తసభ, ఎళుంబూర్:—1926-వ సం॥ అక్టోబర్ నెల 10-వ తేదీ ఆదివారం సాయంత్రం 4-15 గంటలకు శ్రీమతి సి. సరస్వతి బాయిగారివల్ల శ్రీరామ పట్టాభిషేక కాలక్షేపము ఎళుంబూర్ హోటల్, “వేదవిలాస్” గృహమున జరుగును.

లేబరు కమిషనరు:— సర్ జార్జి పాడిసనుగారు లేబరు కమిషనరు పదవిని తాత్కాలికముగ టైలరు ఎక్స్లజా కమిషనరుగారికి ఒప్పగించిరి. పాడిసనుగారు తిరిగివచ్చునరకు టైలరుగారు ఆవనిగూడ జాతురు. (అ. ప్రె.)

రాకపోకలు:— డి. జి. హాసుగారు ఈరోజునకు విద్యాసాగర పాండ్యగారు కోయంబత్తూరునకు నిన్న రాత్రి బోయిరి.

బజారులగారు, మదరాసు విషపుగారు, డా॥ ఎన్. కె. వత్తాగారు నేడుదయము వచ్చిరి.

గో॥ భా. బ. ఉస్మానుసాహెబుగారు రేపురాత్రి తంజావూరు బోయెదరు.

సర్దారు మేధాసింగుగారి సామ్యము

ఇటీవల కాలానుసరముగ వానలు గురిపి పాడిపంటలు అనుకూలముగ నున్నను, శిల్పి బజారులందు బట్టలకుగి రాకిగలుగలేదని శిల్పి విల్లులయ జవానులు చెప్పిన అంశములబట్టి గ్రహించినట్లు యిండ్రప్రియలు సర్వేయరు సర్దారు మేధాసింగుగారు చెప్పిరి. సాగుబడిలో లేని భూములందు రైతులు ధనము చెచ్చించుటయందులకు గారణమని సర్దారు వచించెను. జపాను పోటీపలన బ్రిటిషుబట్టల వ్యాపారమునకే అధికముగ నష్టముగలుగుచున్నదని సాక్షి అంగీకరించెను. గత పదిశంవత్సరములలోను భారతకార్మికులు పనిజేయుటయందభివృద్ధి జూపుచున్నారు. దిగుమతియగు బట్టలసరకువైనను, 80 నెంబరులోపునూలువైనను నూటికి రూ 14 లు దిగుమతినుంకమును విధింప సాక్షి గోరెను. చేతిమగ్గులందు ముప్పది నెంబరుకంటె నాణ్యమగునూలు ఉపయోగింపబడుచున్నదిగాన ఆపరిశ్రమకు దిగుమతినుంకములు విధించుటచే నష్టము గలుగదు. (అ. ప్రె.)

శిల్పి అక్టోబరు 8:—మెట్కాపు భవనముందు బారిపు బోర్డు సామ్యవిచారణ సభ ప్రారంభించెను. అ. ప్రె.

నేతపరిశ్రమ విచారణ సంఘప్రచార క్రమము సంవత్సరాంతమునకు సంఘము నివేదిక దొరతనమునకు దాఖలు చేయును

శిల్పి అక్టోబరు 10-వ తేదీనయలు చేరిబారిపుబోర్డుసభ్యులు అమృతసరము వెల్లెదరు. మూడు దినము లచ్చటనుండి సామ్యవిచారణ గావించినపిదప వారు 18 వ తేదీన బయలుదేరి లాహోరు బోయెదరు. రెండు దినములు సభ్యులు లాహోరులో ఆగెనరు. లాహోరులో 14 వ తేదీన బయలుదేరి 15 వ తేదీకి బొంబాయి వచ్చి సర్ పురుషోత్త మధాహరుదాసు, బి. ఎఫ్. మధన్, కార్మిక బూరో డైరెక్టరుగన్నింగ్స్, ఫిండ్లెస్ రాసు, ఘాకన్ వాలా, మార్వాడి వాణిజ్య సంఘము, మూర్తిజెతనూర్కెటు పభ్యులలో గొందరను, బొంబాయి యాస్తుయిండియను సంఘమును, అహమదాబాదు విల్లు యజమానులసంఘముల సామ్యము దీనుకొన నున్నది. నెలొకరునకు సామ్యవిచారణ పూర్తిచేయ సంఘము జూచుచున్నది. ఈ సంవత్సరాంతమునకు యిండియా దొరతనమునకు నివేదికను సంఘము దాఖలుచేయునున్నది. (అ. ప్రె.)

వాతావరణము

1926 నవంబరు 9-వ తేదీ శనివారము

మట్టుజిల్లాలు	గత 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షము	గత 24 గంటలలో సగటు	అక్టోబరు నెల 1-వ తేదీనండిన వర్షము	సంవత్సరమునకు రికార్డులేని వర్షము
గోపాల్ పూర్	88.5	79.4	...	4.10	+ 2.40
చౌఖంబట్టణం	87.2	79.6	0.84	8.08	+ 2.00
కాకినాడ	90.7	77.7	...	2.90	+ 1.67
మచిలీపట్టణము	92.2	78.5	0.80	1.90	+ 0.59
కర్నూలు	95.4	78.1	...	0.14	- 1.13
బళ్లారి	94.8	77.6	...	0.51	- 0.98
అనంతపురం	...	...	...	0	- 1.81
కడప	95.2	80.0	...	0.28	- 1.20
నెల్లూరు	96.7	78.0	0.28	1.28	+ 0.48
మద్రాసు	93.8	77.3	...	0.69	- 0.36
కడపూరు	92.9	80.5	...	1.11	+ 0.05
నెలమ	94.7	78.1	...	0.20	- 1.98
కోయంబట్టూరు	90.5	72.0	...	0	- 1.89
తిరుమనాపల్లి	9.72	77.1	...	0.40	- 1.50
నాగపట్టణము	92.5	80.4	...	0.40	- 0.69
మధుర	94.2	77.8	...	0.88	- 1.74
సాంబల్	89.8	80.1	...	0	- 0.67
తిరునల్వేలి	...	...	0.17	0.17	- 1.22
తిరువేంగడము	84.4	76.7	...	3.47	+ 1.53
కొచ్చిల్	82.8	76.1	...	6.00	+ 3.21
కాలికట్టు	88.6	75.1	...	3.77	+ 1.06
మంగళూరు	85.2	73.1	...	3.54	+ 1.66
చెంగుళూరు	89.6	70.7	...	0.56	- 2.04
మేర్కాడ	79.4	62.0	...	1.63	- 1.19
కొడైకనాల్	64.5	64.7	0.26	1.52	- 1.48

సర్కారులు:—చౌఖంబట్టణములో 0.84" మచిలీపట్టణములో 0.80" వర్షించెను. కొన్నిచోట్ల ఆకసము నిర్భయముగ నున్నది. కెక్కినచోట్ల దట్టముగ ఆల్మకొన్నది మేఘములు ఉత్తరమున రాత్రివేడిమి 2½ నుండి 3 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

డక్కిన్:—బళ్లారిలో మబ్బు ఒక మోస్తరుగ నున్నది. కెక్కినచోట్ల ఆకసము నిర్భయముగ నున్నది. పగటివేడిమి 2½ నుండి 3½ డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి 4½ నుండి 5 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము:—నెల్లూరులో 0.28" వర్షించెను. మేఘములు ఒక మోస్తరుగ నున్నది. పగటివేడిమి 8 నుండి 8½ డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి కడపూరులో 4½ డిగ్రీలు ఎక్కువ.

రాజధాని తూర్పుభాగమున చీనములు పడవచ్చును.

సి. చెంగల్వరాయ మొదలయ్యారు, ఆఫీసివీటింగ్ వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

అంబత్తూరు, శ్రీరామదేవాలయము

అంబత్తూరులో శ్రీరామదేవాలయము నిర్మించుటకు గాను టి. జె. పద్మనాభంనాయుడుగారు, రిటైర్డ్ ట్రేడును మాస్టరుగారు రూ 100 ఒసంగిరి. వారికి కృతజ్ఞత చెప్పుచు శ్రీరామానుజతీయరు భజనమందిరమువారు వందరూపాయలను యితరభక్తులందరు, జె. రాజగోపాలనాయుడు, బ్రాహ్మ మేనేజరుకార్యాలయము వందరూపాయల రైల్వే ఛార్జులను అనువైలాసమునకు చందా లంప ప్రాధికమయ్యారు.

అలహాబాదు, అక్టోబరు 8:— అక్టోబరు 12-వ తేదీనండినానిటాలనందు దొరతనపుకార్యాలయములు మూసివేయబడును. లక్నోనగరమునకు గాని అలహాబాదు నగరమునకుగాని కొండలనుండి ప్రభుత్వము దిగనున్నది. (అ. ప్రె.)

మోహి నీలైలము

5 తు॥ నూనెగల సీసా 1-కి రూ. 0-12-0

మోహి నీలైలము:— సువాసన గలిగి యుండును.

మోహి నీలైలము:— తలయందు చుండు పోగట్టును. అమృతాంజనం డిఫో, మదరాసు - బొంబాయి.

ప్రస్తుత రాజకీయ పరిస్థితులు

చమన్లాలుగారి అభిప్రాయములు

బొంబాయి, అక్టో 8:—చమన్లాలుగారు ఇం గ్లండునుండి యీ ఉపయమననే బొంబాయిలోనికి. ప్రీ. పి. ముద్రాపతిని వారిని ప్రస్తుత రాజకీయ పరిస్థితులగుర్తి ప్రశ్నింప గా నిలువ జెప్పిరి:—

నేను యీ రోజును బొంబాయినుండి ఆరవారములలోనే భారత రాజకీయ పరిస్థితులందు గర్హితమార్పులను విచిత్రమును న్నిది. ఈ మార్పులు తప్పనిసినే. తుదకప్పు. ఏవత్తము నైనను అనుసరించువారు మంచి శిక్షణము గిల్లియున్నయెడల నిజ్జీయన నరముండదు. భారత రాజకీయ పరిస్థితులందు “నాయకత్వము” నకాత్వమునకాంత ప్రబలికది. ఇటులనే జేయుచున్నయెడల అందరను నాయకులుగ నుండుట; గాని అనుసరు యుండబలము.

కాని యిటులజరుగజాలదు. మార్పు ఘోషమును చనిపో యుంటుల ఆమెరికా ప్రతినిధి బహుగా బానిని ఆయనకు జూప గా మార్పు ఘోషము నప్పుడు మిత్రుడా “యింకను కాలము రాలేదోయి” అనెను. ఇంగ్లీషు పత్రిక లలో స్వరాజ్య పక్షము చచ్చిపోయినట్లు వార్తలు జూచినపుడు అప్పుడే యింతవని జరిగినా అనుకొంటిని. నేను ఓడవిగిరిలో లేదో అప్పుడే ఒకమిత్రుడు నాకు మౌనక నోకదాని నీయగా స్వరాజ్య పక్షమిత్రులు చాలవండి విజయముగాండగా అూచితిని. అందు నత్యుమార్తి, పట్టు, ముఖ్యులచెట్టిగారల పేర్లను మరి కొన్నియు నుండెను. వారినిజయములన దేశమునందలి ధర్మబల మెట్లుండెనో తెలియగలదు.

దక్షిణదేశంలో ఒక ప్రీ. భర్త కాలిగోస్టు పెంచుకొని కత్తిరించుకొన లేదను కారణముచే మనోజేధుండి విదాకుల బొంబాయి. ఇప్పుడు స్వరాజ్యపక్షమునుండి వేరగువారుగూడ అంతకన్న యెక్కువ కారణము నేమియు జూపజాలకున్నాడు. కాని దేశము మనపొరుగునునను శిక్షణమునకు వచ్చుచోటికి జెప్పు ప్రత్యక్షతరము నిర్మోయముగ నున్నది.

లాల్ బహదూర్ శాస్త్రి యీ ఉపయమన లేనందులకు చాలని చారకు గడుస్తది. మేమునిన్న వాళ్లను. ఆయన స్వాతంత్ర్యసం రంభము నకుపు ననుకొంటిని. మనల నెరుక్కొనిన మహాదం శకులలో బోల్చిచూచిన తాత్కాలికముగ గల్గు నీజయపజ యములు లేక్కయో? ఈవిధము లెంతకాలమో ఉండవని నే ను నమ్మెదను.

ఒక హెచ్చరిక

అటులే ఒక హెచ్చరిక మాత్రము జేసెదను. గ్రేటు బ్రిటన్, అధికారవర్గము యెన్నికల ఫలితము లేమగునాయని కాదు కొనియున్నాడు. ఆంగ్లో హైందవులు రెస్పాన్సిబిల్టల పీపు పై మెల్లగతట్టుచు బహిరంగముగ దేశవిరోధులు దారిద్ర్యమును దుఃఖమును దెచ్చిపెట్టునది ఇంకీరియలిస్టుగాడని ప్రకటిం చి సంస్కరణములనే గట్టిగ పనిజేయవలెననుచున్నాడు. కాని స్వరాజ్యపక్ష మొక్కటియే స్వాతంత్ర్య సంరంభమున స్వాధీ త్యాగభావమును జూపి ముఖ్యమగు ఫలితముల సంపాదించగలగ్లె ను. ఆంగ్లో ఇండియనులభావము లెట్టివో యేమిచెప్పెరలో స్పష్ట ముగనే దెలియుచున్నది. ఈమహర్షకులకు ప్రతికూలముగ మంచి కట్టుబాట్లతో పనిజేయుచున్న శత్రువును ధ్వంసముజేయగోరు చున్నది. సకాలమున హెచ్చరిక చేయుచున్నాను. జాగ్రత్త గు నముండవలెను. ప్రతివారును తమధర్మమును దాముచేయవలెనని భారతదేశము కోరుచున్నది.

ప్రకటన

మిత్రరాష్ట్రము కాపురములందు నక్కలచలముయ్య భార్య ను అయిన నాకున్నా అమ్మచుని నాగభూషణముగారి భార్య లకున్నా కొన్ని దావాలు జరుగవలసి యున్నందున నన్ను దా వావేయించెనని రాష్ట్రము కుబ్బయ్య శాసన గ్రామము తీసు కొనినచ్చి కొన్ని కాగితములమీద నావ్రేలి ముద్రలు దావా కని పదకు కుబ్బయ్యయొక్క వుద్ధారు కుబ్బయ్యయొక్క అమ్మచుని రామయ్య నారపరాజు రాఘవయ్య జంధ్యాల పూ ర్వానందం నరపు పున్నయ్య సంధెప్పాడి పెంకటప్పయ్య యిం కో వీరి స్నేహితులు కొంతమంది నక్కల కోలప్ప తనీర్ నరసింహయ్యలు యేకమయి తీసుకొని యున్నాడు. దరిమిలా నేను ప్రత్యేకముగా దావాబాఖలుచేకున్నాను. నా కాగిత ములు నాకు యిప్పుడునైన పయవారలు యిచ్చియుండలేను. సరకు కాగితములమీద ఫోర్జరీలు వ్రాయవలెనని ప్రయత్నించు చున్నట్లు తెలియుచున్నది. అట్టివి జరిగిన నన్ను బాధించవు. నేను యిదివరకు లోనుకు యెంతటి బాకిలేను. బాకీలు చేయ వలసిన అవధరమున్నా లేదు. గమక తెలియపర్చడమయినది.

నక్కల చినవేరమ్మ నిజాని.

41 వ దేశీయమహా సభ

గౌహాతియందు వ్యవసాయపారిశ్రామిక ప్రదర్శనము 41 వ దేశీయమహాసభ ఆహ్వానసంఘము తరఫున ప్రతు రణకాళి కార్యదర్శి హేమచంద్ర బారుహగారు యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—

అఖిలభారత స్వదేశీకర్తరు, పరిశ్రమలు, వ్యవసాయ వస్తువులనింటి ప్రదర్శనము డిసెంబరు 26 లేదీనుండి 31 లేదీ వరకు గౌహాతి పొండునందు కాంగ్రెసులో బాటు జరుగును. ఈ ప్రదర్శనము కాగినాడ, బెల్లాము, కాన్యూరులలో జరిగి నప్పుడు అనేక కేల మంచి ప్రజలు విచ్చేసిరి. అనేకమంది ప్రదర్శనములో పాల్గొనిరి. నారి వస్తువులగుర్తి యితర ప్రాంతముల వారికి తెలియుటయేగాక అన్నియు విక్రయించునని మంచి లాభముగూడ గలెను. ఇట్టి ప్రయత్న విభావము వేరొకటి లేదు. కాన్యూరునుండి శత్రుకామరిను వరకు సింధునుండి బ్రహ్మపుత్రతరకు గల జనులందరు తమవస్తు వులు గొనుటకు వేరొక అవకాశము ప్రదర్శనకు కుండబోదు. గౌహాతిలో యీయెడు జరుగు ప్రదర్శనమునకు ప్రత్యేకాధికర్య తగలదు. భారతదేశము ఈకార్య భాగమున యంతటి గొప్ప ప్రదర్శనము యివర కెప్పుడు జరుగలేదు. ప్రదర్శనము జరుగి ఫలమునందే కామూపు పుణ్యక్షేత్రము గలదు. కావున కాం గ్రెసునకు ప్రదర్శనమునకు అనేకమంది ప్రజలు విచ్చేయుదురు. గౌహాతి అస్సాము రాష్ట్రమునకు నందలి గొప్ప లేనాకు తోటకు ముఖ్యనగరమునకు ఉత్తరదర్శనముగ నున్నది. కావున ప్రదర్శనము జరుపుట కెంతయు అర్హమైనది. దేశీయ మహా సభమన గౌహాతి నగరమునకు ఆర్థిక పానిజ్యము లందేగాక రాజకీయ ప్రాముఖ్యతగూడ గల్గును.

ప్రదర్శన ప్రాకారమునా కొట్టు దేశీయవస్తువుల ప్రద ర్శించుట కొరకు అష్టానంగుకుప గ్రీకొట్టు ఇనవరకేమో కట్టు బడును. కేవలము స్వదేశీ వస్తువులనే ప్రదర్శనములోనికి రా నెత్తురని వేగ చెప్పు నవసరము. ప్రదర్శన సూచికను ప్రదర్శన సమయమునా ప్రకటించి. అందు వివరము లన్ని యు తెలియజేయబడెను. అనుచిల కొరకుగాని, దక్షిణాను ఫారములకుగాని కార్యదర్శి, ప్రదర్శనసంఘము, 41 కాంగ్రె సు గౌహాతి అని వ్రాయవలెను.

జాయింటు స్టామకంపెనీల అభివృద్ధి

వారతనపు రిపోర్టు

కలకత్తా, అక్టోబరు 8:—కడన ఆగస్టు మాసములో 226 లక్షల మాలధనముగల 89 జాయింటు స్టామకంపెనీలు రిజి స్టరు చేయబడెను. నూతనమాసములో 182 లక్షల మాలధన ముతో 44 కంపెనీలు రిజిస్టరు చేయబడెను. క్రితము సంకల్ప రములో ఆగస్టు మాసముందు 1104 లక్షల మాలధనముతో 29 కంపెనీలు రిజిస్టరుయ్యెను. 140 లక్షల మాలధనము గల 16 కంపెనీలు దివాలాగొ ట్టెను. గతఆగస్టు మాసములో చట్టము ప్రకారముగ మాలధనము నమూనా జేయబడుటగల మొత్తమందు 77 లక్షలుకన్గెను. (అ. ప్రె.)

శ్రీ కృష్ణావతారతత్వము

ఇది పురాణరాజము లన్నింటినుండి మహాభారత వారిపం శములనుండియు శ్రీకృష్ణకథల సంగ్రహించి వరుసగా కులభక్తై లిని వచనరూపమున వ్రాయబడును. సంశయములు తొలగం నట్లు కాస్త్రీయనమాధానములు వ్రాయబడును. స్తోత్రము లట్లే ముదింపబడును. 360 పుటలకు చక్కనగావండె, జక్కని బ్రెండుచేయించి 8 సెలు కొకకూరి 1-8-0 రకు చందాదారు లకు పిపిగా బంపబడును. 12-0-0 లు పంపినవారు పోషకు లుగా బ్రకటింపబడుదురు. 1, 2, 3 సంపుటములు నిధుగా నున్నవి. 2208

జనమంచి శేషాదిత్య, ఆంధ్రప్రధానపండితులు, మునిసిపల్ హైస్కూలు కడప.

కౌన్ థియేటరులో

9-10-26 శనివారము నుండి 12-10-26 మంగళవారము వఱకు ప్రతిదినం 2 ప్రదర్శనములు. సాయంత్రం 6-15 గం. రాత్రి 9-30 శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము గల 2-15 ప్రత్యేక మాటిసిగలదు.

మ ద కౌ థి థియేటరు లి మి టె డ్ వారు “ప్రోటియా” అనుశ్రీ, నిగ్గుతుమలో నొనర్చిన సాహసకృత్యములు గల కడపటి నాలుగు భాగములును చూపబడును. మోస్యమును ఇతర ఫిల్ములనుగూడ ప్రదర్శించును.

చెన్నపురి బజారుధరలు

1926-వ సం॥ అక్టోబరు 9-వ తేది శనివారము

1. ధాన్యములు.

దనియాలు బా 1-కి రు 68 0 0 మొదలు 77 0 0 వరకు

Table with 4 columns: Item, Unit, Price 1, Price 2. Rows include Rye, Barley, etc.

2. ధాన్యము పప్పులు

Table with 4 columns: Item, Unit, Price 1, Price 2. Rows include Lentils, etc.

3. సూనెపప్పులు.

Table with 4 columns: Item, Unit, Price 1, Price 2. Rows include Mustard seeds, etc.

4. చిల్లరవస్తువులు.

Table with 4 columns: Item, Unit, Price 1, Price 2. Rows include various goods.

5. ఇనుము.

Table with 4 columns: Item, Unit, Price 1, Price 2. Rows include Iron items.

6. నూలు.

Table with 4 columns: Item, Unit, Price 1, Price 2. Rows include various types of thread.

7. దూది.

Table with 4 columns: Item, Unit, Price 1, Price 2. Rows include Cotton items.

8. లోహములు.

Table with 4 columns: Item, Unit, Price 1, Price 2. Rows include various metals.

సంయుక్త రాష్ట్ర మధ్యరాష్ట్రము లనుండి అసెంబ్లీ ఎన్నికలు

శాసనసభల యెన్నిక తేదీలు, వివరములు

సిమ్లా, అక్టోబరు 8:—సం|| రా|| మ|| రా|| నుండి ఆంధ్రప్రదేశ్ యెన్నికలు జరుగుటకు డిసెంబరు 4 నవంబరు 30 తేదీలలో నడుగగా జరుగునటుల నిర్ణయింపబడినది.

సం|| రాష్ట్రములు

అలహాబాదు, అక్టోబరు 8:—సంయుక్త రాష్ట్రముల భూస్వాములు, యూరోపియను నియోజకస్థానములకు అసెంబ్లీ యెన్నిక వోట్లనిచ్చుట నవంబరు 15 తేదీన జరుగును. అర్బును, రూరలు నియోజకర్షములకు నవంబరు 25, 26 తేదీలయందు జరుగును.

రాష్ట్రీయ శాసనసభకు యూరోపియను స్థానమునకు నవంబరు 15 వ తేదీన, అర్బును రూరలు స్థానములకు 25, 26 తేదీల ను, తాలూకా దారుల స్థానమునకు 15 వ తేదీన జరుగును. ఆ గ్రామీణ స్వాములు (ఉత్తరము దక్షిణం) స్థానమునకు 15-వ తేదీ నిర్ణయింపబడినది. సం. రా. వాణిజ్యసంఘస్థానము వోట్ల కాగితములను నవంబరు 4 నాటికో ఆలోపుగానో పంపవలయును. లెక్కపెట్టుట నవంబరు 25-వ తేదీన జరుగును. అప్పరవిండియా వాణిజ్యసంఘపు వోట్లు లెక్కపెట్టుట నవంబరు 15-వ తేదీనని, విశ్వవిద్యాలయ స్థానమునకు గూడ ఆ తేదీన జరుగును. ఎన్నికల ఫలితములు నవంబరు ఆఖరులోగా వెలియును.

రాజకీయపక్షముల ప్రచారము

అలహాబాదు, అక్టోబరు 8:—రానున్న శాసనసభల ఎన్నికల కిచ్చు సం. రా. వివిధరాజకీయ పక్షములు తమతమ ప్రతినిధుల అభ్యర్థిత్యమును బలపరుచుటకు బాగా పనిజేయుచున్నారు. ఇండియన్ డెమోక్రాటిక్ కాంగ్రెసు పార్టీవారు అసెంబ్లీకి పండిత సెహ్రూగారికి పోటీగా పండిత మాళవ్యాను బెట్టెదరునున్నారు. మైత్రకలిగారు త్వరలోనే కాంగ్రెసు అభ్యర్థుల కొరకు ప్రచారముజేయు ప్రారంభించెదరు.

పండిత కపిలదేవ మాళవ్యా రూరలు అలహాబాదు జిల్లా నుండి రాష్ట్రీయ శాసనసభకు కాంగ్రెసు అభ్యర్థిగ నిలచుచున్నారు. పండిత మదనమోహన మాళవ్యా తమపక్షమునకై ప్రచారము జేయుచున్నారు. ఈపార్టీకమిటీయచట 12వ తేదీనమాళవ్యమై అభ్యర్థుల నెన్నుకొనును. పండిత పాయటిశంకర దీక్షితుగారు స్వరాజ్యపక్షసంస్థ లన్నిటినుండియు తమ కార్యభారమును వదులకొని సం. రా. కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శిత్యమును వీడిపోయిరి. లిబరలు పక్షమువారు చురుకుగనున్నటుల గాన్పించుచున్నారు. జిల్లా లన్నింటియందును యెన్నికలమాటతప్ప యేమియులేదు.

రాష్ట్రీయ శాసనసభకు ఆంగ్లో యిండియనుసభ్యుడు హెచ్. యస్. డియాంజెసుగారి నే మరల నామినేటు జేయవచ్చును. భారత క్రైస్తవస్థానమునకు ఇప్పుడు సభ్యుడుగనున్న హెచ్. డేవిడు, లక్నోనుండి డాక్టరు చిదంబరుగారలు నామినేటు జేయబడుదు రనుచున్నారు.

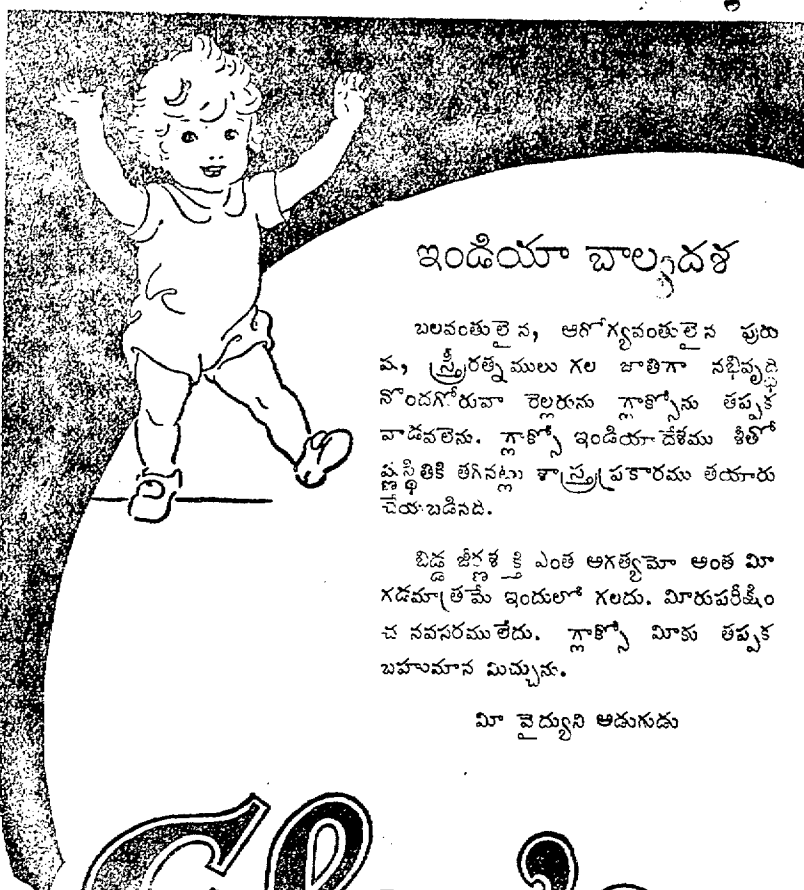
సం. రా. శాసనసభ

నానిటాలు, అక్టో 8:—సం. రా. శాసనసభకు అక్టోబరు 18 తేదీన రద్దుజేసవరని తెలియుచున్నది. అక్టోబరు 20 తేదీన కొత్తయెన్నికల నామినేషనులకును 28 తేదీ పరిశీలనకును నిర్ణయింపబడినది. వోట్లయిచ్చుట నవంబరు 23, 24, 25 తేదీలందు జరుగును. (అ. ప్రె.)

పండితమాళవ్యా

ప్రచార కార్యక్రమము

అలహాబాదు, అక్టో 8:—పండిత మదనమోహన మాళవ్యా కొంచెము అస్వస్థముగనుండి యిప్పుడు బాగుగ నేయున్నారు. సాయంత్రము కాశీనుండియలుచేరి పోవలెనను కొనిరిగాని యిచ్చు పనుల ఒత్తిడివలన ఊరుకొనిరి సం. రాష్ట్రీయలందు మరల యెన్నికల ప్రచారమును అక్టోబరు 13 నుండి ప్రారంభించెదరు. ప్రచారకార్యక్రమ మిట్లుండును: బాలియా 13, చాపీపూరు, 14 మిర్జాపూరు 15, అలహాబాదులో 16, 17 తేదీలు విక్రాంతి, కాన్పూరు 17, జాన్సీ 18, ముత్రా 19, అలిఖురు 20, హరీ 21, బీకానూరు 22, మూరాదాబాదు 23, లక్నో 24, ప్రజాబాదు 25, బస్తీ 26, గోరఖపూరు 27 తేదీలు. (అ. ప్రె.)

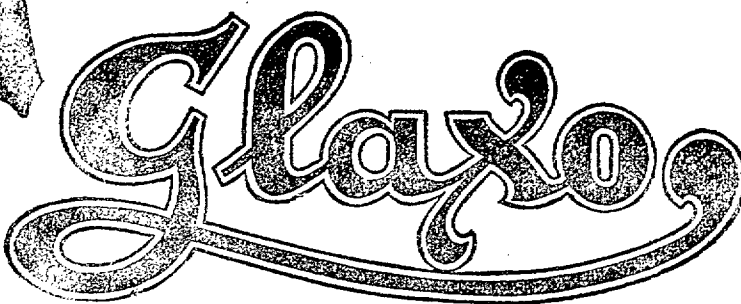

ఇండియా బాల్కడ

బలవంతులైన, ఆరోగ్యవంతులైన పురుషు, స్త్రీలమ్మలు గల జాతిగా నభివృద్ధి నొందగోరువా లెల్లరును గ్లాక్సోను తప్పక వాడవలెను. గ్లాక్సో ఇండియాదేశము కీర్తి ప్రసిద్ధికి తగినట్లు శాస్త్రప్రకారము తయారు చేయబడినది.

బిడ్డ జీవక క్తి ఎంత అగత్యమో అంత మీ గడమాత్రమే ఇందులో గలదు. మీరుపరీక్షించ నవసరములేదు. గ్లాక్సో మీకు తప్పక బహుమాన మిచ్చును.

మీ వైద్యుని అడుగుడు

THE VITAMIN MILK FOOD.

ఆఫ్ ఫెడ్ యంగు అండు కో., లిమిటెడ్, (ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటుచేయబడినది.)

1386

తపాలపెటె నెం. మద్రాసు.

మల్లీ లిట్టను ప్రభువు వచ్చుట

బొంబాయి గవర్నరు మెంటు ప్రతినిధులు హాట్టున్ను స్మిత్తుగార్లు ఎదురుసన్నాహమునకు వెడలిరి.

బొంబాయి, అక్టోబరు 8:—“రాన్ ఫుర” మైలుస్టీమరు లో బెంగాలు గవర్నరు లిట్టను ప్రభువు దిగి కలకత్తా దయ చేసెను. బొంబాయి దొరతనప్రతినిధులు జె. యి. బి. హాట్టున్ను, జె. డబ్లియు. స్మిత్తుగార్లు ఒక ఎ. డి. సి. ప్రభువు ఓడ దిగగనే సన్మానించిరి. (అ. ప్రె.)

బొంబాయి, అక్టోబరు 8:—నేటి సాయంత్రమున లిట్టను ప్రభువు కలకత్తా దయచేసెను. భార్య, సమీలా లిట్టను కన్య, లిన్ వర్త ప్రభువు, హాట్టున్ను లిట్టను కన్యలిట్టను ప్రభువు గారితో గలరు. (అ. ప్రె.)

రాయలు వ్యవసాయ కమిషను

సభ్యులు ఓడదిగుట

కార్యదర్శి జె. ఎ. మదన్. ఐ. సి. ఎస్.

సభ్యుల సందర్శించెను.

బొంబాయి, అక్టోబరు 8:—లిన్ ఫోర్ గో ప్రభువు, సర్ థామస్ మిడిల్టన్, సర్ హెన్రీ లాచెస్సు, సర్ జేమ్సు మెకన్నా గార్లు నల్లరు నేటి ఉదయమున “రాన్ ఫుర” ఓడదిగిరి. సర్ జేమ్సు మెకన్నా గారితోగూడ వారిభార్య యేలెంచెను. ఓడ దిగగనే రాయలు వ్యవసాయ కమిషను కార్యదర్శి జె. ఎ. మదన్, ఐ. సి. ఎస్. సభ్యుల సందర్శించెను. వారితో గలసి కార్యదర్శి నేడు సాయంత్రము సిమ్లాపూవుచున్నాడు. కమిషను సభ్యులలో నొకరగు బి. యెస్. కావత్తుగారిది వరకే సిమ్లా దయచేసెను. (అ. ప్రె.)

అప్పలబాధచే నల్లమందు తిని చచ్చుట

బొంబాయి, అక్టోబరు 8:—అరువది సంవత్సరములు నియన్సుగల కచ్చిమేనును వర్తకుడు సాలి మహమదు మూరావ నల్లమందు తిని నిన్న రాత్రి చనిపోయెను. అప్పల పాలకు చేట స్వయముగ నల్లమందు మ్రింగి చనిపోయెనని పంచాయతి కోర్టు తీర్మానించెను. (అ. ప్రె.)

ఓడదిగిన సుప్రసిద్ధ ప్రయాణీకులు

రాజప్రతినిధి కుమార్తె ఎన్. పుడ్డు సిమ్లా వెడలుచున్నది

బొంబాయి, అక్టోబరు 8:—రాజప్రతినిధి కుమార్తె యగు గౌ. ఎల్. పుడ్డుగారితో సహితముగ ఆరువందలమంది ప్రయాణీకులను మైలుస్టీమరు రాన్ ఫుర గొనివచ్చెను. రాజ ప్రతినిధి కుమార్తె నేడు సాయంత్రము సిమ్లా ప్రయాణమై పోవుచున్నది. బక్సీలుగారి భార్య కర్నూలు ఇ. వెచ్చికోలు, కోలుగారి భార్య సి. హెచ్చి, హెల్ మెక్ సలి, హెచ్చి, యెస్. హెన్రీ లెను, మేజరు జనరలు హెచ్చి యిసాకు, యిసాకు సలి, వీలుగారి భార్య ఓడ దిగిన సుప్రసిద్ధులలో గొందరు. (అ. ప్రె.)

కలకత్తానుండి అసెంబ్లీ

నామినేషనుల పరిశీలనము

ఇద్దరభ్యర్థులవి కొట్టివేయుట

కలకత్తా, అక్టోబరు 8:—నేడు ఫీపు ప్రెసిడెన్సీమే జస్టీలు టైలనుగారి యెదుట కలకత్తా సుబర్బను మహమ్మదీయతరవర్తమునుండి—ఆసెంబ్లీకి అభ్యర్థులుగ నామినేటు జేయబడిన తులసీచరణగోస్వామి, అనెల్లసభ్యుడుగ నున్న వారు వారికి పోటీగనిలచిన సురేశ్ చంద్ర భట్టాచార్యగారలు నామినేషను కాగితములు ఒకే మనుష్యులచే సంతకము జేయబడుటచేత త్రోసివేయబడెనని తెలియుచున్నది. ఉభయయును క్రొత్త నామినేషనులదాఖలు చేయవలసియుండు ననుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

తిరుత్తణి హనుమజ్జ్యోతిపాలయము

జూలై కము

మీ జాతకచక్రముగాని, జననకాలవివరముగాని, రెండును లేనివారు, జాబువ్రాయునేలగుగాని మాకు వ్రాయవలయును. ఒక సంవత్సరము, నెలవారి నామూలగ్రముగా ఫలము వ్రాయుటకు రు 2-0-0 సం|| 5-టికి రు 7-8-0

వి. కె. శతకోపాచార్యులు,

ఆంజనేయస్వామి జ్యోతిపాలయము, తిరుత్తణి. తంలివిలాసము:—“హనుమాన్”. తిరుత్తణి.

నైకిలు ప్రయాణీకు లందరును

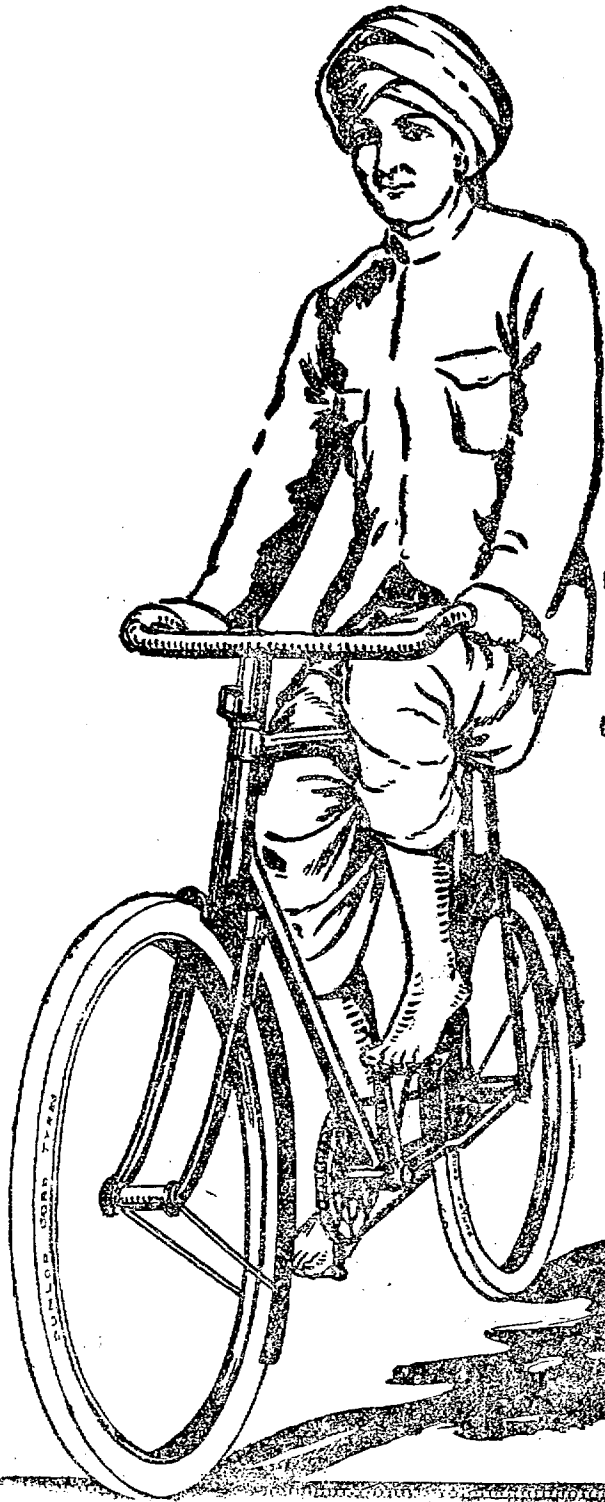
సౌఖ్యమునకును

వేగమునకును

నమ్మకమునకును

డన్లప్ టైరులను వయోగించిన

తృప్తిని పొందగలరు.

fit
DUNLOP
and be satisfied.

ది డన్లప్ రబ్బర్ కంపెనీ

(ఇండియా) లిమిటెడ్.,

బాంబాయి, కలకత్తా, ఢిల్లీ, మద్రాసు,
కరాచీ, లాహోరు, రావుల్ పిండి,
బెంగళూరు, రంగూను, కొలంబో.

చిత్తూరు దత్తమండలములలో ప్రచారము వద్దా?

ఆంధ్రనాయకుల ఉపేక్ష

(స్వకీయవిలేఖరి)

తిరుపతి, అక్టో 9—ఇచట నామినేషనులు పరిశీలించబడెను. రిటర్నింగు అఫీసరు చిత్తూరుజిల్లా కలెక్టరు యాక్రెడిటెడ్ నామినేషను లంగీకరించి యెన్నికలు నవంబరు 8 వ తేదీన జరుగునని నిన్న ప్రకటించిరి. అభ్యర్థులెవరనగా కొండూరు వెంకట శివరాజు (స్వరాజ్యపక్షము) సి. ఆర్. పాథి సారథి అయ్యంగారు (ఇండిపెండెంటు) బి. మునిస్వామినాయుడు, టి. యక్. రామకృష్ణారెడ్డిగారు (జస్తిను) రెండుస్థానములకు పోటీజేయుచున్నారు.

సి. దొరస్వామి అయ్యంగారు అసెంబ్లీకి పోటీ లేకుండ నెన్నుకొనబడినను కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకుగాను ప్రచారముజేయుకుండ నూరకున్నారు. ప్రచారము విస్తారముగ జేయవలయున్నది. ఆంధ్రనాయకులు చిత్తూరు దత్తమండలముల వైపు తిరిగి ప్రచారము జేయవలయునని నిర్ణయము వహించినందులకు అందరును విమర్శించుచున్నారు.

బ్రహ్మాత్మవము

తిరుమలై కొండమీద రెండవ బ్రహ్మాత్మవము దశరా పండుగ నిన్న ప్రారంభమైనది. తొమ్మిదిరోజులు అఖండవైభవముతో జరుగును. గరుడోత్సవము 12 వ తేదీ మంగళవారము నాడు జరుగును.

(తంతి.)

బీహారు జరిస్సా నామినేషనులు

తేదీల నిర్ణయము

పాట్నా, అక్టో 8:—రానున్న ఎన్నికలకు సంబంధించిన తేదీలను ప్రభుత్వమువారు నిర్ణయించిరి. నామినేషను కాగితము లిచ్చియును రిటర్నింగు అఫీసర్లకు అక్టోబరు 22, నవంబరు 1 లోపుగా పంపవలెను. పోలింగు మహమ్మదీయ స్థానములకు 29 తేదీన. తదితర స్థానములకు 30 తేదీన జరుగును. బీహారు జరిస్సా కాపనభక్తు, అసెంబ్లీకి గూడ అన్ని స్థానములకును యీ తేదీలే నిర్దేశించినవి.

విశ్వవిద్యాలయము, యూరోపియను, బీహారు ప్లాంటర్లు, భూస్వాములస్థానములకు పోస్టుద్వారా పోలింగు జరుగును. నియోజకస్థానముల కెవరైన పోటీయున్నయెడల వోటర్లందరకును బాలులు ఘోషములు నామినేషనులైన కొద్దిలోనే పంపబడును.

(అ. ప్రె.)

దక్షిణ ఆఫ్రికా డిప్యూటీషను

పిషావరు సందర్శించుట

పిషావరు, అక్టోబరు 7.—8/8 రాజపుత్రానా రైఫిల్సు 7-వ క్యు. వి. బి. పునహ్ ఆశ్రితదళముల కవాతు నిన్నను పిషిం చిన పిషవ దక్షిణాఫ్రికా రాయబారము పిషావరు నగరమును సందర్శింపబోయెను. ఇస్లామియా కళాశాలలో సాయంత్రము డిప్యూటీషను సభ్యుల గౌరవార్థము విందుచేయబడెను. నిన్న రాత్రి గవర్నరు మెంటుభవనమును కమిషనరుతోగలిసి డిప్యూటీషను భుజించెను.

(అ. ప్రె.)

ట్రైబ్యూను పత్రికా

కార్యాలయము శోధించుట

పోలీసు నాల్గు వ్రాతప్రతులను గొనిపోయిరి

లాహోరు, అక్టోబరు 7:—రాయస్థేలుఖాను పోలీసు సబ్ డివిజన్ కలెక్టరు నాలుగు గంటలకంటె అధికకాలము పత్రికా కార్యాలయమును వెదకి అప్పుడే యిది నాల్గు వ్రాతప్రతుల కొనిపోయెనని ట్రైబ్యూను ప్రకటించుచున్నది. (అ. ప్రె.)

నేతపరిశ్రమ విచారణసంఘము

సిమ్లా నగరమునకు వచ్చుట

ఢిల్లీ, అక్టోబరు 8:—నేతపరిశ్రమ విచారణసంఘము సభ్యులు నేడిచ్చటి కడదెంచిరి. మెట్రోపు భవనముందు వారు విచారణసభ ప్రారంభించిరి.

(అ. ప్రె.)

విద్యుత్ సన్మానసభ-బందరు

విద్యుత్ సన్మానసభ యొక్క ప్రారంభోత్సవము యీ అక్టోబరు 8 కు (డి 10-10-26) ఆదివారము బందరు, బుట్టయ్యపేట నాటకశాలయందు జరుపబడును.

మహారాజరాజశ్రీ దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వర రావు పంతులుగారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించుటకు దయతో సంగీకరించిరి. ఎల్లరు విచ్చేయ ప్రార్థితులు.

పసుమర్తి యజ్ఞనారాయణశాస్త్రి,

వడ్లమన్నాటి కుటుంబరావు,

కార్యదర్శులు.

WICKSON & Co.,
Ophathalmic Opticians. 163 Broadway, Madras.

గుంటూరు జిల్లాలో కాంగ్రెసు ఎన్నికల ప్రచారము

ప్రజల అనుభూతి

2-10-26 వ తేదీ సాయంత్రము 2 గంటలకు గుంటూరు జిల్లా తరపున మద్రాసు కాపనభక్తు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులుగ నిలచిన శ్రీ పిల్లలమర్రి ఆంజనేయులుగారును వీరభద్ర ములుగు శివానందశాస్త్రిగారును, కోన జేంకటరాయ శర్మగారును తెనాలినుండి బయలుదేరి అంగలకుదురు సంగంజాగర్ల మూడి, నారాకోడూరు, చేబ్రోలు గ్రామములనుజూచిరి. చేబ్రోలులో శ్రీ చెలసాని సత్యనారాయణచౌదరి బి. ఏ. బి. ఎల్. గారు (గుంటూరులో వకీలు)ను, పోటిబండ్ల సీతారామయ్య చౌదరిగారును, స్వరాజ్యపక్షపు అభ్యర్థులకు వోట్లు ఇవ్వవలదనియు, వారు దేశమునకు శ్రోహము చేయుచున్నారనియు నేమేమో చెప్పుచుండిరి. అంతట కాంగ్రెసు అభ్యర్థుల శ్రీ ఆంజనేయులుగారు కాంగ్రెసువారి త్యాగమునుగూర్చియు, కార్యక్రమమునుగూర్చియు, జక్కగా నచ్చటకుడిన ప్రజలకు నచ్చు తెప్పి వ్యక్తులు తమ విజయమునుగూర్చి యిట్లే చెప్పుచుందురనియు కావున తాము నమ్మవలదనియు, కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే తమవోట్లు నీయవలసినదనియు, తెప్పించుచుండిరి. అచ్చట కాంగ్రెసు ప్రచారము చేయుచున్న మంచాల్ల వెల్లూరు గ్రామములనుబోయిరి. వెల్లూరులో పెద్ద బాబు నందు ఒక బహిరంగ సభ జరిగినది. అందు శ్రీ కోన వెంకటరాయ శర్మ గారు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు వోట్లు నీయవలసిన అవసరమునుగూర్చి మాటాడిరి. అభ్యర్థులను శ్రీ ఆంజనేయులుగారును కాంగ్రెసువారికి వోట్లు నీయవలసినదని ప్రబోధించిరి. తరువాత చుండూరు వెళ్లిరి. అచ్చట వాయలకులతో మాటాడి రాత్రి 11 గంటలకు తెనాలివచ్చిరి. 4-10-26 వ తేదీ నామినేషన్ కాగితములను దాఖలు చేయు నిమిత్తము గంటూరు పోయిరి. అచ్చటనుండి కాంగ్రెసు అభ్యర్థులను శ్రీ జయరామచంద్రగారును, పి. ఆంజనేయులు పంతులుగారును, తెనాలి వచ్చి 5-10-26 వ తేదీ యువయువ బయలుదేరి నందివెలుగు, మంచవరము, అత్తోట, చిలూరు గ్రామములకు బోయిరి. చిలూరులో సమావేశమైన ప్రజలకు కాంగ్రెసు అభ్యర్థుల జయరామచంద్ర, ఆంజనేయులు పంతులుగారును వోట్లనిచ్చు ఆవశ్యకతనుగూర్చి లక్ష్యాంశ్చేతిగా సాధమున శ్రీ కోన జేంకటరాయ శర్మగారు మాటాడిరి. తిరిగి మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు తెనాలి వచ్చి సాయంత్రము గుంటూరులో సమావేశమగు పల్లికు మీటింగును కాంగ్రెసు అభ్యర్థులును, జేంకటరాయ శర్మగారును వెళ్లిరి. కాంగ్రెసు ఎన్నికల ప్రచారముకయి వెళ్లిన ప్రదేశములలో కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే వోట్లు నిస్తుమని ప్రజల అనుభూతితో నున్నాడు. ఇతర ప్రదేశములలోని సోదరులెల్లరును ఈ మార్గమునే త్రొక్కుదురుగా! (ఒక విలేఖరి)

నోటీసు

ఇస్సాలు వెంటు కంచర్ల కృష్ణారావుగారి ట్రాలూకు ఎమ్. సి. నెం 3573 నెంబరు గల (Buick Motor car) బీక్ 3 సిలండర్ల మోటారుకారు తాకట్టుదారు మోటారు వెంకట సుబ్బారావుగారి యనుజ్ఞప్రకారం 10 అక్టోబరు 1928 తేదీన పగలు 4 గంటలకు బందరు మినర్వా హాలులో ఈ దిగువవారివలన వేలాంజేయబడును.

పాటపరతులు

పాటకాలమందు పాటదారు రు 50/ ఏబది రూపాయలు ధరావతు కట్టవలెను. వేలాంపాట కొట్టివేసిన వెంటనే నడరు పాచ్చుపాటదారుడు మొత్తములో నాలుగవంతు సొమ్ము చెల్లించవలయును. నియమితకాలములో మిగతావైకము చెల్లించని పక్షమున, నడరు ధరావతు సొమ్ము వాడుకుని యివ్వకయే అతని జవాబుదారి మీద తిరిగి వేలాంపేసి లాభమువచ్చిన పాటదారుకు నిమిత్తం లేకుండా నష్టము కలిగిన పాటదారువలనరాబట్టు కొనడ మగును. బందరు. 1-10-26 వల్లంపాటి శేషావతారం.

అసెంబ్లీ నామినేషనులు

బొంబాయి నియోజకవర్గమునుండి అభ్యర్థులు బొంబాయి, అక్టో 8:— బొంబాయిపట్టణము ప్రత్యేక నియోజకస్థానములనుండియు, పట్టణమున కామల స్థానములనుండియు యాక్రిందిఅభ్యర్థులు అసెంబ్లీకి నామినేటు చేయబడిరి:—

భారతవర్తకసంఘము:— సర్ పురుషోత్తమదాసు తామూదాసు (నేషనలుపార్టీ)

బొంబాయి వాణిజ్యసంఘము:— సర్ విక్టరుసాహూను (వీరద్వరును పోటీలేకుండునెన్ను కొనబడినటుల ప్రకటించబడెను.)

దక్షిణ దివిజను (మహమ్మదీయేతరము) డి. వి. బెర్టీస్ (బెల్గాం) వి. వి. పటేలు (బెల్గాం) సి. సి. హుల్కాటి ధారాధరుగారు.

ఉత్తర (గుజరాతు) దివిజను మహమ్మదీయేతరము:— వి. జి. పటేలుగారు. మహమ్మదీయేతరము: రాజా శంభుసింగు జాధవరావు, యల్. సి. కేల్కారు, పర్వారు మూటలిక్, ఆర్. సి. కరండికను, యస్. యల్. హాశీ, రావు సాహెబు రూపచంద్ర మోతీరాం, కే. జి. బాగ్డో, లెఫ్టినెంటు బాబాసాహెబు హనుమంతరావుగారు.

మహమ్మదీయసమాజము:— ఫజలు ఇబ్రహీంరహింతుల్లా, షేకులలాంజిలానీ, షేకుమీరా (వాయనబాబు)గారు.

సింధు జాగీర్దారులు జమీందారులు:— వాడీరోవాహి దుబఖ్ ఖాను, ప్రిన్సిపాల్ సాహసీగారు. సింధు మహమ్మద సురూరల్:— హాశీ అబ్దుల్లాహరూక్, మహమ్మదు జాఫర్ ఖాన్, మహమ్మద్ హనాజిఖాన్, యానీజ్ అబ్దుల్ హమీదు ఖాన్, కే. బి. వాలీమహమ్మదు హుసనీగారు. సింధు మహమ్మదీయేతర సురూరల్ నేట్ హరచంద్ర విష్ణుదాసు సి, వి. ఇ, తిలందాసు వాధుమాల్ గారు.

కీర్తిశేషులగు పర్యవేసి మల్లిఖార్జునుడు గారు

మహారాజశ్రీ పర్యవేసి మల్లిఖార్జునుడు చౌదరిగారు కొలహికాలమునుండి రాచపుండుచే బాధపడుచు 2-10-26 తారీఖు రాత్రి మూడు 9 గంటలకు వారిస్వగృహమున (నూజెల్ల) పరమపదించిరిని వినుటకంతయు చింతింపబడినది. వీరిమరణమువలన కమ్యునెంజనునకు తీరనినష్టము వాటిల్లినదని వేర్వేలా వ్రాయవలసినదే. వీరు కమ్యునెంజనునందు ప్రఖ్యాతిని బడసియుండిరి. వీరికి సంఘమందుగల ప్రేమ యుపారము. సంఘసేవకై ప్రబలోత్సాహముతో మొదటినుండియు పాటుబడుచుండిన నొకరు. వీరు కమ్యునెంజనుసంఘమునకు రి సంతకములు నుండి యధ్యక్షులైయుండి నిరంతరకృషిచే సంఘమునకు కొంత ధనమును చేకూర్చి విద్యార్థులకును, సంఘమునకును అనేకవిధముల సహాయమునుజేసియుండిరి. వార్ధక్యమున గమనించక అనేక పర్యాయములు సంఘసేవకై పలుగ్రామములకు వెళ్లియుండిరి. వీరు సంఘమునకు ఆయిదువేలు రూప్యములు వాగ్దానమునంగి తదితరకమ్యునెంజనులకు మార్గదర్శకులై, ఇటీవల బెజవాడలో జరిగిన కమ్యునెంజనుసభయందు సంఘమునకు మూలధనమును సమకూర్చు విషయమై తమకేక్రింతసేవ భారపోయారు మని నుడివిన వారిలో వీరికయ. వీరికున్న పట్టుదల, కార్యనిరతి, సంఘాభిమానము, తదితరనాయకులకున్న, త్వరితమున సంఘము ఇతరసంఘములతో పాటునిద్రనుండి మేల్కొని యత్నున్నతస్థితికి వచ్చుననుటకు ఇసుంతయు సందియములేదు. మల్లిఖార్జునుడుగారి నిర్యాణమువలన వారికుటుంబమునకు గలిగినదుఃఖమునకు కమ్యునెంజను సంఘముతరపున సానుభూతి నీవిధమున దెలియబరచుచు మల్లిఖార్జునుడుగారు యాత్యంతాంతిని బొందుగాకయని కోరుచుంటిని.

కొమ్మారెడ్డి పట్టాభిరామయ్య అభ్యర్థుడు, కమ్యునెంజనుసంఘము.

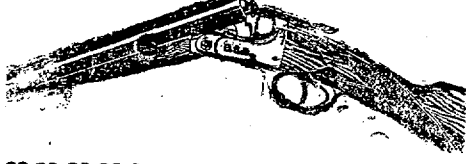

జంటినాశముతోటా తుపాకీ సుప్రసిద్ధముగ కంపెనీవారిచే చేయబడ్డది.

ధ ర లు

సరసము.

కృత్రిమము.

నానావిధముల సాల్కర్లు 8068 ఆము లేక వినుతోటాబు యొక్కవని. [ప్రాసితము ౧౮౬౩౩ సం.]

నము 3౨, 3౪, 3౬ అంగుళములలో దొరకును. చిన్నవి జేబులో పెట్టుకొని గలిగినవికూడ దొరకును. (8068) యం. వి. రామానుజం శెట్టి అందు కంపెనీ, నెం. ౧౨, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

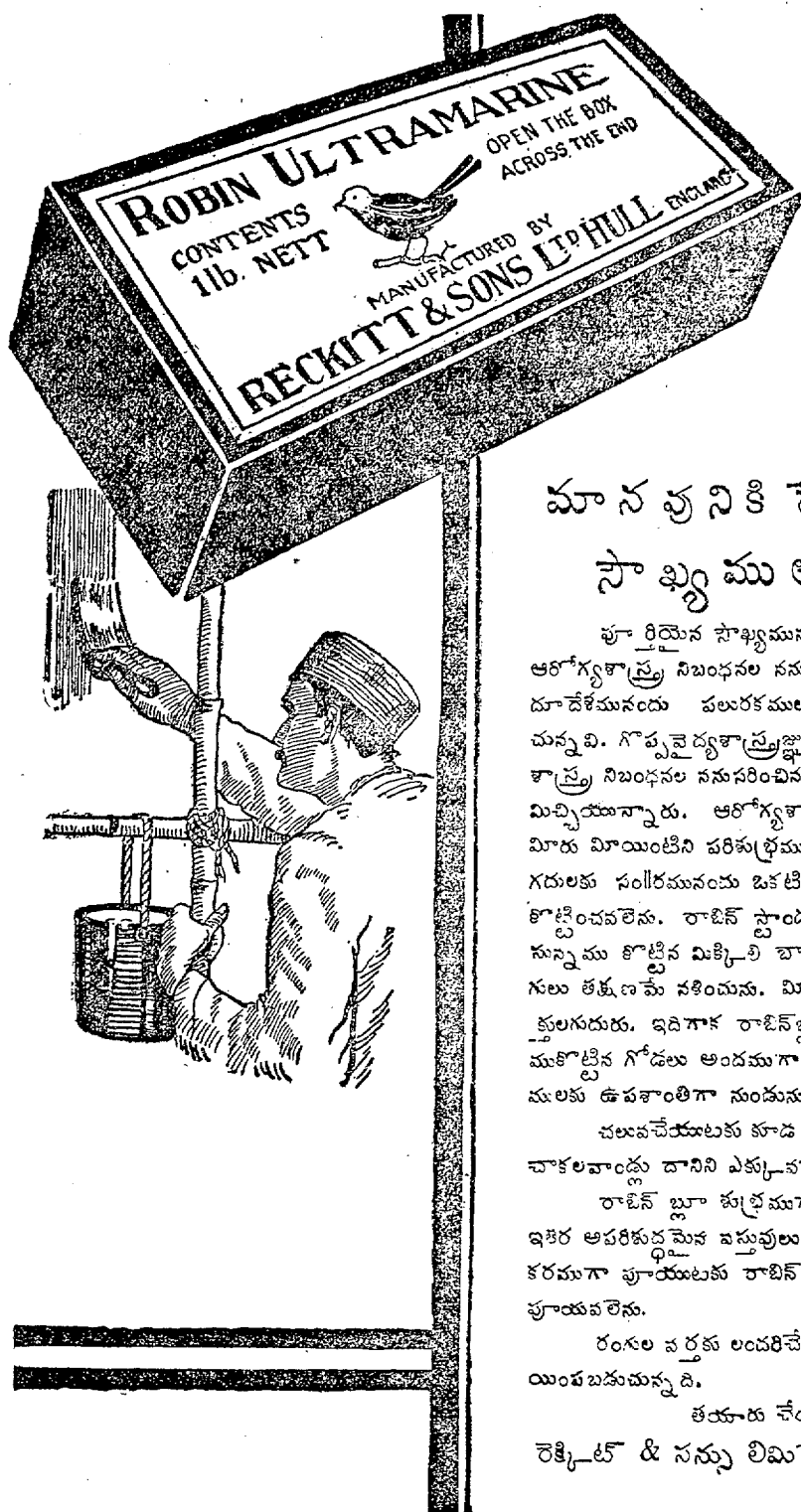
పిల్లలకు కావలసిన వాటిలో శ్రేష్ఠమైనది

తల్లిపిల్ల పాలు లేనిపక్షమున హార్లిక్సు పాలే బిడ్డలకు శ్రేష్ఠమైన ఆహారము. ప్రపంచమునందంతటను వైద్యులును, వైద్యశాస్త్రజ్ఞులునుగూడ హార్లిక్సు పాలనుపయోగించుటకు ప్రోత్సాహపర్చుచున్నారు. ఇది మంచి ఆరోగ్యమును, బలమును, నొసంగుటయెగాక శరీరము నభివృద్ధి నొందజేయును.

బహువందల అంగుళయందును 4 పైజలలో దొరకును

మా నవునికి మొట్టమొదటి సాఖ్యము ఆరోగ్యమే.

పూరియైన సాఖ్యమును గడించుట కేమి చేయవలెను? ఆరోగ్యకాస్త్ర నిబంధనల ననుసరింపవలెను. ప్రస్తుతము హిందూదేశమునందు పలురకముల వ్యాధులు పురుగులచే గలుగుచున్నవి. గొప్పవైద్యకాస్త్రజ్ఞులు సవరు వ్యాధులు ఆరోగ్యకాస్త్ర నిబంధనల ననుసరించిన సులభముగా రావని ఆభిప్రాయ మిచ్చియున్నారు. ఆరోగ్యకాస్త్రపద్ధతి ప్రకారము మొదట మీరు మీయింటిని పరిశుభ్రముగా నుంచుకొనవలెను. తరువాత గదులకు సంస్కారమును ఒకటి లేక రెండు దఫాలు నున్నము కొట్టించవలెను. రాబిన్ స్టాండర్డు బ్లూను నున్నముతో కలిపి, నున్నము కొట్టిన మిక్కిలి బాగుగా నుండును. అందుచే పురుగులు తక్షణమే నశించును. మీరును అనేక వ్యాధులనుండి విముక్తులగుదురు. ఇదిగాక రాబిన్ బ్లూను నున్నముతో కలిపి నున్నముకొట్టిన గోడలు అందముగా నుండుటయే గాక, మీ నేత్రములకు ఉపశాంతిగా నుండును.

చలువచేయుటకు కూడ రాబిన్ బ్లూ చాల క్రేష్టమైనది, చాకలవాండ్లు దానిని ఎక్కువగా ఉపయోగించుచున్నారు.

రాబిన్ బ్లూ శుభ్రముగా నుండును. ఇందులో ఇసుక, ఇతర అపరిశుద్ధమైన వస్తువులు చేరనేరదు. నున్నము తృప్తికరముగా పూయుటకు రాబిన్ స్టాండర్డు బ్లూను కూడ చేర్చి పూయవలెను.

రంగుల వర్తకు లందరిచే రాబిన్ స్టాండర్డు బ్లూ విక్రయింపబడుచున్నది.

తయారు చేయువారు :-

రెక్కిట్ & సన్స్ లిమిటెడ్., హల్ & లండను.

గుంటూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాంగ్రెసు ప్రచారము

అక్టోబరు 7:—అసహాయోద్యమ దినములలో భారతవర్షమునందెల్లమందంజవైచి కీర్తిగాంచిన యీగుంటూరుమండలము రాజకీయముగా చాలవెనుకబడినది. ప్రజలలో నుత్సాహము నశించినది. నాయకులు మడికట్టుకొని నూలుదీయుటయేగాని కాక పూరు కాంగ్రెసు ననుసరించి ప్రబోధము జేసియుండలేదు. కాసనసభా యెన్నికలు వచ్చుచున్నవే కాంగ్రెసువారికే జయము చేతులులాగున ప్రజలలో సంఘటనలు గలిగించవలయు ననుతలంపే వారికిలేదు. బహిష్కారవాదులును, ఖద్దరే స్వరాజ్యప్రాప్తికి మూలబీజమను దలచు దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు సయితము, కాలమును గుర్తెరింగి వారు వాటి నశ్వేషింపకబోయినను కాంగ్రెసు ఆజ్ఞను కిరసావహించి కృష్ణాజిల్లాలో కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు దక్షిణానామముగ నుండి రాత్రింబవళ్లు కప్పబడుచుండుటలేదా? మాజిల్లా ఆనోమునోచుకొనలేదు. అందుచేతనే కాంగ్రెసు ప్రచారములేక, పత్రికాముఖమున గాని, ప్రజల సమక్షమున గాని యాంధోళనలేక మరుగుపడి యుండెను. కృష్ణా, గోదావరిజిల్లాలలో కలజ్వరము మిన్నముట్టియుండగా నాయకుల యాగమనమువలనను, వారిబోధలవలనను నాజ్వరము పటాపంచలై జప్తిసువర్ణమువారుగూడ స్వరాజ్యవాదులకే సాయముజేయ మొదలిడినారు. కమ్మవారు మాకమ్మవారికి రెండువోటును తక్కినవారిలో ఎవరికో ఒకరికి నొకవోటును యివ్వమని ప్రబోధముజేయుట దేశోపద్రవకరమని భావించుట యికనయినను మంచిది. నాయకుగారు నాయత్వచే సింగిల్ వోటు జేయించుటకై ప్రయత్నించుటలో నాశ్చర్యములేదు. మాజిల్లాలోనివారలకు రాజకీయకక్ష లేదని ఘంటాపథముగ జెప్పగలము. కమ్మవారికి నాయకుడును పదమూడునీ జేయవలయుననియే గాని, దేశక్షేమమునకు కృషిజేయుచున్న కాంగ్రెసుకు సాయబడవలయు నను తలంపులేదు.

అదియేయున్న రెండుటరములనుండి కాసన సభాభ్యర్థిగనున్న కుప్పస్వామిగారిని వెంటనిడుకొని వారు ప్రచారమునకు బయలుదేరుదురా? ఈఆరుసంవత్సరములలో నోరువిప్పి ఒకవాక్యమైన కాసనసభలో జెప్పినారా? దేనికి వారు వెళ్లు? మా కుప్పస్వామిగారు భూస్వాములు, వారు వెళ్లవలసినదే యని జెప్పటం. కాంగ్రెసువారు ఈపర్యాయము ఇద్దరికీ యభ్యర్థుల నిలిపినారు. కమ్మవారు, నాయుళ్లు, రెడ్లు ముఖ్యముగా బ్రాహ్మణులు, వారివలముల పాటింపక, వారువోటు యిచ్చునది భారతీయసంస్థ యగు కాంగ్రెసునకిని దలచి కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే వోటు నొసంగదరని దలచెనను.

ఈసంవత్సరము బాపట్లతాలూకా, బాపట్లపట్టణము యతిరాజులనాయకుడు గారికి, వారి ప్రచారమునకు వారికి మద్దతగానము అయినది.

ఆపట్టణమున గల ముద్రసిగన్వాయనాదులగు మాధవరెడ్డి కాలిదాసు, కోన వెంకట్రావు మున్నగువారుగూడ నాయకులు గారి మానిప్రెస్టామీద దస్మతుజేయుట జూడ విషయము గలుగజేయుచున్నది. నాయకుగారు గావించిన మహాపకారములు దానిలో పెర్కొనబడెను. ఆయంశము లన్నియు నిజమే, అబద్ధమే యని నిజముగ మా న్యాయవాదసోదరు లెవ్వరైన విచారించి సంతకములు పెట్టివారేమో చెప్పుట సమంజసము. కాని యీ న్యాయవాదుల సంతకములు జూచి మోసపోవు రయితే సోదరు లిప్పు డెవ్వరును లేరు.

మాజిల్లాలో కాంగ్రెసు యభ్యర్థుల నిలువబెట్టినను వారి తరపున ప్రచండప్రచారము జరుపబడి యుండలేదు.

నిన్ననే శ్రీయుతులు టంగుటూరు ప్రకాశం పంతులు, బులుసు సాంబయ్య గిర్రులు దయచేసిరి. సాయంత్రము వీలూరు బజారులో నొకగొప్పబహిరంగసభ జరిగెను. బులుసు సాంబయ్య గిర్రు రధ్యక్షత వహించిరి. కాంగ్రెసుప్రచారము యీజిల్లాలో యెట్లు వెనుకబడినది చెప్పుచు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే వోటు నియ్యవలసినదిగా గంభీరోపన్యాసమును గావించిరి. తరువాత పిల్లలవారి ఆంజనేయులుగారు ముచ్చటించిరి. వారు ప్రజల తరపున, వారిరి బంపిందలతు వెనుకాడక కృషి జేసితి ననియు, మరల బంపిన తగు కృషిజేయుదుననియు తమకు వోటునొసంగవలయు ననియు చెలిపిరి. రెండవ యభ్యర్థియగు శ్రీజయరామరెడ్డిగారు వయస్సున పిన్నులైనను యభిమన్యునివలె

దైర్యమునుజూపిరి. కాంగ్రెసు ఆజ్ఞచొప్పున నభ్యర్థిగా నుండ యిచ్చ లేకబోయినను యొప్పుకొంటిని. నేను అవి జేయుదును ఇవి జేయుదునని జెప్పనుగాని కాంగ్రెసుఆజ్ఞ ననుసరించి ప్రాణములను నర్పించున్నను సిద్ధముగా నుండును. ప్రజల తరపుననే పనిజేసెదను—తరువాత ప్రకాశం పంతులుగారు 2 గంటలవరకు గంభీరోపన్యాసమును గావించిరి—వారు జప్తి కుపతమువారి స్వార్థపరత్వమును ముచ్చటించిరి. వారు మంత్రిపదవులలోనికి వచ్చినతరువాత వెనుకటికంటె ప్రభుత్వవిధానమునందెట్లు వ్యయము ఎక్కువ అయ్యెనో హృద్యముగ చెల్పిరి. కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే వోటు యివ్వవలసినదిగా మొచ్చరించిరి. రాత్రి 9 గంటలకు సభ ముగిసెను. నాయకులు యభ్యర్థులు, ప్రచారకులు శ్రీయుత నడింపల్లి వెంకటరత్నాచారినిహారావుగారి యింటిలో రాత్రిగూడిరి. భవిష్యతు ప్రచారవిధానమునుగూర్చి నాలోచించి ఈదిగువ కార్యక్రమమును నిర్ధారణ జేసిరి.

11-వ తేదీకి ప్రకాశం పంతులు, సాంబయ్య గిర్రు ప్రభృతులు రేపల్లెవెల్లి ఆచల రయితలతో ముచ్చటించెదరు.

12-వ తేదీన బయలుదేరి తెనాలినుండి ఆంగలకుదురు జాగర్లమూడి, నారాకోడూరు, చేబ్రోలు, బాపట్ల పోదురు. బాపట్లలో నొక బహిరంగసభ జరుగును. తరువాత చీరాలమీదుగా చినగంజాంవెల్లి తిరిగి కారంచేడుమీదుగా చిలకలూ, పేటయూ, నరసరావుపేటమీదుగా పల్నాడుతాలూకాయందు గల పోలింగుస్టేషనుల జామటయే గాక ఆచల ప్రజల సమావేశపరచి ముచ్చటించుచు వెళ్లుదురు.

కార్యక్రమము

కారంచేడు, పరుమారు, చిలకలూరిపేట, నరసరావుపేట, నెకరికల్లు, పిడుగురాళ్లు, దాచేపల్లి, సురిజాల, రెంటుచింతల, మాచెర్ల, దుర్గి, కారంపూడి, వినుకొండ, పెదకంచెర్ల, నరసరావుపేట, సత్యపల్లి, క్రోనుూరు, అచ్చంపేట, గుంటూరు ఇదిపూర్తికాగానె తెనాలిలో ప్రచారము జరుగును. రాత్రి ప్రకాశం పంతులు, సాంబయ్య గిర్రు రామచంద్రపురం తాలూకాకు వెడలిరి.

విశాఖపట్టణము

కాంగ్రెసు అఖండ ప్రచారము

(ఒక విలేఖరి)

రానున్న కాసనసభా యెన్ని కలకుగాను వగరమున కాంగ్రెసుపక్ష పునర్థము అన్ని వాడుకలయందును జరుప నిశ్చయించుకొనిరి. ఆ ప్రకారముగ అన్ని పురము, మాన్యవార్డులలో పథలు జరిగెను. పుర ప్రముఖులు పలువురు మాటలాడి కాంగ్రెసునకే వోటు చేయవలయునని యుద్బోధించిరి.

మహాత్ముని జన్మదినము

శ్రీ మహాత్ముని జన్మదినమున రెండవ తేదీని సమద్రతీరమున గొప్ప బహిరంగ సభ జరిగెను. శ్రీయుత వరహగిరి జోగయ్యపంతులుగారు అధ్యక్షతనహించిరి. ప్రథమమున శ్రీయుత విన్నకోట జగన్నాథ గుప్తాగారు మహాత్ముని జీవితమును గూర్చి ముచ్చటించిరి. పిదప శ్రీయుత వసంతరావు బుచ్చి సుందరరావు పంతులుగారు గాంధీమహాత్ముని ఉద్యమోత్సాహమును దేశ మీ ఆరుసంవత్సరములలో నెల్లు మార్చుల నందినదియును దెప్పిరి. పిమ్మట 7, 15 నిమిషముల పానెంజరుబండిలో కాకి నాడనుండి దేశబాంధవి శ్రీమతి దువ్వూరి సుబ్బమ్మగారు దయచేసి జయజయధ్వనములతో సభనలంకరించి, ప్రస్తుత దేశపరిస్థితులను, జస్తి సుపక్షమువారి దుర్మయములను విపులముగ ముచ్చటించి రానున్న యెన్నికలలో కాంగ్రెసు అభ్యర్థియగు శ్రీయుత వసంతరావు బుచ్చి సుందరరావుగారికే వోటునియ్యవలసిన బాధ్యతగలదనియు తెలియజేసిరి. జయజయధ్వనములతో సభముగి నెను.

సీతారామస్వామి కోవిలవాడ్డులోనభ

మరువాడు మూడవ తేదీని సీతారామస్వామి కోవిలవాడ్డులో సభ జరిగెను. బారిష్టరు శ్రీయుత వరహగిరి వెంకటగిరి గారు యజమాన్యమువహించిరి. శ్రీ. వి. జగన్నాథగుప్తాగారు గిరిగారిని సభ్యుల కెరుకపరచుచు వారి దేశసేవను కొనియాడిరి. పిమ్మట శ్రీగిరిగారు అధ్యక్షతీత నులంకరించుచు ఉద్దేశపూరిత మగు ఉపన్యాసమొసంగిరి. సర్. వి. పి. పాత్రోగారివంటి వారిమాటలలోపడక ప్రజలు కాంగ్రెసువారికే ఓటువీయవలయునని కోరిరి. పిమ్మట దేశబాంధవి సుబ్బమ్మగారు ఉపన్యసింపుచు ప్రభుత్వదుర్మయములకు దోహదమొసంగుచున్న జస్తి సుపక్షమునకు వోటునిచ్చుట దేశద్రోహమునచెప్పిరి. మరియు ప్రజావాదులగు కాంగ్రెసువారిపై కక్షవహించి జస్తి సుహారు చేయుచున్న అకృత్యములను తెల్పుచు తమపై తెలగా మొదలగు పత్రికలు వ్రాయుచున్న హేయమగుపాటలను తీవ్రముగ ఖండించిరి. తరువాత శ్రీయుత నిష్టల రామమూర్తిగారు నిలచి శ్రీ శ్రీ రాజా విక్రమదేవరక్కగారు రానున్న యెన్నికలలో సామ్రాజ్యకాసనసభకు నిలువవలసినదిగా కొందరుమిత్రులు కోరినను సమ్యుతింపక ఈవృద్ధప్రాయము తమ శేషజీవితమును రాజకీయమలంకరింపక మతసారస్వతి విషయములందే గడుప నెంచితిమని దెప్పియు, నేడు కాంగ్రెసు అభ్యర్థియగు శ్రీ వరహగిరి జోగయ్యపంతులుగారికి వ్యతిరేకముగ నిలుచునట్లు కొందరు ప్రోద్బలపరచినందున విధిలేక నిలువ నిశ్చయించుకొని యున్నందున వారి అభ్యర్థిత్వమును ఉపసంహరించుకొనవలసినదిగా కోరుటకు ఒక తీర్మానము సుపపాదించగా శ్రీయుత కత్తా సీతారామయ్యగారు దానినామోగించుచు సభ్యుల నామోదించగోరిరి. ఏకగ్రీవముగ తీర్మాన మంగీకరింపబడెను. పిమ్మట సుందరరావుగారు పట్టణపరిస్థితుల విమర్శించుచు సుపస్థానించిరి సభాసంతరము నియమితులైన రాయబారసంఘమువారుపోయి శ్రీ విక్రమదేవరక్కగారి సుపసంహరించుకొనగోరగా వారు మిత్రులను మాటయిచ్చితినినియు నిలువక తీరనినియు నెలవిచ్చిరి.

మహారాణీపేటలో వాడ్డునభ

మరువాడు మహారాణీపేటవాడ్డులో గొప్పసభ జరిగెను. బాతీయగీతములైన పైని శ్రీయుత పురిపండా అశ్వలస్వామిగారు ప్రస్తుత సమావేశమునకు కారణము దెల్పుచు సభకు విచ్చేసి న దేశ బాంధవి సుబ్బమ్మగారి త్యాగమును కొనియాడి వారిని సభాధిపత్యము వహింపగోరిరి. జయజయధ్వనములతో శ్రీ దేశబాంధవి అధ్యక్షతీతమునలంకరించుచు ప్రభుత్వముతోకలసి దుర్మయములు సల్పుచున్న జస్తి సుపక్షాభ్యర్థియగు శ్రీ అల్లవెంకటాచార్యగారికి వోటునిచ్చుట విశాఖపట్టణమునకు కళంకమనియు స్వార్థత్యాగులగు శ్రీ వసంతరావు బుచ్చి సుందరరావుగారికే వోటు వీయవలసినదనియు కోరిరి. పిమ్మట సుందరరావుగారు ఉద్దేశపూరిత మగు సుపన్యాసమిచ్చుచు ప్రభుత్వదుర్మయములను ఖండించిరి. కాంగ్రెసువారు కాసనసభలకు పోవుటకుగల కారణము దెప్పిరి. విశాఖపట్టణ పౌరుల ప్రేమనురాగములనే తా నాశించుచున్నాననియు కాసనసభలకంటె తమసేనను విమర్శించవలసినదనియు చెప్పిరి. పిమ్మట సభయందొకరిద్దరుచేయు ప్రశ్నలకు జవాబుచెప్పుచు ఇంక నెవరికేని సందేహములున్న తీర్చదనుసి చెప్పిరి. పిమ్మట సభయందడుగబడిన ప్రశ్న కు తరువాతను శ్రీయుత కత్తా సీతారామయ్యగారు మాట్లాడిరి. అధ్యక్షురాలి ఆంతోష్ఠి పన్యాసముతో వందేమాతరధ్వనలతో సభముగి నెను.

శ్రీ దేశబాంధవి యరుదెంచినపిదప వగరమున సలంకూలములతోరము చెలరేగినది. శ్రీ. సుబ్బమ్మగారు 5-వ తేదీని కాకినాడ దయచేసిరి. మరల అసతికాలముననే వారును శ్రీయుత బులుసు సాంబమూర్తిగారును యిట కరుదెంచునన్నారు. వగరమునందలి ప్రజలెల్లరును కాంగ్రెసునకు దోహద మొసంగుచున్నారు.

హనుమాన్ సబ్బు

లోక ప్రసిద్ధమైనది. దీనికేనమానమైనది వేరులేదు. చర్మవ్యాధులకునంజీవివంటిది. ఎచ్చట నుదొరుకును.

యస్. రంగనాథంశెట్టి అండు బృదరు, నెం 12, బందరు వీధి, మద్రాసు.

1727

కా తా దారు ల కొ క హెచ్చరిక వారి స్వలాభమునకై దీనిని ప్రతియొక్కరు తప్పక గమనింపవలెను.

(1)

ఆర్యుల! మేము ఈదిగువ తెలుపబడిన విలాసములో 19 సంవత్సరములనుండి నగలవ్యాపారము జరిపించుచున్నాము. “ఉమ్మిడి” అను పదమును చూచిన అనేకులు అది మా బ్రాంచియాయని పదే పదే అడుగుచున్నారు. ఈ దిగువ తెలుపబడిన విలాసముగలదిమాత్రమే మాచే నిర్వహింపబడుచున్నది. మాకు ఇతర బ్రాంచీలు లేవు. కాన మీరు మోసపోకుండుటకై “ఉమ్మిడి” అను పదమును మాత్రము గమనింపక ఈదిగువ తెలుపబడిన మా పూర్తి విలాసమును గమనించి చూడవలెనని యిందుమూలముగా అందరికి తెలియజేయుచున్నాము. పూర్తి వివరములు తెలియగోరువారు మావద్దకువచ్చిన విశదముగా తెలుపబడును.

ఉమ్మిడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి కంపెని, నగలవరకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి

భృగువతి (శైవోగములకు సంజీవి)

జీవామృతము (రిజిష్టరు కాబడినది)

వృష్యయోగ (స్వస్థత్వలనివారిణి)

1045

తెలుపు, ఎలుపు, పసుపు, శైవోగములను రూపుమాపును. మరియు మాత్రము బొట్టుబొట్టు పడటం, నరములు బిగియుట మాత్రనాశపు మంటలు పోగొట్టును. పూర్తి గుణము అగుటకు రూ. 5-12-0

తీవాన్యాము నముల బలహీనముచే కలిగెడు ఆమోఘమై నసాయనము. మరియు బలహీనము ధాతుక్షయము, రక్తక్షయము వీగ్యవృద్ధి, పెదదుయొక్క బలహీనము మున్నగు రోగములకు ఆమోఘమైన రసాయనము. వెల బుడ్డి 1-2 రూ. 8-4-0

నీరైపోయిన వీర్యమును గట్టిపరచును. మాత్రమతో గాని, స్వస్థమునందుగాని పోవునున్న వీర్యమును నిలుపును, వపుంపకదోషములను బోగొట్టి యోగనవంతులుగ చేయును. పూర్తిగుణము అగుటకు రూ. 5-0-0

151 గోవిందప్ప నాయుడువీధి, బ్రాంచి 188, బ్రాడ్వే

అయ్యుర్వేదాశ్రమం

పోస్టుబాక్స్ 287, మదరాసు

వాణిముద్రాక్రశాల, బెజవాడ.

1049 అన్ను బైండువులు, రబ్బరుస్టాంపులు, నీళ్లు, రాగి, బంగారము, పెండిసామానులపై ఛక్కులు, బ్లాకులుచేయుట, స్టెనోగ్రాఫీ సామానులు. (609) ఎం. క్రే. వింగు

కొత్తపట్టణము (గుంటూరుజిల్లా)

(స్వకీయవిలేజింగ్)

కాలమానము

అక్టోబరు 7: ఎండలు వేసంగికాలముకన్న తీవ్రముగ నున్నవి. ఆశ్వయుజ మే లేచినను, వర్ష దేవునికి మాపట్టణముపై దయ రాకున్నది.

ఓబులదాసు ధర్మసత్రము

ఈధర్మసత్రము నుమా రొకపక్షముక్రిందనే పూతపను లతో సహా, పూర్తిఅయినది. శ్రీ ఓబులదాసు శ్రేష్ఠిగారు ధర్మసత్రపు ప్రారంభోత్సవము నెవరివలన జరుప నెంచిరో నేటి వరకు నిర్ధారణగ చేయకున్నది. కాని, పురిపాలనదరు శ్రీ సామి వెంకటాచలము శ్రేష్ఠిగారిని పిలిపించెదరని వాడుకగ నున్నది.

బోర్డు బాలికా పాఠశాల

ఈపట్టణపు బోర్డు బాలికాపాఠశాలయొక్క బహుమాన వార్షికోత్సవము యీసంవత్సరము, లోకతో ఘండు వైద్యశాల, దావ్యు శ్రీమాన్ యాక. కేశవాచార్యులు, ఎ. యం. ఏ. సి గారి యధ్యక్షతక్రింద నీనెల 5-వ తేదీ సాయంత్రము 4-30 గంటలకు మిక్కిలి ఉత్సాహముతో జరుపబడెను. బాలికలకు ఇహముతులు పంచిపెట్టు పందర్పసున, మ-రా-రా-శ్రీ నల్ల మల్లి వరదరాజం శ్రేష్ఠిగారు "ప్రీతివిద్య"వలన సంసారమునకు కలుగు పెక్కులాభములను అనేక ఉపమానములతో గంభీరము గ ఉపన్యసించిరి. మహారాశ్రీశ్రీ నూరతు నరసింహారావు నాయకుగారు "ప్రీతివిద్య" గూర్చి చక్కగ నుపన్యసించిరి. అంతట, అధ్యక్షులు తన అంత్యోపన్యాసమును కాలాతీతమున టచే క్షుప్రముగ ముగించి, ఏతత్ బాలికాపాఠశాలను అభివృద్ధి లోనికి తెచ్చిన, ప్రధానోపాధ్యాయులగు కీ|| శే|| గంధం రామయ్యగారి యకాలమరణమునకు చింతింపుచు, వారియాత్మకు పర లోకమునందు పరమేశ్వరుడు కాంతి నొసంగుగాక! యని చెప్పి వభ ముగించిరి.

బోర్డు ధర్మాయుర్వేద వైద్యశాల

గతవైద్యంబరమాసమున, వైద్యశాలలో 817 పురుషులు 404 స్త్రీలు, బాలబాలికలు 429, మొత్తం 1650 మంది రోగు లు చికిత్సింపబడిరి. కాన్పుకేసులు ఆరు చేయబడెను. సరాసరి ఉదనసంఖ్య 55 మంది.

సవరణ

ఆగష్టుమాసమున చికిత్సింపబడిన రోగుల సంఖ్య 2566 యదులంగ పారబాటున ఆంధ్ర దైనిక పత్రికలో గతమాసమున 2866 అని ముద్రింపబడినది.

ఎంవైరు ఆఫ్ ఇండియాల్వై ఇన్సూరన్సుకంపెనీ లిమిటెడ్ పాలిసిగలవారికి ఇన్టరిం బోనసు రెండింతలు యివ్వబడును

1-1-1926 నుండి చెల్లించబడు పాలిసీలకు 1-8-1922 నుండి రూ 1000 కి పం|| గా 1 కి రూ 5 యలకు బదులు రు 40 వొప్పన ఇన్టరిం బోనసు హెచ్చించి, చెల్లించవలసినట్లు కంపెనీ అప్రయోగిగాను సిఫార్సుచేసినట్లు యిందుమాలకముగ ఎంవైరు ఆఫ్ ఇండియా పాలిసి దారులకందరికిని తెలియ జేయబడినది.

బోనసునందు గల హెచ్చుదల ఈ కంపెనీకి ఆదాయ మునందుగల స్థిరత్వమునకు, అభివృద్ధికి నిదర్శనము లని పాలిసి దారులు పంతోషముతో గ్రహింతురు. (1854)

స్టీలు గర్దులు

యినుప మూలచట్టాలు, టి. చట్టాలు, గుండుకంబులు, షుదరకంబులు, యినుపపాటాలు, కీలపిపాయలు, కలాయి చుక్కర తగుళ్లు, కలాయి వేలి ముళ్లకంబులు, యాక్ సాల్వేండడు మెటలు, సిమెంటు, కలాయిగొట్టాలు, యినుపగొట్టాలు, రై ను విల్లుసామానులు వగైరా. మిక్కిలి తక్కువధరకు విక్రయిం చెదము. 8182

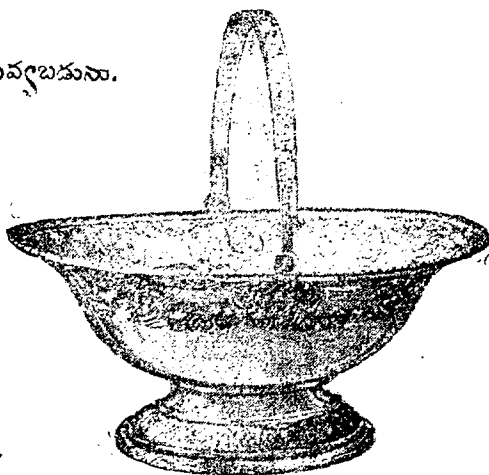
శ్రీకృష్ణ యింజనీయిరింగు కంపెనీ, 825, తంబుకెట్టిపిడి, మద్రాసు.

శ్రీ లక్ష్మీ వర్నూ

కోరికప్రకారము నగలుతయారుచేసి యివ్వబడును.

అన్నివిధములైన బంగారు, వెండి నగలు, వేడుకసామానులు గా కాలు, గొలుసులు, గడియారం గొలుసులు, నాగవత్తులు మొదలగునవి పొందినముగా తయారుచేసి యివ్వబడును. మావద్ద తయారుఅగు యావత్తు సామానులకు యంత్రసహాయముచే, జక్కగాను, అందముగాను, భ్రమింప చేయు మైనింగుల యల్ట్రాప్లేటు గలవిగా యిండును. యింకా అన్ని విధములయిన సీమకములముల కట్టడపుపనులు చేయబడును. యొకతూర్పు మా వద్ద ఆర్డరు యిచ్చినచో మీ కు సంపూర్ణతృప్తి చెందవర వమృతము గలదు. వర్తకులు మాకంపిసీనల్ల మంచులభము పొందవచ్చును. నతంబిలూపం } పాప్రయిటరు, మే.నత్యనారాయణాచారి, నత్యవర్నూ } నెం 12/9 కోపు వెంకటాచలయ్యరవీధి, మద్రాసు.

మహానెగరోగనివారిణి

ఇది ఘోరవ్యాధులచే బాధపడువారికి నిజముగా భగవంతుని వరప్రసాదము. ఇది యొక సాధువుచే తెలుప బడిన సిద్ధోపధము. నెగసంకటము, సవాయిపొక్కులు, బిళ్లలు, పొక్కులు, వ్రణములు, నపుంసకత్వము, ఇంద్రియ స్థలము, కొలుకు, నరముల బలహీనత, మైకము, ఆకలి మందగించుట, మలబద్ధకము, మొటిమలు, మచ్చలు, కుష్మము, క్యాపకృచ్ఛము, వాతకోగము, ఇవిగాక మితలేని, సంకరమైన స్త్రీసాంగత్యము, వ్యాధిగ్రస్తులగుస్త్రీ సాంగత్యము మొదలగు పలువిధ మేహవ్యాధులు ఈ అమూల్యమైన ఔషధమును నేవించుటచే పూర్తిగాను, శాశ్వతము గాను కుదురును. దీనిని ఉపయోగించుటచే భ్యాతిచెందిన వైద్యులచే కుదురదని చేయి విడిచిపెట్టబడిన వ్యాధులుకూడ కుదిరినవి. దీని కంటి గొప్పతన క్లి గలదు. మూత్రనాళమునందు గల వ్రణములను కుదిర్చి, నరములకు మంచి బలము నిచ్చును. మతీయు మేహ సంబంధవ్యాధులకు మూలకారణమును ఖండించి యథాప్రకారము సంసారసౌఖ్యము ననుభ వింతుటకు బలము నిచ్చును. మా మేహనెగరోగనివారిణికి సమానమైన ఔషధములు మిక్కిలి అరుదుగా గలవు.

పూర్తిగా గుణము గలుగుటకు కావలసిన ఔషధము ధర రూ. 15-0-0

(అనేకయోగ్యతాపత్రము లియ్యబడియున్నవి)

2546

భార్యలకు గ/ వంధ్యత్వము రి దినములలో కుదుర్చబడును. వివరములకు వ్రాయుడు.

THE TAMIL NADU AYURVEDIC PHARMACY, 44 Govindappa Naick St., Post Box No. 278, MADRAS.

రు 100 లు ఇనాము

రజిత భస్మము

రు 110 లు ఇనాము

ఈభస్మము ప్రయోజనకారి కాలేదని రుజువు పరచువారికి రు 100 లు ఇనాముగ నియ్యబడును. చాల కాలమునుండి యున్న నెగవ్యాధులకు నెంటునే నుగమిచ్చును. నెత్తురు లేకుండ అత్యుష్ణమువలన సంభవించెడు అరచేతి మంటలు, కాళ్లపొట్టు, కళ్లమంటలు వెంటనే తగ్గగలవు. మూత్రము గుండా శుక్లము పడుట మతీ యితరములైన సుఖవ్యాధుల నిర్మయ త్వరలో నుపశమింపగలవు. నిస్సత్తువగునన్న నరములకు పుష్టిసోపని బలవర్ధకము జేయును. ఇట్టి గుణములే యొపగు నితర అన్ని ఔషధములకన్న నిది విస్తయన నమృతముతో నేవించిన తిప్పక గుణము కనబడి తీరును. 48 దినములకు సరిపడు మందు రు 20 లు. 24 దినములకు సరిపడుమందు రు 10 లు. లీవారికి సగము కేల్లే.

మానేజరు, మారుతీ వైద్యశాల, తిరుత్తణి, చిత్తూరుజిల్లా.

రిజిస్టర్డ్ ప్రేమ మార్పు

శాంపీలు యినాము. మొదటిరకం. ధరసలీను. కృష్ణమూర్తి అండు కంపెనీ

నూతనమైన కలరునూలు రంగు పనిశాల 157, దక్షిణమాసిపిడి, మధుర.

ఆంధ్రదేశములో ప్రఖ్యాతిపొందిన, తల్లిబిడ్డ సింహ్యం లేబిల్సుగల కలరు నూలు రకాలు తీయండి. మా రంగుపని శాలలో చాయ అద్దకముచేసే కలరు రంగు నూలు దినుసులు, మేలైన రేషం బట్టలకున్న సాదాబట్టలు దినుసులకున్న నమృతముగా వుపయోగముచేసే మేలైనరకం రంగునూలు అన్ని నెంబరులలోను డైమెన్ రకములోన్న మా వద్ద దొరుకును. శాంపీలుకున్న, ధరలుకున్న వెంటనే వ్రాయండి. 2808

వెలుపడినది.

త్వరపడుడు.

శతకమంజరి - భక్తిసంపుటము

వృషాధిప, నర్మేశ్వర, దేవకీనందన, ఒంటిమిట్టరఘువీర, నారాయణ, శ్రీకాలహస్తీశ్వర, దాశరథి, రంగశాయి, శ్రీరామతారక, రామచంద్రశతకములు వది యిందుగలవు. ఒక్కొక్క శతకమునను వెక్కు మాతృకలతో సరిచూచి చేర్చిన పాఠభేదములును, ఆయా శతకకర్తల చరిత్రమును, రచనమును, విషయమును విమర్శించు విపులముగు నీతికయును గలవు. ముచ్చటలు గూర్చునట్లు మేలి క్యాలికోబైండు చేసిన సంపుటము వెల రు ౧ ౮ ౦ మాత్రమే. శతకములు విడిగను దొరకును.

ఆంధ్ర గంధ మాల,

తపాలుపెట్టె నెం 212 రు, చెన్నపురి.

అమృతాంజనము

చక్క-నిడబ్బితో నహ సీసా-1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి

మైనూరు పాశ్యపు వెంకటాచల పండితుల ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములలోవొకటియగు

లోకామయహర కస్తూరిమాత్రల యోగ్యతాపత్రములు

1. మ. సి. నువరరావు బెంగాలిస్ట్రీట్, స్టార్ బజార్ అంబాలా కంటోన్మెంట్ నుండి వ్రాసినది. లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలు మాకందరికి చాలాగుణమిచ్చియున్నది దయచేసి ఇంకనూ 12 సీసాలను బంపించ ప్రార్థన.
2. మ. రజనీకాంతశర్మబరువ, ఆయుర్వేదవైద్య-మల్లోరోడ్డు జోర్ హాట్ పి. జి. అస్సామ్ నుండివా, నది. తమవద్దనుండి రప్పించిన కస్తూరిమాత్రలు చాలాబాగా పనిచేసినవి గావున ఇంకనూ 6 సీసాలను పంపుము.
3. మ. పి. వి. కున్నహమేద్ కొచ్చి పేరు వ్రాసియుండునది- తమరి లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలు చాలా బహుకాలముగా వాడియు, అనేకులకు ఇచ్చివున్నాను. అందరికిని వృత్తమమైనగుణము నిచ్చియున్నవిపునః 25 సీసాలను బంపకొరతున్నాను.
4. ఎ. కేవల్య గుమాస్తా సబ్రిజిస్ట్రార్ ఫీసు, అల్లూరు P. O. వెల్లూరు డిస్ట్రిక్టు పేరు ఇటుల వ్రాసియున్నారు. తమ కస్తూరిమాత్రలు పెద్దలకూ, పిల్లలకూ మంచిగుణమిచ్చుచున్నవి ఇంకనూ 25 సీసాలను బంపుము.
250 నుండి 800 మాత్రలుగల సీసా వెల 4 అణాలు, పోస్టేజీవేరే పోస్టేజీతో 6 సీసాలను 1-8-0, 12 సీసాలు 2-18-0, 25 సీసాలు 5-8-0, సీసా 1 కి 4 అణాలు చొప్పున అన్ని దుకాణములందునూ దొరకును.

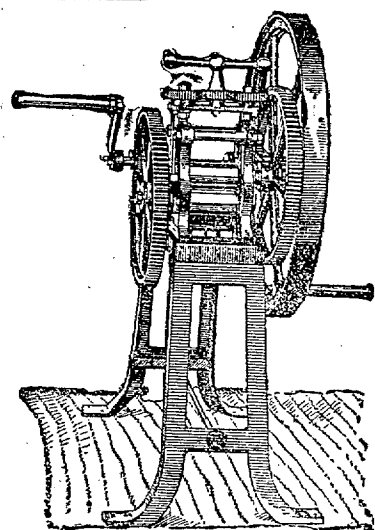
301-1

శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైనూరు

Regd
Trade Mark

రే కు ల మి ష ను లు

కఠినమైన టెంపరు, అధికమైన పాలి, ము, తాటవెడల్పు రే కులువచ్చు రూలర్లు కలిగి ప్రతిమ మాదిరి యిరుప్రక్కల పెద్ద పళ్లచక్రము లమర్చబడి మోటుపనినైనను చేయగల రేకుల మిషనుల మేము దిగుమతి చేసి చాల సరఫమైన ధరలకు విక్రయించుచున్నాము. 8 1/2, 4, 5 అం. రూలర్లు గల మిషనులు స్టానునందు

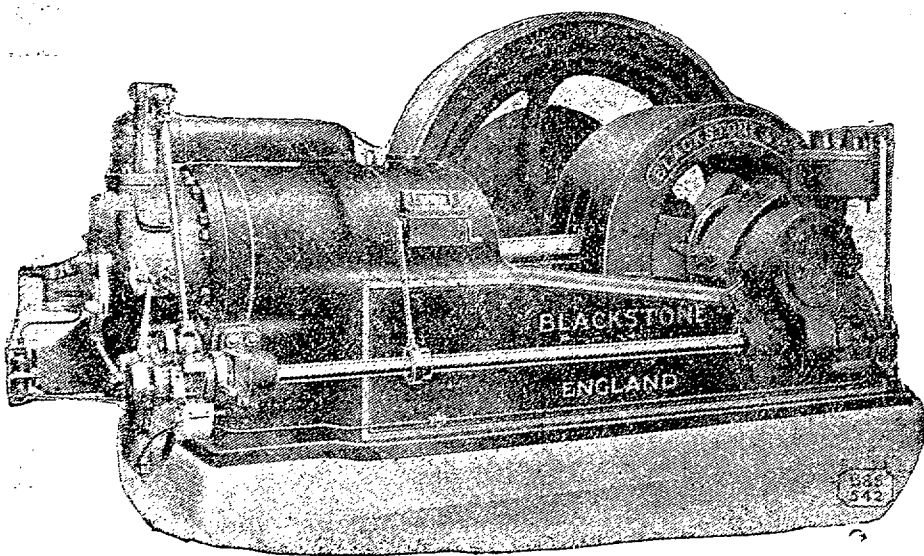
ఉన్నవి. సి. హెచ్. శోభనాచలం అండ్ సన్స్, 3057 చిలకలపూడి పోస్టు, (మచిలీపట్నము.)

బ్లాక్ స్టోన్

కోల్డుస్టార్లింగు క్రూడు ఆయిల్ ఇంజనులు

9 నుండి- 600 బి. హెచ్. పి. వరకు గలవు.

ఇదివరలో లేనంత కొద్ది ఖర్చుతో పనిచేయవీలుగలదు.

ప్రతి బి. హెచ్. పి 1-కి

గం 1-కి కావలసిన నూనెయును,

లూబ్రికేటింగు ఆయిలు

కగు ఖర్చు

3 దమ్మిడీలకంటెను తక్కువగానే

యుండును.

మార్షల్స్ అండు కంపెనీ

(ఇండియా) లిమిటెడ్.,

ఇంజనీరులు

నెం 9, నెకండులైన్ బీచ్, మద్రాసు

బ్రాంచి ఆఫీసులు:— బెజవాడ, తంజావూరు, కోయంబూరు.

852